

"Vienybė Lietuvininkų"
 IŠEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, New YORK.
 Prenumerata metams: \$2.00
 Suvienytose Valstijose..... \$2.00
 Europoje ir kitur..... \$3.00
 Kanadoje..... \$2.50
 Prenumerata mokama iš višaus.
 Prenumerata metams skaitosi nuo
 laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
 Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite
 laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.



THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybė Lietuvininkų"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, New York
 Yearly subscription rate
 In the United States..... \$2.00
 To Foreign Countries..... \$3.00
 To Canada..... \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to
 the publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 25.

Brooklyn, N. Y. 19 d. Berželio (June) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVII.

MŪSŲ SEIMAMS PRAEJUS.

Pereitą savaitę Brooklyn'e atsibuvo dar dviejų didžiausių mūsų organizacijų seimai arba susivažiavimai — tai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos. Tokiu būdu mes jau praleidome keturius seimus, skaitant Bostone atsibuvusius seimus Susiv. Liet. Rymo Katalikų ir Vargonininkų Sąjungos, apie kuriuos trumpai aprašėm užpereitam „VL." N. Pasiliktų dar rodos laukti seimų arba susivažiavimų nuo šių organizacijų: Lietuvių Socialistų Sąjungos, Lietuvių Rymo Katalikų Pilnųjų Blaivinkų Amerikoje Susivienijimo (kuris pernai Waterburyj laikė savo pirmąjį seimą), Lietuvių Blaivinkų Sąjungos (kun. Miluko frakcijos, kuri šiemet turėtų laikyti jau 4-tą seimą), Pašalpiinių Draugysėių Sąryšio ir ant galo Lietuvių Laikraštinių susivažiavimas. Iš šių likusių girdėjome, kad tik pastarieji, tai yra laikraštiniai rengia savo susivažiavimą; kitos višos minėtos organizacijos nežinoma, kada turės ir ar visiškai turės savo seimus. Todel mums priseina peržvelgti tik tuos seimus, kurie atsibuvo ir ką jie mūsų gyvenimui naujo įnešė.

Visu-pirmu apie taip vadinamąjį „rymionų" seimą. Apie jį smulkiai mums neprisė kalbėti, nes iš trumpos, bet smulkaus pranešimo mūsų korespondentų ir protokolo tilpusio kituose laikraščiuose, mes jau žinome, kad tasai seimas niekuo svarbum neišsiskiria iš paprastųjų tos organizacijos seimų. Paprasti suvedimai metinės apyskaitos, viršinių klausimų, etc. tai rodos viskas kas tokiose organizacijose būna svarbiausiu seimo darbu. Vienok pašaliniam žmonei ir laikraščiams svarbu žinoti pačios organizacijos didieji pokrypsniai, kurie turi šokią ar tokia svarbą visuomenei ir intekmę ant mūsų, kaip tautos, gyvenimo. Ir čionai matome du gana indomius apsiereikimus. 1) šiemet S. L. R. K. A. pasidaigino apie 3000 sąnarių. 2) šiemet šito susivienijimo vadovai, būtent kuningai, parodė žymę nepaprastos reakcijos, nesa norėjo sugražinti šią organizaciją priverstinai sąnarių ėjimą išpažinties (spaviednės). Šitie abu

faktai, sudėjus į vieną, parodo, jogei ši organizacija auga ir patenka į kietesnė kungingų priežiūrą. Kokios tam priežastys? Mums rodos, kad šitų priežastieų ne-reikės ieškoti. Kada Susivienijime Lietuvių Amerikoje iškilo vaidai, tai mūsų pirmieviai vietaučiai pasiskyrė ir du abazu: vieni tautiškąjį susivienijimą visai ap-leido, kita dalis pasiliko. Iš SLA. išstojo suvirš 3000 narių, ir lygiai tokiu-pat skaičium pasididino S. L. R. K. A. Iš vieno susivienijimo suirutės pasinaudojo kitas; kuningai savo susivienijimą drūtino ištykio, iš-lengvo, o šitų pusėje sąnarių skaičius vis mažėjo. Tai yra vaidų nuopelnas!...

Labai naturališkas dalykas, kad „rymionų" susivienijimui sustiprėjus, kuningai pasijuto po kojų labai stiprią poziciją. Tai gi ir sumanė savo susivienijimui įvesti kietesnė discipliną. O toji disciplina yra — priverstina išpažintis. Nors ant praktikos šitas įvedimas pas juos nebus išpildomas, bet teorijoje jis yra užrašytas juodu ant balto, kaip svarbus reakcijos dokumentas, ir šitas įvedimas anaip-tol nėra priskaitomas prie pažangiųjų mūsų demokrati-niųjų žingsnių. Yra tai žin-gsnis atgal, ir žingsnis ke-letu tūkstančių žmonių. Tas jau turi lietuviams rūpėti. Kas iš SLA. išstūmė 3000 sąnarių ir juos pavedė po tokios reakcijos disciplina, tai mes čia nespėsiosime. Mūsų visuomenė labai gerai tą žino. Tas buvo padaryta vardan pažangos ir žmonių gerovės. Menka ta pažanga, kuri tūkstančių mūsų prastų žmonių išvijoj iš pirmievinės organizacijos ir padavė po priverstinis išpažinties jungu!...

Antras susivažiavimas — tai Lietuvių Vargonininkų Sąjungos. Šita sąjunga da-jau nutė ir da tik antrą seimą teturėjo. Josios didelių žingsnių nepadaryta, bet jau tas turi džinginti, kad mūsų vargonininkai, susi-jungė, kaip profesijos žmonės, ir užsibrėžė sau di-delę sritį muzikos ir dailės lauke. Jie savo nutarimuo-sežada lavintiesvietiškos ir bažnytinės muzikos, stiprin-ti savo profesiją, plėtoti lie-tuvių dailę ir meną, jei ne su kuo kitu, tai bent su ge-resnių koncertų ir teatrų surengimu. Pažymėtinas nutarimas išleisti naujo mūsų kompozitoriaus muzi-kos veikalus. — P. Čiurlio-nio.

Trečias susivažiavimas, kuris kasmetai būna stambjausias, tai Sus. Liet. Ame-rikoje. Iš to seimo mūsų visuomenę palyti vienas la-bai stambus įvedimas, — būtent sušelpimas sąnarių ligoje. Iš ekonomiško at-zvilgio šisai žingsnis turi mūsų iševystėje didelę his-torišką svarbą. Ikišiolei šel-pimas buvo išsklaidytas po įvairias smulkias pašalpi-nes draugystes. Bet šian-dien amžius visokio darbo koncentracijos. Todel ir savyšalpa turi koncentruo-tis į vieną koki centrą. Smul-kios pašalpinės draugystės jau nebalošia didelės rolės. Pas kitas tautas jos jau at-gveno savo dienas. Užsili-ko jei bent tik pas lenkus ir kitas mažiau kultūriškas tautes. Šiandien viskas tuopjasi į didelius centrus, kur lengviau, pigiau ir tei-singiau žmonės aprūpina savo reikalus. Todel ir pas mus jau atėjo laikas savyšal-pą sukcentruoti į vieną centrą. O tuomi centru da-bar ir bus SLA. Žinoma, šio vertybė gali būt dar ne-venodai supras; gali būt da-spirsis ir vieni ir kiti; draugystės ir jų viršininkai nuo seno inpratimo priešinsis ir nenorės į SLA. prisidėti; kuningai baidys žmones nuo prisidėjimo; kiti atras kito-kias priežastis. Yra dar žmonių su visokiomis nuo-monėmis ir su įvairiais tikslais. Bet jeigu mūsų vien-taučiai būtų ant tiek pakile susipratime, kaip vokiečiai, žydai, francūzai ir kiti, tai per porą metų mes paregė-tume prisidėjus į SLA. vis-sas mūsų pašalpinės draugystes, kurios tik apėienija šitos didelės organizacijos laisvą ir pirmievišką pa-kraipą. Ilgainiui čia susi-tuopty jeigu ir ne visa pusė milijono mūsų brolių išei-vių, tai bent šimtai tūkstan-čių. Tada dideliame skaičiu-je būdami gautų už pigiausią mokestį geriausį sušelpi-mą; nes ant didelės skalės darant viskas pigiau atsei-na. Tą parodo paprasčiausi politiška ekonomija. Laikas parodys, ar mes šitą suprasime ir ar mes jau esame pribrendę prie to-kios prakilnios minties. Bet dabar mes šitą SLA. seimo žingsnį skaitome vienu iš didžiausių, kuris palyti vi-sų lietuvių medžiagišką bū-vį. Kiti mažesni seimo nu-tarimai nėra taip įžymūs, jei bent paminėjus priemi-mą galutinai naujos ir prakrištai sutaisytos konstitu-cijos, kuri galės įvesti į S. L. A. ant ilgų metų tvarką,

kas padės mūsų šitai di-džiausiai organizacijai bu-joti.

Iš eilės eina seimas Tėvy-nės Mylėtojų Draugijos. Kaip matėme iš šio seimo protokolo, ši organizacija rimtai atsistoja į tokį kelią, kuris tokiai švietimo drau-gijai pritinka, būtent ant kelio leidimo mūsų rašytojų raštų. Tarpe mūsų rašyto-jų yra daugelis dvasios mil-žinų. Jų raštai, įvairiais laikais pasirodė spaudoje, išmėtyti po įvairius laikraš-čius ir brošurėles (kiti dar net rankraščiuose tebesto-vi!), tebėra mūsų visuome-nei neprieinami. Jaunoji mūsų karta visai nežino, ką mūsų kultavyriai savo gyve-nime permislįja ir parašė. Kiekvienas rašytojas savo gyvenime permislįja apie viską ką mato aplink save pasaulėje. Mes iš didesnės dalies mintame dvasiškai tik tuomi, ką kiti pirma mūsų galvojo ir veikė. To-del jų raštuose guli neap-čienyotos brangenybės me-džiaga. Ir vat dabar T. M. D. pasiėmė išleisti, tai yra nužymėję programą ateityje išleisti čielą eilę mūsų rašytojų surinktinių raštų. Iš protokolo mes matome nužymėta šių rašytojų raštus išleisti. Bene pir-miausiai bus bandoma su-rinkti raštus mūsų gerbjamo-jo Šerno-Adomaičio, da-bartinio „Lietuvos" redak-toriaus. Jo raštai yra išmė-tyti po įvairius laikraščius. Savo laiku Šernas davė at-spindį viso mūsų politiško ir kultūrinio kilimo. Jo raštus sustačius eilėn su raštais Kudirkos, mes turėsime di-delės monografijos, tiesiog lietuvių atbudimo didelį lapą. Jeigu ateityje bus prie tų dviejų dvasios milžinų dar pridėta raštai Basa-navičiaus, Šliupo ir kitų, tai mūsų ateities histori-kams bus iš tų raštų neišpa-sakytos vertės medžiaga. Prie to liaudis turės po ran-ka neišsemiamą šaltinį sa-ve lavinties ir apsi pažinti su savo praeitim ir dabar-tim. Greta Šerno raštų nu-žymėta lesti jubilėjinius raštus šių rašytojų: 1913 me-tais raštus kun. A. Drazdau-sko-Strazdelio, 1914 metais raštus Kristiono Duonelai-čio ir 1918 metais — raštus Simano Daukanto. Prie to dar paimta apsvarstyti iš-leidimai šių raštų: vokiš-kai-lietuviško ir lietuviškai-vokiško žodyno, brolių Juš-kevičių raštai ir Kudirkos muzikališki veikalai. Pami-nėt dar reikia sumanymas išleisti TMD. 15-kos metų

gyvavimo jubilėjinį išleidi-mą. Jeigu prie to dar išleis-veikalą, taip reikalingą mūsų moterims, po tit. „Mo-tina", apie kurią jau šiemet buvė kalbėta ir rankraštis buvęs gatavas, taip gi jeigu tarpais šių raštų dar išleis pridėtinus veikalus, kaip va šiemet baigia spausdinti „Paskaitos iš biologijos ir bakteriologijos", tai TMD. turi ant rankų jau didelį darbą, žadantį didelius vai-sius.

Trumpai akį metus į mūsų didesniųjų organizacijų šiemetinius seimus, reikia pasidžiaugti jų išnašumu. Vienas dar džuginantis fak-tas reikia pažymėti — šie-met seimai atsibuvo labai rimtai, be vaidų. Apie šitą matė ir visuomenė ir patįs delegatai pripažįsta. Tas pareiškia jog mes palengva einame kultūriškyn.

PERŽVALGA.

// Trečiasis laikraštinių susivažiavimas. Artinasi 3-ias iš eilės, metinis lietuvių laikraš-tininkų susivažiavimas, kuris su-lyg pernykščio laikraštinių nutarimo, turės atsibūti Chica-goje. Apie tai jau ir primena „Kataliko" redakcija (N23) mūsų kitiems laikraščiams, kad re-dakcijos ir išleistuvės pasirūpi-ty apie savo atstovų pasiuntimą ir veikiai praneštų Lietuvių Spaudos Draugijos Am. pirmi-ninkui, „Kataliko" leidėjui, ku-rrios redakcijos ir išleistuvės da-lyvaus laikraštinių suvažiavi-me. Ikišiolei tik „Lietuva" šiam susivažiavimui prielankiai atsi-liepė. Tegul „Katalikas" ir „Vienybė Lietuvininkų" prie su-sivažiavimui pritariančių pri-skaito. Iš principo mes džiau-giamės kiekvienu susivažiavimu, nors kartais toksai ir nedaug iš-kyko gali nuveikti. Mūsų persi-tektrinimas yra, kad pati gilioji ir plačioji visuomenės pažanga apsiereiška tik laikraštijos kilimu. Pereiti laikraštinių susi-važiavimai mūsų visuomenėje padarė jeigu ne aktyvišką, tai bent morališką didelę intekmę, kuri aiškiai matoma pačiame pa-sigerinime santykių tarpe laik-raščių ir organizacijų. Žinoma, buvo pernai, bus ir šiemet tokių laikraščių, kurie prie laikrašti-jos pagerinimo nenorės prisidėti. Bet apie tokius nereikia labai rū-pintis. Jie visuomet stovės žė-miau kultūrinio cenzo kritikos.

// Apie ėjimą per rubežiu. „Lietuvos Ukininkas" (N20) vėl rašo apie keliavimą Amerikon. Sako: iševystė labai didelius atneša Lietuvai nuostolius. Bet

ką paveiksi, jeigu žmonės to ne-supranta ir keliauja vargo jieš-koti. Negalima iševystės sustab-dyt. Reikia bent pasirūpinti, kad emigrantai neturėtų daugelio vargų ir bėdos, iki pereina rubežiu. Reikia mūsų žmones at-pratinti nuo agentų pervedikų, kurie besąžiniškai nukropja mū-sų iševijų kišenės ir tankiai pa-duoda juos į parubežės sargų ran-kas. Didelis neišmanymas eiti slapčiai per rubežiu. Valdžią nedraudžia eiti per rubežiu atvi-rai. Tik reikalauja nuo iševiu šių dalykų: 1) išsiimt iš val-sčiaus paspartą, 2) turėti paliūdi-jimą, kad neesi teisman patruk-tas, 3) tą paliūdjimą užtvirtinti pas antstolį-pristavą, iškur bus persiusta išsprauinkui, 4) nuva-žiuoti pas pavieto išsprauinką, kuris išduos paliūdjimą, kad gali važiuot užsienin, 5) su val-sčiaus paspartu ir tuo paliūdjimu užvažiuok savo gubernijos mies-tan, kur paimas visus tuos popė-rus ir išduos užsieninį paspartą, kurį gali gauti ant rytojaus. Vis-kas kaštuos 17 rub. 50 kap. Ir ramus gali važiuoti Amerikon, nemokėdamas agentams po 50 rublių ir nesibijodamas jokios nelaimės.

// Keliaujanti liaudies instruk-toriai. Perskaitė iš „V. L." 23 N straipsnį apie keliaujančius in-struktorius, keletas įžymesnių lietuvių vakarinėse valstijose mums rašė laiškus ir nurodė: ko-kie žmonės Vakaruose (Illinoise, Michigane, Wiskonsine ir kit.val) būtų tinkami keliavimui po kolonijas ir tvėrimui S. L. A. ir T. M. D. kuopų, klubų, paskaitų ratelių, knygynų, etc. Danguma nurodo šiuos tris vietaučius iš Chicagos: daktarą A. K. Rut-kauską, Simą Kvietkauską (So. Chicagoj) ir P. Butkų. Sakoma, kad tie vietaučiai kaip tiktai turi išsidirbę taktiką, kaip prie liaudies prieiti ir apsi pažinę su lietuvių plačiuoju gyvenimu. Ži-noma, jie galėtų tik Vakaruose veikti. Ar jie apsiimtų, tai kitas klausimas. Bet mūsų apsvietos draugijoms, ypač T. M. D. ir S. L. A. reikėtų nepraleisti šių vien-taučių iš omenės. Reikia bent sykį judintis iš snaudulio mūsų organizacijų viršininkams ir ap-svietos vadovams. Reikia suras-ti žmones, kurie eitų į liaudį, ją organizuotų ir šviestų.

// Lietuvaitės (?) „juodran-kės". New Yorko „Evening Journal" nuo 13. berželio paduo-da indomia žinią iš Lewiston, Me. Tėnai tapo areštuota dvi mergai-tės: Mariutė (18 metų) ir Onu-tė (15 m.), pavardė Gurklis (Gurklintės), kurios iš pavardės aiškiai matosi, jog yra lietuvai-tės. Ar ispėsite, už ką jās areš-tavo? Na-gi už „juodrankystę" (blackmailing). Josios sumanė padaryti expropriaciją pas viet-

nį daktarą Joseph W. Scannell, todėl parašė jam grumojančių laišką, reikalaujamos, kad Dr. Scannell padėtų ant Riverside kapių \$2,000. Daktaras sutaisė joms spąstus ir pagavo: jis indėjo blėsinėlės sulyg reikalautos sumos pinigų netikusį čekį ir pakasė j žemę; paskiaus pastatė slapuką-detektivą, kuris visą naktį išsaugojo, pagaliaus pamatė vieną mergiščią bešūimant iš blėsinėlės čekį ir vargšėle suėmė. Paskiaus apkalino retėžiais ir jos seserį.

Jeigu tai teisybė, ką tas laikraštis paduoda, ir jeigu tos dvi mergelės yra lietuvaitės, tai reikia pasakyti, jog liūdnu ir žemu keliu mūsų jaunimas krypsta. Ir nedyvai. Pastaruoju laiku Naujoje Anglijoje lietuviai tiek prisiklausė netikusį, taip vad. „prakalbų“. Žodis-kitas iš nedoros pusės inkritęs jaunūten bernelio ar mergelės sielon išmuša jį iš gyvenimo tako, padaro jį ubagu dvasioje ir pražūdo. Iš tokių „betaučių“ turime žmogūdes Kriėmaniutes, iš tokių „bedorių“ — juodarankes, tik pražudusius žiedelius...

Vis-gi išradimas. „Viltis“ N57 šiaip rašo: „Lietuvio išradimas. Peterburge B. Balčiūnas išrado būdą per penkias minutes primušti batams padą. Jo būdu padas bus mušamas ne ant odos, bet ant aliumininių „rantų“, kurie bus prisiūti su „padašvien“ prie batų. Tas išradimas turės didelį pasisekimą, nes tokie batai nebus brangesni už paprastus fabriku batus, o padus bus galima pirkti tam tikro numerio gatavus iš fabriko ir paskui teirėkės tik prikabinūti. Rusų laikraštis „Pravitel. Vjestnik“ praneša, jog Balčiūno jau ir prašymas paduotas prek. ir pramonės ministerijai, kad jam išduotų patentą. — Petrapilietis.“

Lithuanica. Parėjo III-IV. sasaga žurnalo „Živa ja Starina“ (Gyvoji senobė), kurią leidžia jau 20-ti metai Peterburge Imper. Geografų Dr-ja. Šitame leidinyj randame: 1) psl. XXVII paminėta apie išėjusį rusų kalboje svarbū Lietuvos tyrinėtojams veikalą: „Letto-Slavianskije elementy v Etrusskich nadpisiach“, G. Trusmana. Revel. 1911. ir 2) indomų prof. E. Volterio raštą: „Litovskije varianty-legendy o ženskich charakterach“ (psl. 433).

Peterburge rusų raštų leidimo draugija „Diejatel“, savo leidžiamoje naujoje encyklopedijoje žada duoti nemažą vietą aprašymams ir apie lietuvius, ko pirmams ir apie lietuvius, ko pirmams rusų encyklopedijose mažai tebuvo duodama. Pirmuose dviejuose tomuose jau yra indėta apie latvių poetę Aspaziją, profesorių latvių Ballođą ir lietuvių rašytoją-poetą Jurgį Kaltrušaitį (kuris rašo vien rusų kalboje — lirikas).

Literatūros žinios. Siauliuose p. J. M-a rašo pradėjęs versti iš N. Rubakino veikalą „Sreditain i čudes“; dalis jau išversta.

„L. Ž.“ (N54) praneša, jog kas tenai jau išvertęs L. Tolstojaus veikalą „Mintis apie Dievą“.

„Kataliko“ N23 pradėta spausti: „Žydas ir Dzūkas“ komedijėlė, sulietuvinta Vaidevučio.

Lenkų provokacija. Nepaprastas lenkų fanatizmo prajovas atsitiko Vilniuje. Lietuvių Dailės VI-oje parodoje, kurią atidarė gegužio 12., buvo išstatyta tarpe kitų mūsų dailininkų darbų ir P. Rimšos stovyla „Kva“ — Lietuvos vytiš kerta Lenkijos emblema — baltąjį arėlį. Lenkai

intužo neva ant jų tautos išeidimo ir paleido per laikraščius ir aktyviškai ėiela eilę provokatoriškų žygių prieš lietuvius. P. Rimša, tuomi išsivedęs, sudaužė savo veikalą „Kova“ ir kitus du mažesnius: „Bobutė“ ir „Malda“.

Tik nusistebėti reikia, kaip lenkai ir dailės lauke nesupranta lietuvių dvasės ir kiek galėdami lietuvių gyvenimą neša suirutę.

„Kataliko“ N24 praneša S. Biežis, pradėjęs versti apysaką (gyvenimo alegoriją): „Neapvainikuotas Karalius“.

„Vienybėje Liet.“ prasidės spausdintis vertimas iš lenkų talentuoto šių dienų rašytojo, J. Veyssenhoffo, apysakos: „Jaunieji Skrauja“.

Čiurlionis paveikslai Londonan. „L. Ž.“ N54 praneša, jog rusai dailininkai geresnius Čiurlionis veikalus (kaip „Rex“ ir kitus), išsiuntę Anglijos sostą — Londonan, kur mūsų geniališko vientaučio teplionės bus išstatytos tarpe žymesniųjų pasaulio dailininkų veikalų, tarp tautinėje parodoje.

Juk būtų nebogai, kad ir mes, amerikiečiai, parsitrauktume Čiurlionis paveikslus į Ameriką ir išstatytume Metropolitan dailės muzėjuje, nors ant trumpo laiko, ir supažindintume amerikonus su mūsų tautos geniju.

Argentinon per... Vilniaus cenzura. Vientautis A. Jusėius iš Buenos Airės, Argentinoje, prisiuntė banderolę, po kuriaja mes jam išsiunčiame „Vienybė Lietuvinkų“. Ant banderolės adresas yra geras: Argentinon; bet apacioje rusų cenzūros pūpuosta štampeles „Dozvoleno cenzuroju. Vilno.“ Laikraštis iš Amerikos keliavo Rusijon, išten — Pietinēn Amerikon!..

Tokių tai kurjėzų padaro tūli amerikonų „hurry-up“ tipo paatoriai, kurie galvatrukėkais kra-soje dirba, kėmsa maišuosna laiškus ar laikraščius ir grūda tuos maišus kur papnola.

Naujas laikraštis. Mums rašo iš So. Omaha, Nebr., jog tenai greitu laiku esą rengiama išleisti naują lietuvišką laikraštį: „Vakarų Varpas“. Leidėju būsiąs Č. Pasmokas ir leisiąs kas antra savaitė.

„Draugas“ kraustysis Chicagon. Iš tikrų šaltinių sužinojome, jogei „Draugas“ neužilgo atsiveiks su Wilkes Barre, nes persikelsias Chicagon, iš iskuris šavo buveinė bene lietuviškų „seserių“ vienuolyne. Su „Draugu“, gali-but, persikels į vienuolyną ir jo redaktorius, kun. A. Kaupas.

POLITIKOS SAVAITE.

AMERIKA. Chicagoje atsidarė republikonų partijos konvencija. Podraug prasidėjo imtynės tarpe Roosevelto ir Tafto šalininkų. Pas Rooseveltą pradėjo perbėginėti ir taftiečiai. Rods Tafatas turi savo pusėje 566, o Rooseveltas — 466 delegatų, bet šio pastarojo šalininkai dauginasi. Menama, kad Rooseveltas laimės. Pribuvo Chicagon ir patsai Rooseveltas.

IŠ VISUR.

Da du lakūnai pražuvo. Mourmelone, Francioj, nukrito su orlaiviu iš 300 pėdų augščio du pagarsėję aviatoriai: M. Kimmeling ir inžinierius Tonnet, kurie ant vietos užsimušė. Kimmelingas bandė da tik naujai padirbtą savo monoplana.

Pasimirė lenkų rašytojas. Lenkų liaudis neteko vieno iš savo geriausių rašytojų Alexandro Glovackio (pasirašydavo pseudonymu „Boleslaw Prus“). Buvo tai įžymus rašytojas ant socialinės temos romanų, apysakų; taip sakant buvo socialinės dailės potetas prozoje, podraug gabus publicistas. Kaip liaudies mylėtojas literatas ir dailininkas, Glovackis stovi ant lygios, o gal ir augščian, už H. Sienkiewicz. Bet savo gyvenime nesusikrovė tokių lobjų, kaip šis pastaras. Glovackis iškilo iš vargdienų, dirbo kaipo fotografas, davinėjo lekcijas ir dirbo net tūla laiką fabrike, kaipo prastas darbininkas.

Vienu mėnesiu pasaulis neteko dviejų didžiausių literatų: švedo Strindbergio ir lenko Glovackio. Na, tat pasiliko jų darbai.

Iš Rusijos.

Malecką paliuosavo. Jau buvo rašyta, kad Anglijos valdžia ir visuomenė griežtai užtarė už Katriną Maleckitę, kuri buvo pasmerka keturiems metams areštantū rotosna o paskui visam amžiu ištremiti Siberijos kasyklosna, už dalyvavimą prie lenkų revoliucionierių. Kadangi Maleckitė yra Anglijos pilietė, todėl anglai ją užtarė ir sudėjo už ją 20,000 rublių kaucojos, kad ją paleistų ir peržiūrėtų jos bylą išnaujo. Dabar-gi pats caras paliepė ją paliuosuoti bei prisakė Maleckitei veikiai apleisti Rusiją ir niekad nebesugrįžti. Teismas nutarė sugrąžinti anglams ir kauciją. Maleckitė išgirdusi tokį dalykų vartimą, sušuko: „Lai gyvuoja Anglija!“

44 razbaininkų byla. Charokve prasidėjo skardi byla, kurioje yra apkaltintų 44 razbaininkai, kurie turėję savo ėielą partiją ir Ekaterinoslavo gubernioj išžūdę ėielą eilę žmonių bei padarę apiplėšimus. Visiems apkaltintiems gresia mirties bausmė.

Prie Stolypino nužūdyimo. Garsus buvusias Kievos ochranninkų policijos viršininkas Kuliabko jau užbaigtas tardyt. Teismo tyrinėtojas labai slepia, ką jis patyrė. Laikraščiai spėja, kad Kuliabko bus prisidėjęs prie Stolypino nužūdyimo.

Gaisrininkų kongresas. Petrapilėje atsidarė tarptautiškas kongresas ir paroda. Kongreso tikslas — išrasti geriausius būdus gaisrams gesinti. Dalyvauja 1200 delegatų. Iš kitų šalių atvyko 250 delegatų.

Kairiųjį spauda nepasilengvis. V. Dūmos komisija buvo padavus vidaus ministeriui užklausa: kodel Peterburgo valdžios net įstatymus viršija, persekiadamos kairiųjį (socialdemokratų, kadetų, etc.) laikraščius? Ministeris atsakė, kad taip turėsia ir toliaus būt, nes „laikraščiai pjudą vieną pusę liaudies prieš kitą“.

Prie Leno skerdynių. Iš Peterburgo išsiusta Siberijon senatorių komisija, vedama Manuchino. Komisija apstos Irkutske ir tardys apie aną baisiąją darbininkų skerdynę Lenos kasyklėse, kur kareiviai sušaudė 270 streikiərių. Dabar Lenoje bruzdėjimai jau

aprimo. Pagaliaus ir darbininkų reikalavimai esą užganėdinti, nors tie prisiejo kraujū apmokėti.

Sutartis su vokiečiais del raštų. Peterburge atsibuvo rašytojų ir valdžios atstovų posėdis, kuriame nutarta Vokietijos rašytojams paduoti tokį-pat sutarties tekstą, kokis tapo padarytas su Francija. Antorių teisės abiejose šalyse bus pripažintos, bet liuosai bus galima versti rusiškon iš vokiškos kalbos visus moksliskus ir techniiskus raštus.

Sudegė 59 daržinėje. Netoli Tambovo, grafo Orlovo Davydovo tėvyškėje užsiedė daržinė, kurioje miegojo 59 darbininkai. Visi iki vienam liepsnose pražuvo. Gaisro priežastis nežinoma.

Caras Maskvoje. Berželio 10. caras, carienė ir didelis skaičius caro giminės kniazijų pribuvo į Maskvą, kur atsibuvo iškilmės atidengimo Aleksandro III. paminklo. Caras į Maskvą apsilankė da pirmą sykį nuo 1903 m. Rašo, jog apie 200,000 žmonių iškilmėse dalyvavo.

Represijos. Peterburge uždėta areštats ant savitraščio „Siever“ ir redaktorius Mertz patrauktas teisēn už „politiką“. Taip-gi areštats pateko gazeta „Večernejė Vremia“. Peterburge areštavo visus šaltakalvių streiko vadus.

Iš Amerikos.

Plieno išdarbių darbymetė. Pereitą savaitę Pittsburgo apylinkių plieno dirbtuvėse išmokėta \$1,200,000 algtų daugiau, negu katra-nors iš pirmesnių savaičių. Tas pareiškia, kad šiemet Amerikos plieno išdarbią bujoja. Laikraščiai rašo, jog Pittsburgo dviejuose klioniuose fabriakai turi dabar 50,000 darbininkų. Bet ir tų neužtenka. Ypač esą trūksta mechanikų.

Išsaukė Wrighto „dvase“. Harwardo universitatės prof. Hyslop, prezidentas „Psychiškų Tyrinėjimū Draugijos Amerikoje“ nustebino spandą pranešimu. Jogeį šiandėl jam su mediumo pagalba pasisekė susikalbėti su „dvase“ Dr. Carrol Wright, kuris 1909 metais Woreesteryje pasimirė. Hyslop visą šitą aprašo žurnalt „Journal of the American Society for Psychical Research“.

Tarp ko kito, Wrighto „dvase“ apsakė visus savo palinkimus, kada gyveno ant žemės ir dabar sakosi esanti tokioje atmosferoje, kur „milijonų-milijonai, niekad dos žmogaus protu nesuskaitomos miglos dūlkelių lekioja“...

Saudė į streikiērius. Miestelyje Porth Amboy, N. J. iškilo streikai. Sustreikavo rafinierių ir asfalto fabrikuose 4000 darbininkų, daugiausiai vengrų ir slavokų. Per keles dienas tęsėsi riaušės. Berželio 12. streikiərių minia užpuolė ant policijos ir tris poliemanus sužeidė. Poliejia gi pašovė tris streikiērius, kurių du lenkai: J. Machiški ir M. Rockowicz.

Viesuluose žuvo 27. Kansas valstijoje perėjo dideli viesulai, kurinuose pražuvo 27 žmonės.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

VALPARAISO, IND.
L. D. L. V. U. per pareitus tris mokslo bertainius laikė susirinkimus žėdną penktadienio vakarą, kuriuose, paprastai, buvo šis-tas veikiama. Susirinkimai buvo at-

sakančiai ir pavyzdingai vedami, todėl lietuviai-moksleiviai juos skaitlingai lankydamo.

Gegužio 28. universitatės administracija atidarė vasarinį mokslo bertainį. Šiame bertainyje L. D. L. V. U. laikys susirinkimus taip, kaip ir kitais bertainiais juos laikydavo. Vienok nesitikime, kad pastarusius susirinkimus taip skaitlingai lietuviai-moksleiviai lankytu, nes užsidiarius trečiam mokslo bertainiui, kartu užsidiarė ir kelios svarbesnės profesionališkos mokslo šakos: medicinos, farmacijos, dantistikos ir keli mažesni skyriai. Taigi šių profesijų studentai beveik visi išvažinėjo. Pirmą šiame bertainyje susirinkimą laikėme 7. šio mėnesio, kuriame komisija peržiūrėjimo L. D. L. V. U. kningyno išdavė raportą. Iš raporto pasirodė, kad Literatiškos Draug. Lietuvių Valp. Univ. kningyne randasi lietuviškų kningų apdarytų ir neapdarytų 914; svetimtautiškų apdarytų ir neapdarytų 166; lietuviškų žurnalų yra 331; svetimtautiškų — 159; ir dvi kningų šėpi. Geležinio kapitalo pas kasininką atrasta \$112.15. Kartu L. D. L. V. U. kningyne randasi svetimtautiškų, lietuviškų kningų ir žurnalų 1570; dvi kningų šėpi ir \$112.15 pinigais.

Po atskaitos turėjome trumpūj programą. Z. Jankauskas trumpai kalbėjo ant tēmos: „Mūsų uždavinys“. Nurodinėjo, ko mes, moksleiviai, turime griebtis, idant taip puikų mūsų kningyną, dar geriau pastatytume. Antras, S. Biežis skaitė referatą ant tēmos: „Musės ir Vabzdžiai“. Faktiški nurodinėjo, kaip musės leidžia visokias užkrečiamas ligas. Pagal p. S. Biežio išvedimą, tai moteris turi be pasigailėjimo naikinti muses. Patarė, kad niekas nepirktu nuo pedliorių (kromelininkų) vaisių, nes jie yra neapsaugoti nuo musių, kurios privaiso daugelį kenksmingų bakterijų. Moteris paprastai pas pedliorius gauna pigians vaisius ir dar privežtus prie stubos; bet kartu su vaisiais nusiperka ir ligą, kuri kaštuoja keliolika dolerių, o kartais apleidžia namą palikdama šeimoje liūdną rezultatą. Rodos p. S. Biežis savo referatą atspausdins viename katra-me Amerikos lietuvių laikraestyje.

J. P. Stubris.

SO. BOSTON, MASS.
Berželio 9. nedėlioj atsibuvo 2-ras vietinės jaunuomenės pasivažinėjimas ant jūrių, su garlaiviu „Boston Floric“. Ši sykį taip-pat, kaip ir pirmą, ant salos už Revery Beach, jaunimas išlipės lošė įvairius žaidimus: „Pelė“, „Namas dega“ ir kitus. Šiame išvažiavime buvo orchestra, 4 muzikantai, kurie puikiai griežė važiuojant ir parvažiuojant.

Tik viena nelaimė reikia priminti, kad 5 ypats tik-ką nenuskendo jūrėse. Vienas — Stubeda, priėjęs prie kranto laukė laivelio, kuris priveža žmones į didesnj garlaivį; ėia jisai slydo nuo akmens ir su visa truba (mat muzikantas) pasinėrė jūrėse. Stubeda mokėjo plaukti, tai išplaukė. Antras atsitikimas: laivelis privežė 5 žmones prie laivo ir belipant į garlaivį, kaip tik visi stojos, laivelis kryo, ir du žmones visai įvirto jūrėсна; viena mergina (vardo prašė nedėti laikraštini) visai buvo skėstanti, tik Ranlynaitis sučiupo už drabužių ir ištraukė. Stira sušlapo ligi šonų. St. Zaleckas sušlapo ligi kelių. Budreckis visai prie Bostono City Point per gerlaivio grotus įvirto jūrėсна, bet tēn buvo prieplaukoje tiltas, tai jis priplaukė prie to tilto ir išlipė.

M. S.

CLEVELAND, OHIO.
Nedėlioj, gegužio 26. mūsų prabaščius kun. Alaburda gi davė pirmų Clevelando pirmėviams už visokius sumanymus, kam jojo nesiklausė daro. O labjusia už šiuos du: pirmas — už sumanymą inkūrti viešą kningyną ir už nelankymą vakarinės iškalos. Kaip jisai sakė, kningyną esą tveria, renka pinigū, o potam kažinkas nujosias ant tų pinigų. Esą geriausia pas jį ateiti ir jis esą viską padarysiąs. Kaip naktinė iškala per jo rūpestį užsiedėjus, taip ir kningyną jis da geriau galėsiąs atidengti miesto kningyne — lietuviškų kningų skyrių, kaip Pittsburgo, Pa. įvesta lietuviškas skyrius (bet kodel nematyti toskyriaus veikimo!). O vis tai esą per jų (kuningų) rūpestį. Bet žinoma, kad miesto kningyne jau nuo seno ir visai ne per kuningų rūpestį yra lietuviškų kningų. Klausimas, vienok: kokia nauda iš tų kningų? Juk mes tēn negalime užlaikyti savo tautos žmogaus, kuris mums kningas išduotų. O amerikoniui ar gi galės mūsų broliai išaiškinti, kokios kningos jie nori pasiskaityti? Taigi matote, kad sumanėsi ir už kun. Alaburdą tveria kningyną. Kuningėliui mažai rūpi lietuystė, ką parodo žargonu spausdinami apgarsinimai, kurių vieną ėia indedu žodis į žodį: „O. lietuvei ir Lietuwaites tiemikit!! Naktine iszkala parenkia baliu arba tyjatra ant kitos nedėlios, atėibus ant Aeme Hall arba (Germentiš Swetaines) bet kita nedelia tiemikit kaip dalisim paveikslus aktoriu ka nevianas galiesit persitikrit per atekaita ir numanisit kokia drama arba tyjatras bus losztas. Riangiam ant nandos pirkimo dainu knygu; ba turim lavites ant visko kaip ir kitos tautos, ir vienok turim tikra vyly kat Lietuvei jau pabus ir jau pabunda ant visokiu pusiū. Darom del knygu naudos tyjatra aliajei atliks tai ir parapija nebus uzmirszta. Visus uszkviaciam Lietuviū vaikimus ir merginas ant to iszkilmingo baliaus, alia kas nebus labai gailesis tiekrai itai tvirtiman ba tik permutinus toks tyjatras Cleveland — te bus“.

Tokius plakatus dalino berželio 2. Kaip tai šlykščiai sudarkyta lietuviska kalba! Girdėtis, būk tai pats mokytojas sustatęs tajį apgarsinimą. Tokia tai ir iškala. Matytis, kad kokio svetimtaučio spaustuvėje atspausdinta, nors Clevelande yra mūsų vientautis P. Sukis, kuris turi dailią spaustuvę ir gali net kningas spausdinti. Ale kam jie duos tau tiečiu uždirbti? Mat P. Sukis nelabai į bažnyčią lankosi, laisvamans. Pas mus Clevelande, kaip „alai“, taip ir „izmo“ šalininkai vienos taktikos prisilaiko, tik pirmieji visa kas pirmėviško neapkenčia, o antri tai tautiško-pirmėviško. Na, ir kaip gali lietuviai žengti pirmyn!.. J. S. Sibiras.

ATHOL, MASS.
Ėia gyvuojanti M. D. A. V. (kokia tai? Red.) draugystė gegužio 30. padarė apvaikščiojimą, kurį puošė dailus žmonių būrelis ir nesena įtaisyta draugystės vēliava. Gaila tik, kad tą viską paskui užbaigė garbinimu Ragučio, girtuoklystės dievaičio. Po apvaikščiojimo išdalino visiems po 7 tikičius, už kurinos gavo po stiklą alaus išsikausti. Tai jau ir nusiklausė. Nei nedyvai, nes ėia šanariai inpratinti perdaug nusi-raganti: per žėdną kvartalinį susirinkimą išrita po 2-3 bačkutes. Ar negerian būtų už tuos pinigus įsitaistyti kningyną ir iš jo

bėsišviečiant pasirodyti blaisvais ir visų gerbjamais piliečiais — džentlemanais? **Dominikonas.**

ROCKFORD, ILL.

Kuomet kitos lietuvių apgyventos vietos gali pasigirti savo garsiais choralais, didelėmis turtingomis draugijomis, teatrališkais kuopelėmis, ir tt. ir tt. mes rockfordiečiai negalime tuomi pasigirti. Mes galime pasigirti tik — kankiniais (?). Čia jų randasi įvairios rūšies, kaip va: išguiti iš seminarijų už lietuvių (?), o čia atvažiuojant nebesivadina lietuviška pavarde, bet anglų nuduoda. Toliaus valsčiaus kas išplėšė, ten kokį policistą apdaužė. Randasi ir tokių, kurie sakosi, būk mat, kaip Petrapilės gatvėms kraujas upeliais tekėjęs! Iš tokių vyrų mes nieko gero neturime, nes jie neprideda prie jokio kultūriško darbo. Jie rengia susirinkimus, prakalbas ir referatus tik mūsų tautos ir mūsų žmonių niekinimui; jie tą išjuokia kuo kiekvienas doras ir apšviestas žmogus dabinaisi... **V. B. M.**

SO. BOSTON, MASS.

Keikūnų misijos. Berželio 2. atsituvo prakalbos L. S. S. salėje. Pirmiausia kalbėjo Pruseika apie S. L. R. A. So. Bostone atsibuvusį 28. berželio seimą; peikė minėtą susivienijimą užtai, kad skyrė pinigų „Saulės“ mokyklai ir Chicago vienuolynui; žodžiu sakant, visa kalba buvo, kad išniekinti katalikystę.

Antras kalbėtojas buvo visiems žinomas „raudonojo fanatizmo misionierius“ — Perkūnas. Nagi, bra, kalba tai kalba Perkūno! Pininguočius prilygina prie didelio razbaininko „Džemi Džems“; laikraščius tik tuos išgyrė, kurie kiekviename sakinyje indeda žodį „socializmas“. Sako: „jeigu jūs rokuojate „Kovą“ laikraščiu, tai „Vienybė Lietuvninkų“ niekai“! Toliau sakė, kad „Vienybė Liet.“ darbininkai neskaitytų, nes ji klaidinanti darbininkus, o kurie turį laiko ligi valiai, tai galį kada skaityti.

Teisybę nesenai rašė garsus mokslininkas, profesorius Jeserich, kad socializmas inpuoles į blogų mokslininkų bei „cicilikų“ rankas, bus mokslininkams pavojus ir nauja inkvizicija gims, nes blogi mokslininkai bei „cicilikai“ panašūs Perkūnui, Pruseikai, ir kt. padarys ir gerą mokslų blogu. Dabar jau jie keikia visus tuos laikraščius, kurie kiekvienan sakinin nededa žodžio „socializmas“; jeigu jie turėtų savo rankose valdžią, tai beabejo tuos laikraščius sunaikintų ir jų rašytojus nužudytų, kaip buvo inkvizicijos laikuose. **Socialistas.**

PITSTON, PA.

Naujai pribuvęs mūsų klebonas kun. Kasakaitis užbrizgė jau parapijos valdymo programą. Berželio 9. savo pamokslė pasakė, jogei jis pribuvęs į Pittstoną nedėko kito, tik išnaikinti šiame mieste šliuportnius, cicilikus, bedievius ir visus kitus paleistuvius. Šeiminkams griežtai prisakė nelaikyti tokių įnamėje (ant burdo). Laikančius prižadėjo iššaukti bažnyčioje vardais ir pavardėmis. Visokios rūšies cicilikams ir bedieviams uždraudė eiti bažnyčioje. Aš, sako, pastatysiu ištikimą žmogų, kuris pasistengs negeistinus bažnyčios lankytojus prašalinti. Jei kuris nepaklausys, tai tokiam atvejuje bus pašaukta policija. Jei kun. Kasakaitis tik savo programą išpildys, tai trečdalis Pittstono lietuvių turės paiti šeimyniškam gyvenime. Vyras turės apleisti pačias, pačios vyrus ir tt. Kas dar blogiau,

kad patsai klebonas nėra pilnai tikintis; taip bent pasakojo tūlas kun. K. moksladragis. Kuomet kun. K. programą užsibaigs, tai laikas parodyti. Tuomet tarp jų naujoji vyrų karta turi įvairių kalbų ir saldžių juokų. Moteris iš didesnės dalies nusiminę. Baisu mat kuningėli, ir gaila atsiskirti su geradariais ir savo mylimais prisiegomis, vyrais. **J—s.**

MARQUETTE, ILL.

Čionai lietuvių yra apie 15 šeimynų. Apšvietimas — menkas. Darbai: čia yra viena anglių kasykla, bet tuo tarpu dar nedirba — nuo pat 1-os balandžio.

Aš.**SEATONVILLE, ILL.**

Čia lietuvių gyvena apie 30 šeimynų; turi pašėpinę draugiją Šv. Kazimiero, 1 valgomų daiktų krautuve, na ir 2 lietuviškus saliuonus. Apšvietimas stovi ant paskutinio laipsnio žemyn. Daugiausiai užsiima girtuokliavimais. Darbai gerai eina, nes vietinėse kasyklėse dirbama pilnas laikas.

Aš.**LONG BEACH, CAL.**

Šitas miestas yra labai gražus: iš vienos pusės Ramaus Okeano jūres, iš kitos kalnai. Apie namus palmas medžiai, rožės ir kvietkos, kurios žydi be nustoimo žiemą ir vasarą.

Mus brolių lietuvių šiame mieste neteko dar surasti nei vieno. Mat mūsų dailių miestų bijosi, nes jie inprato tūnoti dulkėse. Gali būt delto čia lietuviai neapsigyvena, kad negalima čia gauti jokiu svaigančių gėrimų, be kurių mus brolis neištvoja... **Th. Kassales.**

EDWARDSVILLE, PA.

Vietinėje High School moksleinėje užbaigė mokslus ir gavo diplomus su 1-mo laipsnio pagyrimu šie jauni lietuviai: V. Paukštys ir Ojelia Paukštaitė (augintinė). **Vietinis.**

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Jonas Skritulskas, S. L. A. išdinikas parvažiavęs iš seimo nedėlioje 9 dieną berželio vakare, tąpat naktį neteko savo numyltino vienatinio sūnaus Edvardo, 20ltus metus beinančio. A. a. Edvardas buvo belankas High School, bet gal ar prieš tris metus susirgo rodosi džiaiva, kuri ir nuskynė vos pražydušį kvietką. Nors velionis tėvai darė, kas tik buvo galima, kad išgydytų, bet buvo veltui. Velionis apart tėvų, da paliko keturias seseris dideliame nuliūdime. A. a. Edvardas buvo sympatiškas ir darbštus vaikas; High School belankdamas mylėdavo staliariuti. Laidotuvės atsituvo ketverge 13 berželio. Žmonių tiek daug laidotuvėse dalyvavo, kad gal niekad nebus galima užmiršti. Lai išsiri ramybėje doras jaunikaitis.

BROOKLYN, N. Y.

„Birutė“. „Adomas ir Jieva“. Berželio 8. subatos vakare Scenos Mylėtojų Choras pastatė ant scenos jau mums žinomas M. Petrusko operettes: „Birutė“ ir „Adomas ir Jieva“. Statė McCaddin salėje, palinksminimui nuo seimų užsilikusius svečius.

Pirmiausiai vaidino „Adomas ir Jieva“. Vaidinimas išėjo vidutiniskai, tarpais net gerai. Ypač gerai lošė D. E. Kancieriūtė — Jievos rolė. Šita mūsų įžymi artistė beveik kiekvieną rolę gerai išpildo. Tiesa, kad Jievos rolėje ji išrodė perjaunūtė. Čia mat reikia stambjos moteris-

kės. Bet šiaip ji gerai atliko. Adomą vaidino mūsų jaunas artistas P. Rimkus. Jis vaidino gerokai. Tik šiuo sykiu per lėtai kalbėjo. Baisą turi gražų, bet del scenos dar nepakaktinai stambu. Reikia del šito pusėtinai pasilavinti. Būna mat taip, kad jeigu artistas del koncertų esti ir geriausias, bet ant scenos lošti turi speciališkai lavintis. Vaidinimas ir koncertas tai du skirtingi dalykai. Be to čia gal prisidėjo neuztektinas prisirengimas, nes kaip girdėjam šitam „Adomui ir Jievos“ lošimui vos dvi ar tris repetacijos padaryta! Tai jau permažai. Apie kitus artistas nėra ko daug kalbėt, nes čia jų nedaug tėra ir nedaug ko turi veikt. Grafią lošė J. Ginkus. Neblogai atliko. Tarnus lošė: K. Jankevičius, P. Zdanavičius ir A. Lapinskas. Jie savo rolėse nieko nesneka, tik patarnauja.

„Birutė“ sulošė labai gerai. Joje atsižymėjo aktorizė: Birutė — Elena Kancieriūtė, vaidyla — Kazys Kriaučiūnas, Keistutis — B. Lapienis, Zundšteinas — P. Rimkus, Krivė — P. Narvydas. Tai štuos reiktų pirmon eilėn statyti pagal jų rolių svarbumo ir pagal jų gabumo. Gana gerai lošė: tėvūnė — V. Šibanauskas, Lizdeika — Marcinus, Birutės brolius: S. Vaiveikis ir K. Kriaučiūnas; taipgi karžygius: P. Rakickas ir A. Grimalauskas. Kiti turėjo šokiškas roles: vaidylos tarnas — A. Brigaitis, Villio — A. Zukis, Klausio — P. Zulkis, tarnas — B. Rimkus. Vaidelytes pirmosios lošė šios: soprano — M. Briagaičiūtė, alto — M. Česlauskaitė, kitas vaidelytes: M. Litviniūtė, M. Butkiūtė. Kitų vaidelyčių vardai gale korespondencijos.

Abelnai abidvi operettes, ypač pastaroji, gana gerai nusisekė. Scenos Mylėtojų Choras ir jo vadovas P. Bukšnaitis užsipelė už šį vakarą padėką, kaip nuo Brooklyno visuomenės, taip ir šeimninkų bei šiaip svečių, kuriems parodė du iš gražiausių mūsų muzikos veikalėlių. Žinoma, yra vietomis ir silpnumėlių, bet ant jų nėra ko paistyti: tas neklysta, kas nieko nedirba. Tiesa, reiktų išvengti šitokių dalykų, kaip buvo padaryta su drapanomis del „Birutės“. Daugelio aktorių drapanos šįvakar buvo visai neatskandios: Keistutis buvo parėdytas į meksikoniską banditą, vaidyla nutaisytas į Petropavlovsko tvirtumoje sėdintį visa amžį kankintinį, o krivė apvilktas naktiniais moteriškais marškiniais! Tas atima pusę efekto. Kaip jautėsi aktoriai — nežinau. Man rodos, kad ir jų nervus suardė tokie komiški aptaisalai. Ir nors jie roles atliko labai gražiai, bet dar geriau būtų atlikę, jeigu būtų jautęsi tinkamai parėdytais.

Kaip yra, taip. Bet šis vakarėlis didelį išpūdį padarė. Ir publikos susirinko veik pilna svetainė, kurio telpa suvirš 800 žmonių. Vakarelis užsibaigė lietuviškais šokiais.

Prie šito vakarėlio surengimo dėjo Scenos Mylėtojų Choras visas pastangas, ir jos veltui nenuėjo. Reikia atžymėti, kad čia nemaža triušo padėjo choro direktoriai: p. M. Bučinskas, p. V. Jankauskas ir dirigentas p. P. Bukšnaitis. Kartais padėjo ir p. Ks. Strumskis. Šis ehoras gana gerai stovi ir reikia tikėtis, kad jis ateinančiais metais da daugiesniu operetių mūsų jaunutę sceną padailys. Del atminties ir jaunuošenės paukvatinimo čia paduodu dabar esančių choro sarnarių vardus:

Sopranai: I. Burinskiūtė, M. Brigaičiūtė, O. Bučinskiūtė, V. Čepaičiūtė, M. Butkiu-

tu, M. Daukšijūtė, V. Lovinelijūtė, M. Merkevičiūtė, B. Minikiūtė, S. Mitkiūtė, O. Žukiūtė, K. Mažauskiūtė, A. Melinkevičiūtė, M. Skinkiuūtė, B. Švegdžiūtė, O. Kudziūtė, O. Vidriškiūtė, H. Venciūtė, J. Vidriškiūtė.

Altai: P. Aleknavičiūtė, M. Bavičiūtė, M. Česlauskaitė, O. Narvydienė, K. Kučinskiūtė, M. Litviniūtė, J. Kuozmiūtė, M. Lapačiūtė, J. Vidinskiūtė, A. Obeledziūtė, U. Prušinskiūtė, B. Struniūtė, P. Starkiuūtė, L. Smitaičiūtė, I. Pratušėvičiūtė, M. Kraučiu- niūtė.

Tenorai: V. Baltrušaitis, P. Bieliauskas, K. Čiuberkis, J. Ginkus, A. Grimalauskas, P. Klaskauskas, K. Jankus, A. Lapinskas, K. Lapikaitis, K. Milenkevičius, J. Marozas, P. Rakickas, B. Rimkus, V. Šibanauskas, S. Vaiveikis, P. Zdanavičius, P. Zulkis.

Basai: J. Butkus, A. Gabrys, J. Gudas, J. Junevičius, K. Kriaučiūnas, V. Karpauskas, K. Katičius, A. Martus, P. Narvydas, P. Tumas, A. Vingelis, J. Žiugžda, M. Žukaekas, A. Zukis, M. Zdanaukas. **Dailės Mylėtojas.**

NEW BRITAIN, CONN.

Kapucino misijos. Berželio 9. — Ir mes susilaukėme misionieriaus kapucino Kaz. Kudirkos. Sakė bus visą savaitę ir sakys pamokslus. Apie jo pamokslus vienur aprašo iš blogos pusės, kitur iš geros. Pas mus gi nieko dar peiktino nesakė. O kaip vakare 9. berželio tai visai gerą pamokslą pasakė. Gana bešališkai apibriežė Lietuvos istoriją, totorius, kryžiuokus, lenkus ir rusus, kuriuos lietuviai priversdavo ramybėje laikyti ir negožiū nekaltau žmonių kraujo. Ant galo gana plačiai ir išpūdingai kalbėjo, kaip šiandien nėra vienybės tarpe lietuvių, pametė savo žemelę, išsibastė po svetimus kraštus, nebemyli savo tėvynės, už kurios liuosybę mūsų seneliai savo kraują upeliais nulėjo. Po šitų žodžių žmonės pradėjo balsu verkėti visa bažnyčia. **F. Mikeliomis.**

Iš Lietuvos.

Leista šautuvai turėti. Dauguma sodiečių, ypač iš jaunimo, geidžia turėti šautuvus. Kadangi iki šiol leidimas šautuvo laikymui sunkiai buvo gaunamas, tai žmonės priversti buvo laikyti juos palėpėse, arba į žemę įnkasė; radus-gi šautuvą be bilieto, mūsų policija baudavo ir net gerokai patąsadydavo. Dabar-gi nuo 21 lapkričio 1911 m. Vidaus Dalykų ministerio aplinkraščiu, visiems leista šautuvai turėti, (išskirus kareiviškuosius šautuvus, kulkomis šaudomus); reikia tik apie tai pranešti pristavui, kuris tuojau ant rankų išduoda paliūdijimą.

VEIVERIAI, Marj. p. Apie mus vis bastosi Marj. žandarų viršininkas Kislinskis su savo malonia šeimyna. Nesenai (6 geg.) buvo krata pas Štarkį, Andriuškevičių ir Misiurevičių. Paėmė kelietą Amerikos laikraščių, laišku pūdelį ir šiaip visokių popergalių — pasiteiravė ar naudinga įstoti į „Jaunimo Ratelį“, kuris neduodas jiems ir Marjampolėje ramiai atsidusti, nusidangino savais keliais. **Vilkalokas.**

PANEVĖŽIS. Balandžio 29 d. laike bažnytinį pamaldų ir gegužio 3 naktį buvo kratos. Paimta knygų ir laikraščių.

VILKAVISKIS. Balandžio 12. buvo sneiga ir rinkimai teisėjo ir launiko. Dalyvavo pavieto viršininkas ir jo padėjėjas lietuvis Grikielis. Rinkimai atlikta geroj

tvarkoj. Paskui parskaityta iš „Suv. Vied.“ atsišaukimas, kur patariama neklausyti apgavikų besivalkiojančių po kaimus ir siulančių verpjamąsias mašinas ir kitus dalykus, o taipgi ir tų, kurie lošia su „laiminga amerikoniška skrynute“.

Pasiūlyta atidengti da vieną — iš eilės ketvirtą — mokyklą, bet pasiūlymas atmestas. **Šve-s.**

Liaudies mokyklų mokytojų algos. Visi žino, kaip mokytojai yra liaudies mokytojų darbas atlyginamas. Ypač sunku iš savo algos misti mokytojams, gyvenantiems didelesniose miestuose. Iš pinigų, skiriamų ministerijos Vilniaus mokslo apskričio liaudies mokykloms — pasiliko šiemet kasoje 2,200 rub. Nutarta dabar iš tų pinigų pridėti kasmet Kauno, Šiaulių, Ukmergės ir Panevėžio liaudies mokytojams prieš algos po 80 rub. ir 60 rub. ūkio reikalams. Ta suma bus kasmet jiems dar pridėdama, nežiūrint į tai, kiek bus kasoje liekamųjų pinigų ir gaus ją lygiai vyresnieji, kaip jaunesnieji mokytojai.

KAUNAS. (Giedojimo kursai). Kauno katedros vargonininkas Naujalis atidarė bažnytinio giedojimo ir muzikos kursus. Kursai tie tvėrs nuo liepos 1. iki rugpjūčio 5. Mokestis už visą mokslą neša 10 rublių, kuriuos reikia iškalno įmokėti.

KAUNAS. Kvotimai į „Saulės“ kursus prasidėjo gegužio 1. 9 val. ryto. Norintieji laikyti kvotimus privalė atsižūti arba induoti kurį prižiūrėtojų prašymą, kuriame turi būt parodoma, į kurį kursą nori įstoti, kokių tikslų ir pridėti: 1) giminio metrikas; 2) luomo paliūdijimą; 3) mokyklos paliūdijimą, jei kas turi; 4) vietinio klebono arba kito ištikimo žmogaus elgimos paliūdijimą ir 10 rub. pinigų. Dokumentus ir pinigus priiminėjo: Kaunas, Peterburgo gatvė No. 2. kursų prižiūrėtojas J. Vokietaitis.

Išmonų kaimas (Mrj. p.). Arčiausia to sodžiaus mokykla 5—6 varstai. Vaikučių jeigu da prisikaityti artimus kaimus, prisirinktų čia gana daug. Visi tie vaikučiai dabar likę be šviesos. Anot tėvų, tai jeigu visi bus „mokyti“, tai nebūsį darbininkų. Taigi, kad to nebūtų, anot jų supratimo, reikia, kad visai mokyklų nebūtų. Užtai tamsus jaunimas suėję per visas naktis „kazi-ruoja“ arba eina imtynių su degtine ir rudžiu, kas stipresnis. Jeigu kur vestuvės, tai eina tėtį nekviesti lazdas nešini. Kitą kartą atsitinka, kad lazdomis tai langam išduria, tai galvą pramuša. Pas kitus ūkininkas tai ir „ilgavei dės“ (kiaulės) nesidrovį drauge su žmonėmis prie skobnio (stalo) esti. Tai toks pas mus gyvenimas be mokyklų! **Baltrus.** („Liet. ūkin.“)

TELŠIAI. Telšių miesto mokiniams, atėjus pavasariui, mokyklos administracija padidino discipliną. Pirmiau mokiniai galėjo vaikščioti vakarais, bet dabar jau užginta vėliau kaip aštuonios val. Kas vaikščiois ilgiau ir bus pastebėtas — tas bus bandžiamas. **Negana to, kad patėmytų mokytojai, bet dar yra įsakya miestasargiams, kad sutikus mokinį vaikščiojant po aštuonių val. vakaro atvesti jį mokyklon. Tolesniam laike ketina induoti kiekvienam mokiniui tam tikrus biletus, ant kurių bus pažymėta mokinio vardas ir pavardė. Sutikęs miestasargis mokinį gatvėje vėlai vakare vikščiojant, paims tą bilietą be jokio mokinio išvedžiojimo ir ant rytojaus pristatys ta bilietą į mokyklą. Kalbama, kad toks įsakymas atėjo iš ministeri-**

jos. **Smyderis.** **VIRBALYJE** 23 gegužės mėn. 1912 m. Suvalkų apielinkės teismas turėjo nagrinėti Vištyčio bylą. Kaltinama 10 lietuvių ir 3 lenkai už tai, kad jie 21 kovo 1910 m. Vištyčio bažnyčioje pešėsi ir išniekino šventus daiktus: mat lietuviai norėję išvaryti iš bažnyčios lenkus, kurie kludė lietuviams atlikti lietuvių kalba pamaldas. — Taigi ir čionai bus šistas panašū į garsiąją Joniškio bylą. Geistina būtų, kad ir ši byla būtų prideramai laikraščiuose apšviesta.

Kauno miesto senovės paminklas. Vokiečių architektūrai ir skulpturai pašvestas laikraštis „Neue Kunst in Altpreussen“ („Naujas dailės menas Senprūsuoše“), leidžiamas Karaliaučiuje, atspausdino Kauno senovės namų priešakio paveikslą, apie kurįs kalbama, kad tai esą liekanos kaž-i-kokių senovės rūmų. Tuosė namuose prie Mikalojaus gatvės yra dabar cerkvinė mokyklėlė.

Pašūvių miestelis, Šiaulių pav. Balandžio iš 26 į 27 naktį užpuolė vietos altarisą žmogžūdziai ir atėmė 190 rub.

Visokių liaudies dirbinių paroda ketina būti atidaryta Kaune berželio gale.

Kelionė į Jeruzolimą. Iš Resenių pavieto keliauja maldininkų būrelis į Jeruzolimą.

Už sužeidimą. Kauno priemiestyje Aleksotoje gyvenęs R. nesenai sugrįžo iš Amerikos be dešinės rankos ir kojos, kurias palydėjo Čikagos geležies fabrikeje. Dabar rusų kėsulimas kaipo atlyginimą už sužeidimą įteikė R-ui 6 tūkstančius 75 r. nuo tos geležies fabrikos savininko, kurioje jis savo kūno narius pralaimėjo. Byla del to atlyginimo tęsėsi 3 metus.

PANEVĖŽYS. „Rieč“ gavusi žinią, jog valstietis Sinoveca miręs staigu Panevėžio kalėjime. Palaidojus jį, giminės pranešė, jog jis yra miręs, primuštas valsčiaus raštinko ir sąjungiečių. Velionį atkasė iš tos priezasties ir radė, esąs miręs nuo kraujo išsiliejimo viduriuose. Tardymas prasidėjo.

PANEVĖŽYS. Penktame varste nuo Panevėžio į Subačių kaziokks vyras ir moterė užpuolė vieną keliauninką ir subadė jį peiliu, atėmė 12 rublių. Daugiau pinigų keliauninkas neturėjęs ir peilis žmogžūdziams nulūžęs. Žmogus sužeistas neper sunkiai; tačiau plėšikams pasisekė taip pasislėpti, kad policija iki šiol jų pėdsakų neuztinkanti.

Jurų Smiltis.

Rumšiškių valsčiaus, Kauno p. Gostilionių sodžiuje vienoje troboje kankinasi apsvaigęs ūkininkas, prikaltas retėžiū priė sienos. Nelaimingąjį niekas neprižiūri; jis visas gyviu aptekęs ir kaipo niekam nereikalingas šeimynos narys tuo maitinamas, kas nuo kitų atlieka. Jis yra taip apsilpęs, kad vos tik ant kojų tepastovi, ir taip išdžiuvęs, kad labjan į kaulavoną, kaip į gyvą žmogų panašus. Ir tokiam padėjime jau keblintus metus jis kamuojasi.

Kiek pažįstame mūsų sodiečius, Gostilionių kankinys nebeperimas ir ne paskutinis. Baisu, kad nelaimingųjų-apsvaigėlių likimą mūsų visuomenė dar nerūpi gerinti.

JURBARKO gatvėse, Resenių pav. ketinama netrukus intaisyti žibazines lempas. Iki šiol tokiame stambjame prekybos mieste lyje, kokia yra Jurbarkas, gyvenytojai turėjo naktimis klaidžioti didžiausios tamsybės, kaip kokiam tyrklaudyje.

(„Liet. žin.“)

VILNIUS. Kun. Teodoras Brazys, žinomas lietuvių muzikas, Vilniaus katedros kamendorius ir choro vedėjas, taiso dabar didelį mišrių balsų chorą iš vaikų ir suaugusių vydu. Visi choristai išėję prirėngiamąjį mokslą, būsį paskiau apmokami. Bernaičiai priimami ne jaunesni, kaip 9 ir ne vyresni, kaip 13-kos metų. Priimami bet gi ir suaugusnieji (tenorai ir basai).

Naujas laikraštis. Šiomis dienomis išėjo Vilniuje No. 1 naujo rusų literatūros laikraščio „Molodyje porvy“, vedamas žinomojo Vilniuje daktaro Krainskio. Laikraštyje rašo išimtinai jaunimas. Naujas laikraštis eisis kas dvi savaitai.

Žemaičių vyskupijos kuningų permamos. Užvenčio klebonas kun. Matuzas paskirtas Kaltinėnų kleb.; Subačiaus kleb. kun. Kiryls paskirtas Užvenčio kleb.; Tirkšlių kamend. kun. Umbras paskirtas Žliūbinų filijon; Žliūbinų fil. kun. Lukaševičius apsigyveno Plungės altarijoje; Salantų kam. kun. Urbelis dėl nesveikatos pasiūsavo nuo vietos ir apsigyveno Grušlaukyje; Kazitiškio kun. Rimkūnas paskirtas Deltuvon klebonu; Kauno mokyklų kapelionas kun. Jokūbauskas išvažiuoja dviem mėnesiam užsienin.

Skirstymas vienasėdžiais. Šį pavasarį, kaip rašo „Vien.“, dailinti kaimų vienasėdžiais stoje 130 matininkų.

Vienasėdžių reikalams. Vyriausioji žemės reikalų valdyba paskyrė šiemet 200,786 rublius pašalpos Kauno gub. ūkininkams, išėjusiems vienasėdžiais ir bandantiems naujai ūkininkauti. Iš tų pinigų 47,825 rubliai skiriamami apsigyvenusiems ant Valstiečių Banko užpirktosios žemės.

Rinkimų reikalai. „Vien.“ rašo girdėjusi, kad pirmeiviai, sutarę su žadų pirmeiviais, statą IV-jon Dūmon šiuos savo kandidatus Kauno gub.: adv. M. Sleževičių iš Raseinių miesto, Bielskį, gr. Zubovo dvarų prižiūrėtoją, iš Šiaulių ir Jakavičiaus „Rygos Naujienų“ bendradarbių Petrulį iš Kamajų apylinkės.

Kalbina eit Kuršan. „Vien.“ rašo, kad kai-kuriose Kauno gub. apylinkėse pasirodė agentai, kurie kalbina žmones eiti uždarbjauti Kuršan. Bernas žadą algos po šimtą rublių, mergaitėms nuo 50 ligi 80 rub. Dangelis lengvatiškių einą, paklausę inkalbinėtojų, ir grįžta atgal netik žadėtosioms šimtinės nematę, bet ir savo paskutinį skatiką prakišę. Lietuvon gi tuo tarpu einą dirbt svetimų šalių žmonės ir neblogoi čia uždirbą.

Gyvulių gydytojai. Vyriausybė patvirtino šiuos naujus Kauno gubernijoje gyvulių gydytojus: Petrą Mironą iš Uralsko Rokiškin, Ezerėnų ap.; Vladą Jankauską Kėdainiuosna, Kauno ap.; Aleksandrą Gurėną Raseinnosna; Raseinių apskrities gyv. gydytoją Kognovicką Kaunan.

Pušaloto padėgėliams. Vidaus reikalų ministerija paskyrė 300 rublių išdalinti labiausiai nukentėjusiems Pušaloto miestelio, Kauno gub. padėgėliams.

Grąžinti išeiviai. Atplaukusis neseniai Liepojun iš New Yorko „Lietuva“ garlavis atvežė 209 išeivius, kuriuos grąžino atgal Amerikos valdžia; tarpe grąžintųjų, sako, buvę 14 lietuvių.

A. Purickio paminklui. Panevėžio „Aido“ draugija taisanti netrukus lietuvių spektaklį, kurio pelnas bus paskirtas pastatyti paminklui ant mirusio draugijos nario Aleksandro Purickio kapo.

Lenkai muša iš rankų lietuviškas maldakninges! Iš Kauno nese-

nai atvažiuo į Vilnių dvi lietuvių šeimos gydyties nuo pasiūsavosios šunies inkandimo. Gegužės 4. ryto 6 valandą nuėjo jie į Aušros Vartų bažnyčią pasimelsti per primariją. Pasibaigus mišioms, dar pasiliko melstis. Jie meldėsi iš lietuviškų maldakningių. Pamatę tai lenkai, kurie arčiau buvo, ėmė žvairuoti. Viena vidutinių metų gražiai apsisiausi ponja, lenkė, kuri klupėjo netoli nuo aštuonių metų berniuko Edvardo Budrecko, skaičiusio iš lietuviškų maldakningės, davę jam per rankas ir išmuše kningelę. Paskui paėmė tą „pagonišką“ kningelę ir metė toliau į duris bėjusiai keikdama... Kiti žūrėjo ir nieko nesakė... To atsitikimo liūdininkai buvo: jo tėvas Antanas Budreckas iš Kauno, Kievo gatvė ir Jonas Dubinskas, taip-pat iš Kauno. **V. Kovas.**

Lietuvių kalbos tyrinėt. Mokslų akademijos rusų kalbos ir literatūros skyrius siunčia šią vasarą Kauno gubernijon lietuvių kalbos tyrinėti privat-docentą N. Sokolovą.

Iš Prūsų Lietuvos. Naujos draugijos. Prūsų lietuviai pradeda, nors išlėto, bet vis daugiau ir daugiau busti. Ypač pažymėtinas tas smagus apsiereikimas, kad Prūsų lietuvių jaunimas pradeda atgulti. Taip antai vis platesnė darbo dirvą užgriebia Katyčių jaunimo švietimo draugija „Vainikas“. Be to, dygsta dar naujų draugijų. Šiomis dienomis, kaip praneša „Birutė“, susidariusi dar dvi lietuvių jaunimo draugiji Prūsų Lietuvoje. Viena — „Rūta“ Pogėgiuose ir tokiapat jaunimo draugija Lankupjuose, Klaipėdos valsčiaus. Abi tadv draugiji pasistačiusi savo tikslu sviesti jaunimą ir žadinti jame lietuvių tautos dvasią. Be to, Lankupjų draugija rūpįsiantis rinkti lietuvių senovės daktus ir tokio būdu saugoti nuo išnykimo lietuvių dailę. Draugijos pasirinkusios savo laikraščiais „Birutė“ ir „Apžvalgą“. Prie Lankupjų drljos prisidėję pirmą dieną 52 nariu, kurių tarpe 28 lietuvaitės. Draugijos taisysonianos paskaitas ir tt. Pogėgių „Rūta“ pirmajam savo susirinkimui parūsusi dvi paskaiti: 1) Apie lietuvių tautos atgijimą; 2) Lietuvių poėžiųjų žiedai.

Suėmė redaktorių. „B. V.“ praneša, kad teismo valdžios įsakymu suėmę rusų dienraščio „Siev-Zapad. Golos“ redaktorių Sata.

Pats prašė atskirti nuo cerkvės. Prieš du mėnesiu Peterburgo universitatas profesorius akademikas Markovas padavė prašymą synodan atskirti jį nuo stačiatikių bažnyčios, kadangi jis neprizajstas stačiatikių tikėjimo tiesų. Synodas jį atskyrė.

Lietuviai maldininkai. Per visas sekminių dienas Vilniaus miestas knibždėte knibždėjo lietuviams. Miesto gatvėmis vaikstinėjo nemažai lietuvių maldininkų būriai, atėję tūkstantais iš visų Lietuvos kraštų Vilniaus Kalvarijų aplankyti. Daugiausia maldininkų buvo nuo Kurklių, Leliūnų, Traupio, Utenos (Kauno gub.), Labanoro, Malėtų (Vilniaus gub.) ir kitur. Daugeilis lietuvių maldininkų, apėję Vilniaus bažnyčias, aplankė taip-pat Pilies kalną ir Lietuvių Dailės parodą. Pažymėti reikia, kad šie metai pirmą sykį buvo matomas šioks-toks rūpinimos mūsų maldininkais iš Vilniaus lietuvių inteligentų pusės. Jų vedami maldininkai ir aplankė taip Pilies kalną, taip parodą, kur dailininkas Ant. Žmuidzinavičius gražiai jiems aiškino rodomuosius

veikalus, liaudies dirbinių skyriaus svarbumą ir tt. Ypač indomavosi sodiečiai liaudies skyrinimi. Šiaip iš dailės veikalų labiausiai traukė jų domą sudaužytoji Rimšos „Kova“.

Šiomis dienomis susidarė Vilniuje nauja lietuvių bendrovė kningoms leisti: „J. A. Rinkevičius ir A. Vėgelė“. Naujoji bendrovė užregistruota pas Vilniaus notarą Sardinovą. („Viltis“.)

VILNIUS. Policija šiomis dienomis susekė visą organizaciją, kuri užsiiminėjo mergaičių pardavinėjimu į paleistuvystės namus. Viso reikalo vedėjai, pasirodo, buvo žydai, bet nemažai jiems tame reikale padėjo ir moteris krikščionės.

Žvėris—Žmogus. Aną mėnesį Vabalninko apylinkėj vienas vaikas štai kaip atkeršijo mergaitėi užtai, kad ta nenorėjo už jo tekėti. Šventą dieną, kada visi išėjo bažnyčion ir mergaitė pati viena liko namie, atėjo pas ją tasis vaikas, prikėlė jos rankas vinimis (cvekais) prie sienos ir stalo, kojias gi prie grindžių, išaugino ją ir pabėgo. Sugrįžę iš bažnyčios tėvai rado nelaimingąją visą kraujose paplūdusią. — Baisu ir pamjšlyti, ligi kokio žvėriškumo žmonės daicina!...

(„Zemdirbys“.)

Mirtis. 26. balandžio Vilniuje palaidota kun. J. Rodzevičių, mirusį Amerikoje. Darbavosi Sauliuose, Peterburge, Finlandijoje galutinai Amerikoje ir iš ten atvežtas Vilniun, kur buvo baigęs seminariją ir akademiją.

Redakcija išsikelia. Dešiniųjų rusų laikraštis „Siev-Zapadnaja-Zizn“ Vilniuje neturėjo pasisekimo. Negalėdamas čia išgyventi, nuo gegužės 1 dienos išsikėlė Gardinan, kur tikisi daugiau skaitytojų surasti.

MIEŽIONIS. Eišiškių par. Lyd. pav. Bėgimas Amerikon. Šiame Miežionių sodžiuje yra daug priaugusio jaunimo, iš jų daugelis išvažiuo Amerikon, kiti dar rengiasi keliauti. Važiuoja seni ir jauni, bernaičiai ir mergaitės. Nekartą atsitinka, kad seneliai, vieni likę namie, negalėdami žemės dirbti, ją apleidžia, o pinigų atadavę vaikams kelionei, neturi jė iš ko pragyventi. Amerikonai gi, išsinešę iš namų pinigus apie tėvus greit užmiršta, užmiršta ir pinigų atleisti.

Našlaitis. Prūsų lietuviai apie Vokietijos impėdinį: „Šį pamedėję 6 Meijį pastoj mūsų karaliūnas Villius 30 metų sens. Jis yra dabar kamandiers juodųjų huzarų pas Danską ir pastos bene veik obersas. Karaliūnas pasirūpin ir apie politikę, nesa jis yra 30 metų sens ir jau daug patyręs pons. Ir dėl Marokos yra jis savo dūmą įstareš. Mes velyjam karaliūnui daug palaimos ir žegnonės“. („Tilžės Kalėvis“) No. 55, '12.

ALIZAVAS, Panevėžio ap. Sietmet apie Alizavą pradėjo vaikščioti daug bepročių; kai-kurie pradeda bauginti moteriškus; pavakaryj visai nedrąsu eiti ir vyrui vienam.

VEISIJAI, Seinų ap. Labai daug žmonių grįžta iš Amerikos. Matyt, sunkūs Amerikoje laikai.

B. Verbūs. („Šaltinis“.)

DR. J. BASANAVIČIAUS JUBILEJUS.

Gerbiamieji! Berželio 11 dieną nutarta kelti d-ro Jono Basanavičiaus jubilėjų paminėjimui 60-ties metų sukaktuvių nuo jo gimimo dienos.

vo labai sunku.

Lenkų socialistų nubaudimas. Balandžio 20. Cėnstachovoj buvo teisama 49 žmonės už priderėjmą prie lenkų social-demokratų partijos. 28 jų nuteisų katorgon, 13 išvaryti Siberijon apsigyventi, 4 kalėjiman ir tik 4 išteisinti. Už priderėjmą prie socialistų rusų valdžia labai smarkiai baudžia.

Mėginimas pabėgti. Brest-Litovsko mieste kareiviai varė kelioliką areštantų. Areštantai, susikalbėję, šoko ant kareivių, mėgino iš jų atimti šautuvus ir pabėgti. Prasidėjo mūšis, bet areštantai apgalėti. Iš jų 7 užmušti. („Aušra“.)

SAKIAI, Naumiesčio ap. Girtuokliai užmuše blaiivų, dorą, nekaltą vaikną Basčiuką.

SASNAVA, Marj. ap. Čionai yra susitvėrus pestukų draugija vardu „Jonvaikiai“. Narių yra pusėtina. Draugijos tikslas — girtuokliauti ir muštis.

Pet. Babeckis. Antanavo valsčius, Marj. ap. Šiame valsčiuje yra dabar dvi mokyklos: Čystoje-Būdoje, kur mokytojauja p. Tamošaitis, ir Skueiškeje, kur mokytojauja p. Kundrotas. Reikia čion ir daugiau mokyklų, pavyzdžiui Nendriūose ar Gaisriuose ir kitur. Girdėjau, kad ir Antanavo dvare norima inkurti mokykla.

Juozas Ūsas. KAUNAS. Lietuvių būrelis yra sumanęs gražų darbą — įsteigti prie Lietuvių Dailės Draugijos velionies Mikalojaus Kastantinio Čiurlionies vardo stipendiją, kuri būtų duodama dailės mokiniui.

KAUNAS. Prie Kauno Ūkio draugijos yra komitetas, kurio tikslas — rūpintis, kad Kauno gubernijoje išsiplatintų gerų veislių gyvuliai. Eina žinios, kad tasis Komitetas šiemet siūsis Šveicarijjon kelis savo ingaliotinius nupirkti veislinių gyvulių raguočių.

GARLEVA, Marj. ap. Viena moteriškė vedė į Ameriką dvi merginas. Žandaras vedėją ir merginas suėmė, ir vedėją gavo 2 mėnesiu kalėjimo.

GIBAI, Seinų ap. Pogorelų kaimo gyventojai katalikai, sakko, buvę pas apskričio viršininką skųsties, kad jų kaimynai-senatikai varu reikalauja, kad katalikai švestų senatikių šventes.

DELEI „VOGIMO“ LAISKŲ.

Trečiųjų tesmas p-no P. Mikolainio ir ponios M. M. Račiūtės—Hermann reikaluose.

Trečiųjų Teismas atsibuvo „Tėvynės“ redakciijoje, 11 d. berželio, 1912 m. 7:30 val. vakare. Teisėjai: pp. J. Šukys iš p. M. Rač.-Hermann pusės, V. K. Rač.-kauskas iš p. Mikolainio pusės ir šiudviejų išrinktasis trečias teisėjas — p. K. Liutkus. Šis pastarasis išrinkta Teismo Pirmsėdžiui.

P-nas J. Šukys perskaitė iš „Keleivio“ (N. 21) p. R.-Hermann reikalavimą trečiųjų teismo ir punktus, sulig kurių trečiųjų teismas turi tarti. Reikalavimai: I. — Darodyti, kokiu būdu p. Mikolainis gavo p. J. Pruselaičiui rašytą laišką; 2. — Darodyti, jog p. R.-Hermann žino nuo ko ir kokiu būdu p. Mikolainis gavo tą laišką; 3. — Sugrąžinti laišką tam, kam jis buvo rašytas, t. y. p. J. Pruselaičiui, Waterbury, Conn.

Imant atidžiun tai, kad apta-

Kam Lietuvoje nėra žinomas d-ras Basanavičius, šis pirmas pirmojo plačiai Lietuvai skiriamo laikraščio „Aušra“ įsteigėjas ir redaktorius! Šio laikraščio pasirodymas — tai naujas mūsų tautos gyvenime etapas.

Kuomet Lietuvoje pasidarė šiek-tiek liuosian, d-ras Jonas Basanavičius pradėjo rūpintis įsteigti Lietuvių Mokslo Draugiją. Draugija tapo įsteigta ir nuo pat jos įsikūrimo d-ras Jonas Basanavičius, kaip jo pirmininkas, nepaliauna rūpintis šia svarbia visai Lietuvai įstaiga: jo skaitlingas per ilgus metus surankiotas kningynas yra pamatu L. Mokslo Draugijos kningynui; iš jo rinkinių dygsta pradžia mūsų muzėjui.

Šių d-ro Jono Basanavičiaus darbų nieks negali užginčyti, — ir todėl Vilniaus lietuvių draugijų ir laikraščių redakcijos atstovai susirinkę gegužės 6 dieną yra nutarę pagerbti d-rą Joną Basanavičių, kaip aušrininką ir lietuvių Mokslo Draugijos įsteigėją ir nuo pat jos įsikūrimo pirmininką, ir kviesti prie dalyvavimo šioj iškilnėj visas lietuvių draugijas bei įstaigas ir šiaip atskirus asmenis.

Patogiausiu laiku šiai iškilmei tapo pripažinta diena prieš patį visuotinąjį Lietuvių Mokslo Drjos susirinkimą, į kurią ir šiaip nariai paprastai nemažame skaičiuje atsilanko. Iškilmės pradžia prasidės berželio 11 dieną 5 val. vakare. Tą pačią dieną vietinių artistų kuopos sumanyta vaidinti pašvestas d-rui Jonui Basanavičiui L. Giros veikalėlis „Beauštanti anšrelė“. Norėdami palikti atmintyje tos dienos apvaikštinėjimą, susirinkę atstovai yra nutarę prašyti L. Mokslo Draugijos priimti aukas, kad prie Lietuvių Mokslo Draugijos įsteigus Lietuvių Muzėjų d-ro Jono Basanavičiaus vardu. Ankos šiam tikslui bus pamatu fondo Lietuvių Muzėjaus įsteigimui.

Visus pasveikinimus, visas auks Lietuvių Muzėjaus įsteigimui ir pagaliau visą korespondenciją delei šio jubilėjaus prašome siūsti šiuo adresu: Vilniuje Jurgio prosp. No. 25 daktarui Ant. Vileišiui.

Pildomojo komiteto nariai: Donatas Malinauskas, Mykolas Sleževičius, Jonas Vileišis.

Pildomojo komiteto nariai: Donatas Malinauskas, Mykolas Sleževičius, Jonas Vileišis.

DELEI „VOGIMO“ LAISKŲ.

Trečiųjų tesmas p-no P. Mikolainio ir ponios M. M. Račiūtės—Hermann reikaluose.

Trečiųjų Teismas atsibuvo „Tėvynės“ redakciijoje, 11 d. berželio, 1912 m. 7:30 val. vakare. Teisėjai: pp. J. Šukys iš p. M. Rač.-Hermann pusės, V. K. Rač.-kauskas iš p. Mikolainio pusės ir šiudviejų išrinktasis trečias teisėjas — p. K. Liutkus. Šis pastarasis išrinkta Teismo Pirmsėdžiui.

P-nas J. Šukys perskaitė iš „Keleivio“ (N. 21) p. R.-Hermann reikalavimą trečiųjų teismo ir punktus, sulig kurių trečiųjų teismas turi tarti. Reikalavimai: I. — Darodyti, kokiu būdu p. Mikolainis gavo p. J. Pruselaičiui rašytą laišką; 2. — Darodyti, jog p. R.-Hermann žino nuo ko ir kokiu būdu p. Mikolainis gavo tą laišką; 3. — Sugrąžinti laišką tam, kam jis buvo rašytas, t. y. p. J. Pruselaičiui, Waterbury, Conn.

Imant atidžiun tai, kad apta-

riamasis laiškas yra rašytas 8 d. gruodžio 1911 m. vakare, krasoje stampuotas 9 d. gruodžio, 1911, 10 val. ryte, o p. P. Mikolainis „Tėvynė“ pačiuntė jo nuorašą 10 d. gruodžio, 1911, tad per taip trumpą laiką laiškas negalėjo nu-eiti pas adresantą, p. J. Pruselaitį, į Waterbury, Conn., ir iš ten būti prisiūstas p. P. Mikolainiui į New Yorką. —

Teismas pripažįsta, jog p. Račiūtė-Hermann p-nui J. Pruselaičiui rašytą laišką per neapsiūrėjimą indėjo į konvertą, užd-resuotą p-ui P. Mikolainiui. Taip pat paaiškėjo iš p-nios Račiūtės-Hermann priduočių faktų, jog p. R.-Hermann padarė tai su nežinia ir be intencijos. Beto, p. P. Mikolainis geresniam dalyko pripa-rodymui prizada prisiūsti Teismui (p. K. Liutkaus vardu) konvertą ir laišką, kuri jam rašė p. R.-Hermann tarp 5 ir 10 d. 1911 m., kitame reikale. — P-iai R.-Hermann reikalaujant priduoti laišką adresantui, t. y. p. J. Pruselaičiui, Waterbury, Conn., antroji pusė, p. P. Mikolainis, atsisakė tai padaryti. Teisėjai.

V. K. Račkaukas, J. Šukys, K. Liutkus.

IŠ SYZRANIAUS.

Iš kareivių gyvenimo. (Jaunikaičio balsas.)

Syzerbaius (Simbirsko gub.) Šiame tolimame tuo tėvynės krašte, vargsta nemažai mūsų brolių-lietuvių kareivių. Čia ne vienas Lietuvos jaunikaitis, su prakilionimis ideomis, surakintas disciplinomis panėiais, neša tą sunkų tarnystės jungą. Kenčia dių dviasios alkį ir skaudų sunkumą ant savo jaunos krūtinės... Rodos kad turėtų jis balandėlio sparnus, skristų į tą šalį, kurioje už-gimė, užaugo; kurioje tiek laisvų ir linksnių dienelių praleido... Diena iš dienos skrenda tų jojo mintis ir viliu-vilioja širdelę. — Bet ne... jis nuskrusti nebepagal: — ir užsimąstęs turi čia vargelį vargti ir liūdėti!...

Šiame mieste stovi du pulkai kareivių: 1-mas Zapasnas Kavalerijos ir pesčiųjų Ust-Dvynskas pulkai. Šiuose pulkuose yra nemažai kareivių-lietuvių. Pirmam-jame pulke lietuvių karniečiai, iš Ezerėnų apskr. Pastaramjame Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gub.; karniečiai Šiaulių, vilniečiai Tra-kų, suvalkiečiai Vilkaviškio ir Kalvarijos apskričių.

Ištisų čia lietuvių ir yra didžiai liūdina!... Kur tik eini, kur tik žengi, visur čia nesavi žmonės, — visur svetimieji. Sulaukęs nedėdienio arba šventadienio, turėdamas laisvesnę valandėlę laiko, trokšti nueiti bažnyčion pasimelsti, — čia tau rodos būtų ramiaus, linksmaus. Bet ne. — Nėra čia nei katalikų bažnyčios, nei kuningo. O kad kada ir atvažiuoja, tai tankiai nei „Dievo žodžio“ neišgirsti savo prigimtajai kalba, bet lenkų, kurios dauguma lietuvių visai nesupranta.

Daug vargsta mūsų broliai, nešdami tą sunkų kariuomeniškąjį jungą; daug skaudžių smūgių nukenčia. Nevienas čia savo spēkas palieka ir gyvybę paaukoja... Bet už ką?!... — Gal tik vienas Dievas žino, mato vargšų vargus ir supranta kokius širdis kenčia skausmus. —

Kareivis Juozas Jurgaitis.

Iš ARGENTINOS.

Buenos Aires, V. 5. '12.

Brangusis! Kaslink A. Vištalo, tuo tarpu tiek pranešu. Jo perskaitytos ir iškritikuotos knygutės, manau nereikalingos Tamstai; kadangi jokios svarbos neturi. Ir vėl kliūtis — neturiu po rankai, nes pagal jo norą visas kninges ir laikraščius išdalinau tarpe Argentinios lietuvių.

Du mėnesių atgal indavė jis man savo verstą straipsnelį, iš dienraščio „La Prensa“, apie gyvąsias kalbas, tame skaitliu ir lietuvišką, kuri motina esanti Indo-europėnų kalbos. Pagal jo norą tą straipsnį pasiunčiau SLA. organui („Tėvynei“). Tik nežinau, ar bespaus. Reikia labai abejoti — kalba ir rašyba visai neatsakanti, o taisyti nevelijo.

Paskutiniu aplankymu senelis turėjo gerą ūpą. Kalbėjo turis viltį, jog bus paleistas iš lignonūčio apie sekmines.

Nuo amerikiečių, pridurė, geriausį turis išitikėjimą ant p. Damijonaičio Chicagoje. Meldė manęs įrašyti, jeigu kas manytų jam kuomi padėti — tegul kreipiasi per dienraštį „La Prensa“.

A. Jusčius.

Iš ŠKOTIJOS.

Glasgowas. „Šviesos draugystė Škotijoje.— Jos gyvenimas, pažiūros ir darbai.— „Šv. Dr. Škotijoje“, man rodos, skaitančiai visuomenei jau žinoma, kaip seniausi švietimo draugija Škotijoje. Jos tikslas seniaus buvo, — sviesti visus lietuvius, be skirtumo tikybų, bešališkai. Yra taipgi jau išleidusi savo lėšomis keletą lietuviškų kningučių. Ji yra susitvėrusi per pasidarbavimą seniaus gyvenusio Škotijoje D-ro Bagdono. Metai atgal ji jau buvo veik pusiau numirusi, iš kitų skyrių nieko nebuvo girdėti. Dabar prisidėjus keletui naujų narių atkuto. Bet sykiu ar nebus jau permąšę jos taktikoje iš nepageidaujamos pusės...

Čion privesiu vieną akyvą faktą, kaip su manimi, kaip tos Dr. es nariu atsitiko. Reiškia, mane „Šviesiečių“ susirinkimas išbraukė iš narių skaičiaus, be jokios priežasties, vien tik kaip laisvų pažiūrų žmogų. Žinoma, jie mane aiškiai žinojo, kad aš esu tokiu jau įstojantis į Dr-stę. Bet visgi joje išbuvau 1¼ metų ir nebuvo jokios agitacijos prieš mane. Dabar gi pasidauginus nariams, daugiausia aklų fanaticų, kurie perėjo iš vietinės „Blaivybės Dr. jos“, kningu vadovaujamos, kaip tik nuo to laiko daugumas narių sykiu ir valdyba pradėjo į mane šnairuoti ir tiesiog į akis sakinėti būk aš užgauliojęs tikinčius narius, būk del manęs jie negali atskviesti kuningo ir jų susirinkimus ir tt. Pagaliau vieną nedėdienį susirinkimas įneša užmanymą išbraukti mane, kaip heretiką, ir paleidžia ant balsavimo. Balsavimas parodė, kad jau visi manęs nebeužkenčia, nes balsavo 17 už išbraukimą, o tik 5 prieš. Dar vienam iš mano šalininkų užklauskus: Ar ne varžoma čion narių pažiūros bei šitikinimai? Atsakytą, kad taip nedaroma. Sekretoriui užklauskus, kaip rašyti protokolus, kadangi nėra kaltės. Pirmininkas sako: rašyk „už nešvarių atvirkusių rašinėjimą per vakarus.“ Man paprašius prirodymų, jų nebuvo. Ant galo rašo „už nemandagius apsiėjimus“, kurių ir gi neprirodė, kaip ir kada. Taip

„Šviesiečiai“. Aš jums prirodyčiau jūsų tikrai nemandagų apsiėjimą kamantinėti kitų pažiūras, — net išvagiančias iš kišenių laiškus. Šv. Dr. jos narys J. Tiškus tikrai išėmė iš padėto mano apsiausto kišenės laišką, ir visiems balsiai skaitė. Man pareikalavus sugrąžinti, atgauta tik tada, kuomet laiškas į kelias dalis susiskirstė. „Šviesiečiai“ ir jų „Šviesa“ važiuoja jau žymiai į siauras klerikalų vėžes. Tur būt imis šviesistis iš „Garsų“, „Peklos kningų“ ir tt. Gaila būtų šioje gadynėje tokio prakilnaus vardo!

Jonas Varnas.

BURCEVO—EVALENKO BYLA.

Pereitą savaitę New Yorko federalinio distrikto teisme prasiūdė garsingoji byla apie Rusijos provokatorius. Po teisybės šita byla tikrai civiliškas skundas. Jau žino skaitytojai, kad anais metais žinomas New Yorko rusas, Aleksa Evalenko, buvo intartas per Burceva, jog anais laikais dar Rusijoje gyvendamas buvęs slaptuoju policijos agentu. Burceviui intarus atsibuvo ant jo keletas partijos teismų. Teisė ji rusų social-revolucionių partija, ir kas sykis vis Evalenko nebuvo užganėdintas, nes teismuose nebuvo aiškių prirodymų. Jisai reikalavo dar vieno pilno teismo. Ir kada jo reikalavimo neišklausė, tai jisai apskundė Burceva už apšmeižimą, reikalaudamas net \$100,000 atlyginimo. Tada Burcevas važinėjo po Ameriką. Bet kada Evalenko padavė ant jo tokį milžinišką skundą, Burcevas tuojaus išvažiavo Paryžium.

Dabar minėtas federalis teismas ir pradėjo Evalenko skundą tardyti. Paties Burcevo ir dabar nėra. Ji atstovauja pasamdytas advokatas, ex-kongresmanas Parsons. Svarbjausias liudininkas yra žinomasis Menšikovas, kuris jau dveji metai gyvena New Yorke. Teismaš pirmaisiai Menšikova ir tardo. Menšikovas tarp kito parodė teismui taip vad. „Juodąją Kningą“, kurią jis atvažiavęs išviesė į Peterburge. Toje kningoje esą intraukta visi Rusijos šnipai, kurie darbuojasi visuose kraštuose. Tėpai, kaip tūli mena, esą intraukta ir Evalenko po litara „E.“ Šitas „E“ darbavėsis New Yorke po pseudonymais Kuznecov, Surim ir Sergius. Burcevo advokatas Parsons suveda faktus, kad Evalenko dar 1910 m. buvęs priimtas į revolucionierių komitetą ir tada naudodavęs du iš viršų minėtų pseudonimų. Tarp ko kito, Parsons turi viltį darodyti, jog tūlas revolucionierius Lazarev, kuris buvęs atvykęs į New Yorką ir nukvojęs sykiu su Evalenko, esąs patyręs tūlus faktus, jog Evalenko susirašinėjo iš New Yorko su Rusijos slaptąja policija. Tačiau šito Lazarevo dabar negali patraukti.

Evalenko įskundimai beveik te bėra tie patys, ir prieš teismą jie dar neišliejo šviesos, kokią Evalenko rolė lošė New Yorke gyvendamas. Patsai didis šnipų žinovas, Leonid Menšikov, mažai ką tepasako. Jisai pats kaž-kodel ūkanotai šneka. Kaip pereitais metais, taip ir dabar, Menšikovas sykais kaltina Evalenko, sykais Burceva. Jisai dabar skundžiamis teismui, jogei jis atvažiavęs iš Rusijos norėjęs, kad revolucioniariai sukviestų išnaujo ant Evalenko partijos teismą, kuria-

me jis viską norėjęs išaiškinti. Bet revolucionieriai to nenorėję. Todel taip ir pasilike. Burcevo advokatas Parsons ji stačiai užklausk: „Ar tamsta tikrai žinai, kad „Juodoje Kningoje“ paminėtasis „E“ yra Evalenko?“ Bet teismas nepavelijo Menšikovui taip stačiai atsakyti. Tačiau Evalenko advokatai iš Menšikovo iškvotė, kad jis tikrai nežinąs, ar „Juodoje Kningoje“ esąs paminėtas Evalenko; nežinąs taipgi ar jis vartojęs minėtus pseudonimus.

Kaip užsibaigs šita akyva byla, tai laikas parodys. Gali būt, kad Amerikos teismai syki ant visados išriš šitą incidentą ir parodys: ar Evalenko šnips, ar Burcevas neatsargus intrėjas. Vienas ką amerikona iš šitos bylos dažinojo, tai daugelį akyvų rusų slaptosios policijos darbelių. Išsiaiškino, kad Menšikovas buvo šnipų viršininku net 20 metų. Jisai išdavęs revolucionieriams garsųjį provokatorių Azevą ir kokį ten Tatarovą. Ir kada pajutęs, jog valdžia juomi nebeužsitiki, tada pasprūdes užsienin. Jisai papasakojo amerikonom, jog Paryžiuje buvęs koksay tai provokatorius Hekelman, kuris Rusijoje padėdavęs bombas rusų tėvynainių namuose ir užrodydavęs policiją. Tokiu būdu daugelis nekaltų žmonių tapo ištremta Sibirijon. Patiems rusams šitokios žinios nebe naujiena; bet užtai amerikonų spauda labai stebisi iš tokių Rusijos valdžios metodų, kokiais ji kovoja su revolucionieriais.

Iš minėtos „Juodosios Kningos“ vėl gi amerikona pasižino, kiek valdžia mokėdavo šnipams ir kokias jiems davinėdavo instrukeijas. Kaip Evalenko byla užsibaigs, dar nežinia. Bet ji iškėlė daugelį rusų valdžios apatinių darbelių, ir tas jau daug pakenks Rusijos vardui tarpe amerikonų.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Garbi Red.

Meldžiū jūsų ar paties korespondento prisūsti man adresą iš So. Omaha, Neb. A. Zagrabaila, po korespondencija buvo kadai pasirašęs. Buvo jo rašyta apie Motiejų Arlauską. Noris žinoti, kaip nusidavė jo byla su dviem pačiomis. Ta, su kuriaja jis gyvena, vyras airys atvažiavo iš Pietinės Amerikos. Jis ketina pačią atsiimti, ale neturi aiškaus adresu.

Su pagarba
Maik Adlis,
328 — 5th str.,
San Francisco, Cal.

Gerbiamoji „V. L.“

Malonėkite išrišti žemiau sekančius klausimus ar kas iš skaitytojų.

Kaip esame girdėję, Nojus po visuotinajam tvanui išsėdęs iš savo Arkos tik su savo šeimyna. Iš kur tiek kalbų galėjo išdygti.

Kas viduriniuose amžiuose galėjo tiek išgalvot, sutvarkyti ir sustatyti literaturos! Argi buvo mandresni filosofai ir kiti vyrai, kulturingesni negu šiandien?

Ar yra mieste Jeruzolimos centro gatvė, po vardu „Adatos Ause“? Evangelijoj sako, kad taip sunku būti turto liui inait į dangaus karalystę, kaip kuprunariui perlį per adatos. a. sutę! Girdėjau kun. S. sakant, būk Jeruzolimos didžiausi gatvė.

„Adatos Ause“ vadinasi, ir ten daug eina ir važiuoja, taigi ir kuprunariam su tavorais nenusunku regis išlįst.

A. Brokas.

Waterbury, Conn.

1. Mokslas suseka, kad visuotinis tvanas nebuvo visos žemės aplyjęs, bet tik jos dalį. Todel jisai paskandino tik dalį ir žmonių. Žinoma, tada žmonės dar negalėjo apkeliauti aplink svietą ir nežinojo, ar yra kur daugiau žmonių, ar nėra. Taip ir Nojus mįslino, kad jis tik vienas su šeimyna gyvas išliko.

2. Viduriniuose amžiuose buvo labai daug mokytojų ir prakilnių žmonių, kaip ir šiandien yra. Tie žmonės ir sutvėrė viduramžių literatūrą.

3. Apie tokią gatvę Jeruzolimoje mums neteko girdėti. Jeigu ir būtų, tai nieko nėra stebėtinu. Labai gali būt, kad nuo to Evangelijoje sakinio ir kuri-nors gatvė tapo „Adatos Ause“ praminta.

Tev. Myl. Dr-tės reikaluose.

V-tam TMD. Seimui, Brooklyn'e, N. Y.

Pirmininko raportas.

Po ketvirtam seimui naujai išrinktoji T. M. D. centro valdyba pasijuto gana nesmagiam padėjime, likus be organo, nes iki tam laikui buvusi organu „Lietuva“, neapsiėmė tolesniai T. M. D. reikalams patarnauti.

Pirmutinė rūpestis buvo, kur reikės prisiglausti su T. M. D. reikalais. „Vien. Liet.“ nors porą kartų atsakė, vėliau apsiėmė duoti vietą mūsų reikalams ir remti T. M. D. kaip ir per daug metų pirmiau. Bet tame atsirado kitas nesmagumas: p. J. Laukis, kuris per keletą metų taip uoliai vedė ir gynė T. M. D. reikalus, pranešė, kad toliau negalėsias tuomi užsiimti. Gana daug laiko užėmė susirašinėjant ir teiraujanties, kam būtų galima T. M. D. skyrių pavesti. Galiaus gauta žinia, kad p. V. S. Jokubynas apsiimsias, jeigu jam bus mokama \$30 metams. Sulygta su juo, sutinkant ir su vėliau jo paduotais reikalavimais, būtent kad ir centro valdybos viskas būtinai turi eiti tiktai per jo rankas, ir t. t., nes nuo jo, kaip nuo seno laikraštiniųko buvo daug laukiamą, kad visados ras ką nors T. M. D. reikaluose pasakyti. Kiti ir apmokėjimą siūlant neapsiėmė.

Finansinis T. M. D. padėjimas po IV. seimui, taip-pat nelabai linksmo naująją valdybą, nes išdininko raportas rodė išde esant \$130,96, o trumpame laike rankose turėjome bilų apmokėjimui ant šimto dešimts dolerių daugiau, negu kad pinigų išde turėjome. Apart to, sulyg seimo nutarimo, tapo paimta iš geležinio kapitalo \$250 užmokėjimui p. M. Paltanavičiumi už atspaustas konstitucijas, kurioji tai suma, turi, sulyg konstitucijos, būti atgal į geležinį kapitalą įmokėta pirmiau, negu kas-nors kito pradėdama. Bet kuopų įmokėjimai veikia padrąsino centro valdybą rengti ką-nors į spaudą.

Kadangi IV. seimas Baltimorėje nutarė išleisti kun. Jono Žilinsko raštus, tai su juo veikia tapo susirašyta ir gauta kiek platesnis paaiškinimas, kad jis seniau buvo pradėjęs spaudinti Vilniuje pas p. Kuktą savo poetiškus raštus ir dalis jau buvo sustatyta, bet jo gyvenimo aplinkybėms ki-taip virtus, viskas turėjo apsisolti. Jis apsiėmė pavesti viską T.

M. D. be jokio ypatingo atlyginimo, tik melsdamas gražinti jam, įmokėtus spaustuvninkui rankpinigiūs, bet ir tų apsiėmė palaukti, kol draugystė išleis kningas ir galės jam atmokėti. Tada rengėsi ant visados važiuoti į Lietuvą, taigi artesnes žinias žadėjo suteikti vėliau, kaip pasimatys su spaustuvninku ir apžiūrės ant vietos, kaip spaudinimo reikalai stovi.

Tame lit. komitetas pridavė dalį Dr. A. Garmaus „Paskaitų iš biologijos ir bakteriologijos“, o kiek vėliau ir antrą dalį bei kitą to paties autoriaus raštą: „Motina“. Autorius norėjo už savo raštus \$500, ir liter. kom. nieko neturėjo prieš tą kainą, gana prielankiai atsiliepiant apie jų literatinę vertę. Atsižvelgiant į tuomaikinius T. M. D. finansus, pradėta su juom (per liter. kom. narį p. Gabrį) derybos, ar jis neapsiims gaut \$300 ir už \$100 kiekvieno rašto, kaip išeis iš spaudos. Gauta atsakymas, kad autorius pristos ant visko, kad tik T. M. D. pasirūpintų jo raštus išleisti. Jam, kaip moksluose esant, labiau apie honorarą ėjosi. Vėliau susirašius stačiai su juo patim, Dr. A. Garmus pritarė pasiūlytomis išlygomis, tik nusiskundė, kad su kningomis jam būsias didelės neparankumas, nes parsiešias už pusę kainos kitiems atiduoti, kaip tai paprastai daroma, taigi jis tik pusę pelno už jas turėsias. Jam pranešta, kad centro valdyba galėsiant jam kningas duoti už pusę kainos, kaip kad pardavėjams atleidžiama, taip kad jis galėtų jam paskirtą honorarą su laiku pilnai išrinkti.

Kadangi nuo kun. Žilinsko nebuvo jokio gando ir kadangi ant poros laišku rašytų į Lietuvą, antrašu paduotu susirašinėjimams, negauta jokio atsakymo, taigi pradėta rūpintis paduoti į spaudą Dr. A. Garmaus „Paskaitas iš Biologijos ir Bakteriologijos“, už kurį tai raštą jau išmokėta autoriui \$150, o antrasis rankraštis „Motina“, sugrąžinta jam, nes norėjo papildyti tūlais naujaisiais mokslo patyrimais ir taipgi iliustracijais pritaikyti. Užmokėjimas už tajį atidėta iki autorius nepristatys galutinai.

Vėliau gauta žinia ir nuo kun. J. Žilinsko. Jo apstabytieji raštai vėl pradėta spausdinti, tik dalį parsiejto perkelti į Tilžę ir Vilniaus ir padalyti viską į 3 tomus į vietą 4, kaip pirmiau buvo sutaisyta. Jo sutarta su spaustuvninkais: p. Kuktą Vilniuje ir p. E. Jagamastu Tilžėje, kad jie atspaus raštus sulyg sutartų išlygų, o paskui apskaitę kiek viskas išnuoja, priduos T. M. D. rokundą. Spaudos darbas varomas pirmyn, bet kaip stovi dabartiname laike, žinios negauname.

Sulyg praeitajo seimo nutarimo, kad rūpintis rengti kuopose paskaitas, tuojau buvo pradėta susirašinėti, kad gauti tinkamų referatų, kuriuos būtų galima suteikti kuopoms. Buvo manoma nuo gautų referatų padirbdinti stensilius, o paskui atmušti ant mimiografo ganėtiną skaitlių, kad užtektų visoms kuopoms suteikti, kurios tik pareikalas, matydamos, kad pas jas galima susirinkti didesni žmonių būrelį, ir yra kam prisūstą referatą perskaityti. Mat vienas vyras buvo apsiėmęs padirbdinti stensilius ant typwriterio, kaipo turint patyrimo tame ir nusimanant apie tą dalį; mimiografas tūloje vietoje ketino būt mums prieinamas, taigi atliekant darbą patiems, nusiperkant vien tik reikalingą medžiagą, tapo apskaitliuota, kad

tokiu būdu bus galima pagaminti referatai, lėšiuojant vos keli centai vienas. Taigi po tokių aptarimų ir apskaitliavimų ir pagarsinta tapo kuopoms, kad jos rengtų paskaitas, o referatai joms bus suteikiami. Bet ans vyras, kuris buvo prisizadėjęs padaryti stensilius, padarė vieną išbandymui, ir daugiau jokių būdu nebuvo galima gauti. Nieko daugiau tada neliko, kaip tik tylėti ir negarsinti daugiau, matant, kad kuopoms nebus galima suteikti referatai, kaip pirmiau kad buvo manoma. Kelioms kuopoms, kurios surengė, tapo siuntinėjama originalai gautų referatų ir taip gintasi per žiemą kiek galint. Nors su tuomi teko taip apsilvilti ir taip nenusisekė, bet pradžia padaryta ir tą neapleidžiant reikėtų stumti pirmyn. Jau ateinančią žiemą gal daug plačiau tą viską pasiseks surengti, o toliau gal dar ant platesnės papėdės bus galima viską surengti. Bet paskaitų rengimus reikia stumti pirmyn kiek tik galint, nes čia atsidarys T. M. D. nauja dirva pasidarbavimui, tai yra platinimui apsvietimo, jau nekalbant apie tai, kad randasi tankesnė proga susieiti su žmonėmis, didinti draugiją, platinai raštus ir t. t.

Apart rengimo paskaitų, reikėtų dėti visas pastangas, kad T. M. D. kuopos, kiek tiktai galima ir kur tiktai galima, užsiimtų rengimu spektaklių, prakalbų, apvaikšiojimų ar kitokių dalykų, skleidžiančių apsvietimą ir susipratimą tarp mūsų žmonių, platinant literatūrą, nes tada ji užims žymensnę vietą mūsų viešame gyvenime. Vien išleidinėjimas kningų šiandieną jau neturi tokio išnašumo, kaip seniau, kada T. M. D. tapo inkurta. Persikeitė laikai, pasididino mūsų gyvenimo pareikalavimai, taipgi pritaikant prie apyvostų, reikia ir T. M. D. veiklumo rybas žymiai praplatingti.

IV. Seimas nutarė išleisti J. Jonilos poetiškuosius raštus ir tie šiemet išeis. Bet čia kyla klausimas: ką didesnio ant toliau rengti? Iš šalies mums pasūloma paimti išleidimas S. Daukanto, arba Kristijono Duonelaičio raštų, bet aš abejoju ar T. M. D. galės jų išleidimu užsiimti, kad ir atsižvelgiant į tai, kad mums ir labai reikia tūlyti, ką savo namams suteikiami. Jie nedaug ką paisys ar tai yra jubilėjinis išleidimas ar ne, bet jeigu jie gaus mažai jiems suprantamus raštus, iš kurių jie jokios naudos del savęs nematys, kitus metus jie jau nemokės. Męs ir iš praktiško patyrimo žinome, kad į tai labai reikia tūlyti. Regisi daug praktiškesnis yra kitų kuopų praicita-me seime pakeltas reikalavimas išleidinėti raštus mūsų gyvųjų rašėjų, nes čia jau naujesni dalykai, daugiau mums rūpintieji, o tankiausiai išmėtyti po įvairius išleidimus ir visuomenei nelabai prieinami. Atsižvelgiant į tai ar ne geriau būtų užsiimti duokime sau išleidimu ankstyvesnių šerno raštų. Juk jis pradžioje savo literatinės karjeros veikia atsižymėjo, kaip didžiausias lietuvių publicistas, bet paimkime jo to periodo didžiuosius raštus kaip: „Ko mums reikia“, arba „Tėvynės Varpai“ — ar daug jie kam žinomi? Paimkime jo „Laiskus iš Tilžės“, rašinėtus į lenkų savaitraštį „Kraj“, tai yra atbūdanti Lietuvos visų reikalų kronika, ir tēnai mums yra daugelio intereso, negu viename ar kitame rašte, kuris turi vien historiską vertę dėl tyrinetojų. Jo polemiskai ar kitoki, raštai ar

Prof. Michailo Dragomanov.

Apie dievu pavyduma.

Iš rusių kalbos vertė V. K. R.

nedorybes, ir jose pirmoje vietoje statė tai, kad per moterį išvyta pirmieji žmonės iš rojaus daržo ir, paprastai, ant viršiaus privestų Jehovos žodžių apie vyrą ir moterį jie remia nuomonę, būk moteris negali būti lygi vyrui draugė, o turi būti vergė, vyras-gi turi būti josios ponas.

IV. VĒLYBESNĒS PERMAINOS PASAKOJIMŲ APIE ZEUSĄ IR PROMETĒJŲ.

Laikui bėgant, kuomet tarp žmonių prasiplatino šiek tiek mokslas, o patis žmonės ingijo spėką ir mažiaus tesibijojo gamtos apsiuėjimui, persikeitė ir pačios nuomonės apie dievus. Žmonės pradėjo jau net gėdyties tokių pasakojimų, kaip viršiaus parodėmė, ir ėmė juos po truputį mainyti, ar ir visai kitaip aiškinti.

Paveizdan, graikai ilgai prikerė prieš pasakojimo apie Zeusą, Prometėjų ir Pandorą kitokią pabaigą. Graikai nuo senovės turėjo pasakojimą apie tai, kaip saulė, kuri laikyta dangaus sūnumi, didvyrio Heraklio asmenyje kovoja su tamsa, debesiais ir tt. Paskui graikai taip perkeitė tą pasakojimą, kad Heraklis neva buvęs visu-mylimiausias dangiško karaliaus Zeuso sūnus, gimęs iš žmogaus-merginos. Tame pasakojime sakoma, kaip tasai Heraklis buvęs geras žmonėms, kaip triušėsis jūjų naudai, išmušinėdamas įvairius baisius žvėris, nedorus karalius, nuvaldydaves žemę nuo įvairių bjaurybų, užkrėsdavusių pasaulį įvairiomis ligomis ir tt. Į pasakojimą apie Heraklį graikai įspraudė ir tai, kad tasai dievas, ar tačias dievo sūnus, žmonių mylėtojas, prieš ir prie uolos, prie kurios buvęs prikaltas kitas žmonių mylėtojas, Prometėjus, ir parvaręs, ar nužūdęs Zeuso pristatytąjį arėlį ir kad tuo būdu net pats Zeusas susitaikęs su Prometėjumi.

Prie senų pasakojimų dar ankščiau buvo prikeršta, kad Zeusas neva pasakęs, būk jis paliuosuosias Prometėjų tik tai, jei koks nors dievas panorės nužengti į Tartarą, tai yra į gilų žemėje urvą, kur randasi numirėliai, ar, kitais žodžiais sakant, jei kuris dievų panorės numirti už Prometėjų. Ir greitai to pasakojama, būk Prometėjus žinojęs nuo Zeuso motinos, kad bus laikas, kuomet naujas dievas nuvers Zeusą nuo sosto, ir žinojęs, kad tas dievas užgims iš kokios tėt jūrių deivės ir paties Zeuso, ir bus diktesnis už tėvą. Zeusas visokeriopa būdais bandęs išgauti iš Prometėjaus jo paslaptį, bet šisai nenorėjęs jos išduoti. Štai vėlybesniuose pasakojimuose kalbama, kad Heraklis išpildęs dalį Zeuso paduotųjų išlygų — nusileidęs į Tartarą, bet nepasilikęs tenai, ir net nugalėjęs pragare baisy dvigalvį šunį, dabusįjį numirėlius, ir ištraukęs jį ant valandėlės laukan; prie to ir dievas-gydytojas Chironas, Prometėjaus ir žmonių draugas, sutikęs pats numirti, bile tik išliuosavus Prometėjų. Tuokart tatai neva ir atsitikė taip, kad Zeusas, mylėdamas Heraklį, norėjęs jojo garbės ir to, idant visi matytų, kokią jo sūnus turi galybę, — tad ir sutikęs paliuosuoti Prometėjų, o šis neva pasakęs Zeusui savo paslaptį ir tuokart tatai dievai išleide aną jūrių dievę už vyro, uždulo karaliaus, ir iš jos gimęs ištikrųjų garbingas didvyris Achilles — tvirtesnis užu savo tėvą-Zeusą, bet visai jam nepavojingas. Taip tad naujuose pasakojimuose dievo sūnus, Heraklis, sutaikinęs dievą Zeusą su Prometėjumi ir žmonėmis. Toliau prie pasakojimo apie Pandorą pridėta sekanti pabaiga: pakeldama viršelį nuo indo, iš kurio pasiskleidė tarp žmonių visokios nedorybės, ligos ir mirtis, pati visai nustojusi vilties, kurią ir Zeusas turėjęs, ir ta viltis perėjusi ant žmonių, ir jie, t. y. žmonės, visada tikisi sulaukti geresnių laikų.

Tad juo graikai labiau apsišviesdavo, juo geresniais jie išsivaizdinavo savo dievus. Prieš tai, kaip tarp sugraikėjusių žydų atsirado krikščioniškasis tikėjimas, graikai mokytojai mėgdavo pasakoti apie Heraklį, dievo sūnų, žmonių mylėtoją ir garbinti jį už geradarybes, kurias patyrė nuo jo žmonės, ir užu tat, kad jis sutaikino dievą-tėvą su Prometėjumi ir su žmonėmis.

Bet vėliau graikų tarpe atsirado ir tokių žmonių, kurie norėjo pasiekti teisybę apie pasaulį bei gyvastį visai neprigulmingai nuo senobinių pasakojimų, su pasiliuosavusio mokslo pagalba, ir pradėjo mesti į šalį visas senas pasakas apie dievus. Tūli ju visai savotiškai pakreipė ir tokius pasakojimus, kaip mėš privedėme apie Zeusą ir Prometėjų. Tarp kitko graikų rašytojai surašė tokius veikalus, kuriuos parodo teatrnoše žmonės, užimantįs vietas veikiančių tose pasakose asmenų. Tokie veikalai pavadinata dramomis. Pasakojimai apie Prometėjų buvo labai akyvi, ir pertat tiko perdėrimui ir drama. Iki mūsų laikų užsilikė graikų drama: „Pri-

meidama, ar ne? Jisai prikerė prieš pasakojimo apie Zeusą, Prometėjų ir Pandorą kitokią pabaigą. Graikai nuo senovės turėjo pasakojimą apie tai, kaip saulė, kuri laikyta dangaus sūnumi, didvyrio Heraklio asmenyje kovoja su tamsa, debesiais ir tt. Paskui graikai taip perkeitė tą pasakojimą, kad Heraklis neva buvęs visu-mylimiausias dangiško karaliaus Zeuso sūnus, gimęs iš žmogaus-merginos. Tame pasakojime sakoma, kaip tasai Heraklis buvęs geras žmonėms, kaip triušėsis jūjų naudai, išmušinėdamas įvairius baisius žvėris, nedorus karalius, nuvaldydaves žemę nuo įvairių bjaurybų, užkrėsdavusių pasaulį įvairiomis ligomis ir tt. Į pasakojimą apie Heraklį graikai įspraudė ir tai, kad tasai dievas, ar tačias dievo sūnus, žmonių mylėtojas, prieš ir prie uolos, prie kurios buvęs prikaltas kitas žmonių mylėtojas, Prometėjus, ir parvaręs, ar nužūdęs Zeuso pristatytąjį arėlį ir kad tuo būdu net pats Zeusas susitaikęs su Prometėjumi. Prie senų pasakojimų dar ankščiau buvo prikeršta, kad Zeusas neva pasakęs, būk jis paliuosuosias Prometėjų tik tai, jei koks nors dievas panorės nužengti į Tartarą, tai yra į gilų žemėje urvą, kur randasi numirėliai, ar, kitais žodžiais sakant, jei kuris dievų panorės numirti už Prometėjų. Ir greitai to pasakojama, būk Prometėjus žinojęs nuo Zeuso motinos, kad bus laikas, kuomet naujas dievas nuvers Zeusą nuo sosto, ir žinojęs, kad tas dievas užgims iš kokios tėt jūrių deivės ir paties Zeuso, ir bus diktesnis už tėvą. Zeusas visokeriopa būdais bandęs išgauti iš Prometėjaus jo paslaptį, bet šisai nenorėjęs jos išduoti. Štai vėlybesniuose pasakojimuose kalbama, kad Heraklis išpildęs dalį Zeuso paduotųjų išlygų — nusileidęs į Tartarą, bet nepasilikęs tenai, ir net nugalėjęs pragare baisy dvigalvį šunį, dabusįjį numirėlius, ir ištraukęs jį ant valandėlės laukan; prie to ir dievas-gydytojas Chironas, Prometėjaus ir žmonių draugas, sutikęs pats numirti, bile tik išliuosavus Prometėjų. Tuokart tatai neva ir atsitikė taip, kad Zeusas, mylėdamas Heraklį, norėjęs jojo garbės ir to, idant visi matytų, kokią jo sūnus turi galybę, — tad ir sutikęs paliuosuoti Prometėjų, o šis neva pasakęs Zeusui savo paslaptį ir tuokart tatai dievai išleide aną jūrių dievę už vyro, uždulo karaliaus, ir iš jos gimęs ištikrųjų garbingas didvyris Achilles — tvirtesnis užu savo tėvą-Zeusą, bet visai jam nepavojingas. Taip tad naujuose pasakojimuose dievo sūnus, Heraklis, sutaikinęs dievą Zeusą su Prometėjumi ir žmonėmis. Toliau prie pasakojimo apie Pandorą pridėta sekanti pabaiga: pakeldama viršelį nuo indo, iš kurio pasiskleidė tarp žmonių visokios nedorybės, ligos ir mirtis, pati visai nustojusi vilties, kurią ir Zeusas turėjęs, ir ta viltis perėjusi ant žmonių, ir jie, t. y. žmonės, visada tikisi sulaukti geresnių laikų. Tad juo graikai labiau apsišviesdavo, juo geresniais jie išsivaizdinavo savo dievus. Prieš tai, kaip tarp sugraikėjusių žydų atsirado krikščioniškasis tikėjimas, graikai mokytojai mėgdavo pasakoti apie Heraklį, dievo sūnų, žmonių mylėtoją ir garbinti jį už geradarybes, kurias patyrė nuo jo žmonės, ir užu tat, kad jis sutaikino dievą-tėvą su Prometėjumi ir su žmonėmis.

Bet vėliau graikų tarpe atsirado ir tokių žmonių, kurie norėjo pasiekti teisybę apie pasaulį bei gyvastį visai neprigulmingai nuo senobinių pasakojimų, su pasiliuosavusio mokslo pagalba, ir pradėjo mesti į šalį visas senas pasakas apie dievus. Tūli ju visai savotiškai pakreipė ir tokius pasakojimus, kaip mėš privedėme apie Zeusą ir Prometėjų. Tarp kitko graikų rašytojai surašė tokius veikalus, kuriuos parodo teatrnoše žmonės, užimantįs vietas veikiančių tose pasakose asmenų. Tokie veikalai pavadinata dramomis. Pasakojimai apie Prometėjų buvo labai akyvi, ir pertat tiko perdėrimui ir drama. Iki mūsų laikų užsilikė graikų drama: „Pri-

meidama, ar ne? Jisai prikerė prieš pasakojimo apie Zeusą, Prometėjų ir Pandorą kitokią pabaigą. Graikai nuo senovės turėjo pasakojimą apie tai, kaip saulė, kuri laikyta dangaus sūnumi, didvyrio Heraklio asmenyje kovoja su tamsa, debesiais ir tt. Paskui graikai taip perkeitė tą pasakojimą, kad Heraklis neva buvęs visu-mylimiausias dangiško karaliaus Zeuso sūnus, gimęs iš žmogaus-merginos. Tame pasakojime sakoma, kaip tasai Heraklis buvęs geras žmonėms, kaip triušėsis jūjų naudai, išmušinėdamas įvairius baisius žvėris, nedorus karalius, nuvaldydaves žemę nuo įvairių bjaurybų, užkrėsdavusių pasaulį įvairiomis ligomis ir tt. Į pasakojimą apie Heraklį graikai įspraudė ir tai, kad tasai dievas, ar tačias dievo sūnus, žmonių mylėtojas, prieš ir prie uolos, prie kurios buvęs prikaltas kitas žmonių mylėtojas, Prometėjus, ir parvaręs, ar nužūdęs Zeuso pristatytąjį arėlį ir kad tuo būdu net pats Zeusas susitaikęs su Prometėjumi. Prie senų pasakojimų dar ankščiau buvo prikeršta, kad Zeusas neva pasakęs, būk jis paliuosuosias Prometėjų tik tai, jei koks nors dievas panorės nužengti į Tartarą, tai yra į gilų žemėje urvą, kur randasi numirėliai, ar, kitais žodžiais sakant, jei kuris dievų panorės numirti už Prometėjų. Ir greitai to pasakojama, būk Prometėjus žinojęs nuo Zeuso motinos, kad bus laikas, kuomet naujas dievas nuvers Zeusą nuo sosto, ir žinojęs, kad tas dievas užgims iš kokios tėt jūrių deivės ir paties Zeuso, ir bus diktesnis už tėvą. Zeusas visokeriopa būdais bandęs išgauti iš Prometėjaus jo paslaptį, bet šisai nenorėjęs jos išduoti. Štai vėlybesniuose pasakojimuose kalbama, kad Heraklis išpildęs dalį Zeuso paduotųjų išlygų — nusileidęs į Tartarą, bet nepasilikęs tenai, ir net nugalėjęs pragare baisy dvigalvį šunį, dabusįjį numirėlius, ir ištraukęs jį ant valandėlės laukan; prie to ir dievas-gydytojas Chironas, Prometėjaus ir žmonių draugas, sutikęs pats numirti, bile tik išliuosavus Prometėjų. Tuokart tatai neva ir atsitikė taip, kad Zeusas, mylėdamas Heraklį, norėjęs jojo garbės ir to, idant visi matytų, kokią jo sūnus turi galybę, — tad ir sutikęs paliuosuoti Prometėjų, o šis neva pasakęs Zeusui savo paslaptį ir tuokart tatai dievai išleide aną jūrių dievę už vyro, uždulo karaliaus, ir iš jos gimęs ištikrųjų garbingas didvyris Achilles — tvirtesnis užu savo tėvą-Zeusą, bet visai jam nepavojingas. Taip tad naujuose pasakojimuose dievo sūnus, Heraklis, sutaikinęs dievą Zeusą su Prometėjumi ir žmonėmis. Toliau prie pasakojimo apie Pandorą pridėta sekanti pabaiga: pakeldama viršelį nuo indo, iš kurio pasiskleidė tarp žmonių visokios nedorybės, ligos ir mirtis, pati visai nustojusi vilties, kurią ir Zeusas turėjęs, ir ta viltis perėjusi ant žmonių, ir jie, t. y. žmonės, visada tikisi sulaukti geresnių laikų. Tad juo graikai labiau apsišviesdavo, juo geresniais jie išsivaizdinavo savo dievus. Prieš tai, kaip tarp sugraikėjusių žydų atsirado krikščioniškasis tikėjimas, graikai mokytojai mėgdavo pasakoti apie Heraklį, dievo sūnų, žmonių mylėtoją ir garbinti jį už geradarybes, kurias patyrė nuo jo žmonės, ir užu tat, kad jis sutaikino dievą-tėvą su Prometėjumi ir su žmonėmis.

(T. b.)

G. SUDERMANN

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

GEORG.

Ką? Slapčiomis? Niekam nieko nepasakius... Tu to nori?

MARIKĖ.

O tu ne?

GEORG (šturkščiai juokiasi).

Ne.

MARIKĖ.

Ką gi tu manai?

GEORG.

Akis į akį! Šičia jis — šičia aš! Sugražis jis man mano žodį — gerai. (Įniršęs). Nesugražis — taip-pat gerai!

MARIKĖ.

Dieve mano! Dieve mano! Lyg kad tu nežinai jo, kuomet jis įniršta. Juk jis užmuš mudu. Supranti, jis užmuš mudu.

GEORG.

Tuomet bent iškart viskam bus galas.

MARIKĖ.

Georg, pamanyk.

GEORG.

Aš dvi nakti maniau apie tai. Ir pirmas — beprotystė, ir antras — beprotystė. Ė, vis viena. (Skaudžiai). Vis viena! Tiktai Trūdos man gaila.

MARIKĖ.

Žinoma, jeigu tu del Trūdos kankiniesi... Tu tu vis gi nori?

GEORG.

Tai tu vis gi nori? (linkteri galva). MARIKĖ. GEORG.

Čia gyvybės ir mirties klausimas. Ir tau užteks drąsos būti prie to?

MARIKĖ (nusigandus).

Kuomet tu kalbėsi su juo — man čia būti?

GEORG.

Kaip gi? Tu nori dalintis su manim gyvenimu, visomis nelaimėmis, viskuo, o tą valandą, toli gražu ne baisiausia, palieki mane vieną?

MARIKĖ.

Ne, ne, sakau tau, bet mėš visi taip pripratome drebėti prieš jį, ir staiga man reikia...

GEORG.

Taip. Jeigu tu to negali...

MARIKĖ.

Na, gerai! Jeigu tu būtinai reikia — gerai!

GEORG.

Bet žiūrėk, kaip tik jis sugrįž... (Iš dešinės girdėti Vogelreiterio balsas. Georg sunkiai alsuodamas). Stai jis!

Scena XII.

Tie patys — Vogelreiter.

VOGELREITER.

Juk tai tikras stebūklas. Tik jūs paklausykitė... Trūdos čia nėra? Kur gi Trūda, klausiu?

MARIKĖ (drebėdama).

Ji turbūt rėdos, tėveli.

VOGELREITER.

Na, tas gal ir jus užimti! Ką tik prie namų sutikau Gaffkė... Jis man ir papasakojo, kad mūsų senelis staiga atsikėlė, šlubuoja po kambarį ir sakos vestuvių pamokslą pats sakysias. A? Tas nestebina jus? Nei kiek iš to nesidžiaugiate?

GEORG.

Hm!...

VOGELREITER.

Na, tu stabmeldis... žinoma... O mūsų mažasis Gaffkė tiek tikėjos iš to pamokslu. Toks dabar susiraukęs. Tartum pašautas! Na, ką gi darysi... GEORG.

Atsiprašau, dėde, bet aš noriu pasinaudoti laisva valandėle ir pakalbėti su tavim... VOGELREITER.

Vėl kalbos? Ar negali lig pietų palaukti?

GEORG.

Ne, aš turiu pakalbėti su tavim dar lig vestuvių. VOGELREITER (nustebejęs).

Ką? (Nurimsta, šypsos). Ar nori daugiau kraičio pareikalauti? A? (į Marikę). Na, tai tu jau... Scena XIII.

Tie patys — Ploetz.

VOGELREITER.

Ko tamstai reikia?

PLOETZ (rodo ženklais).

VOGELREITER.

Stovi ir mirksi kaip višta. Ar liežuviu netekai ar kas? PLOETZ.

Negaliu. Tas reikia vienam tamstai žinoti.

VOGELREITER.

Jeigu tai slėpinys, tai priek tamsta arčiau. PLOETZ (tyliai).

Ką tik senė elgetę sugavau. VOGELREITER.

Senė? (Šnairuoja į Marikę).

PLOETZ (linkteri galva).

VOGELREITER.

Kalbėk, Marikė, kalbėk su Georgu. Jis labai indomus jaunikis. (Tyliai). Kur? PLOETZ.

Kelnorėje... Nuėjau alaas ant ledo statyti, o ji stovi kampe visai girta. VOGELREITER.

Ir dabar jį kelnorėje? PLOETZ.

Taip. Labai jau spiriasi, ragana. VOGELREITER.

Tuoj sustatyti protokola ir induoti ją žandaru. Ot ir išsigelbėsime nuo jos. Man reikia iš-eiti, vaikai... Aš tuoj sugrįšiu... GEORG.

Neužmiršk, dėde. VOGELREITER.

Sakau gi tau, kad tuoj sugrįšiu. Einam, Ploetz. (Abudu išeina).

Scena XIV.

Morikė — Georg.

GEORG.

Tu visa drebi!

MARIKĖ.

Aš nedrebu.

GEORG.

Juk aš su tavim, Marikė. Tau nieko nebus.

MARIKĖ.

Tai gi delto!...

GEORG.

Kas delto? Taip staiga viskas ant manęs užėjo. (Sakrun-ta). Tai jau jis? (Po dešinės girdėti bildėsis, žingsniai, pusiau užslopinto moteriškės balso šauksmas).

GEORG.

Kas gi tėt yra? MARIKĖ.

Tylėk, del Dievo malonės! EIGĖTĒS BALSAS (šaukiantis pa-

galbos). Dukriute mano, dukryte!... Panyte!... Marikė!... MARIKĖ.

Girdi, girdi? Mano motina... Jie tempja ją kažkur... Tylėk... Nedaryk durių... Tylėk... (Šauksmas atsikartoja). GEORG.

Nenori tu tėt eiti? Kad ji ir kaž-ka padarytų? Jeigu tu... MARIKĖ.

Aš... negaliu, aš... bijau! GEORG.

Gal man nueiti? MARIKĖ.

Lik čia, lik čia! Tylėk! Jau nuėjo jie. Ačiū Dievui! (Sakrunta). Girdi? Girdi? (Girdėti tolimas šauksmas). Aš sėdžiu ir nesijudinu, kuomet mano motina manęs šaukia... Ne, tėsšaukia, terėkia. Aš jai pagelbėti negaliu... Aš tokia pat elgetė, kaip ir ji... Aš ir gi išsikverbjuo į šiuos namus, bet tas, ką aš pavogiau... GEORG.

Marikė, mieloji! Susivaldyk... atsimink, kas mudviem atlikti reikia. MARIKĖ.

Taip... taip... taip. Aš rami... ramėsnė, kaip visuomet. Visiškai rami. Kas mudviem atlikti reikia? — Ne, ne. Aš nenoriu... Aš negaliu... Aš ir gi nenoriu, nenoriu... Scena XV.

Tie patys — Vogelreiter (duryse).

VOGELREITER.

Girdėjota judu kaž-nors? Bildėsi kokį, ar ką? GEORG.

Kaž-kokius šauksmus. Kas tėt atsitiko? VOGELREITER.

Et, niekai... neverta nei pasakoti. Senė elgetė... Man reikia tėt pasirašyti. Aš tuoj sugrįšiu. Tuojaus (išeina). Scena XVI.

Marikė — Georg.

GEORG.

Marikė! MARIKĖ.

Tylėk! Nei žodžio! Ana tėt turi eiti savo ke-liu, o aš — taip-pat savo. GEORG.

Ką tu nori pasakyti? MARIKĖ.

Atsimeni, tu pats sakei, kad tai beprotystė. Ir tiesa, tai beprotystė. Viskas, ką mudu darovė, viskas, ko noriva... Viskas... GEORG.

Marikė! MARIKĖ.

Nejau gi tu manai, kad mudu galėtuva būti.

laimingu? Aš pažjstu tave. Aš žinau, kas būtų. Tu niekuomet nei sau, nei man neatleistum ir man vis gi reikėtų atsitraukti, kad tu vėl galėtum žmogum tapti. Taip tas ir bus. GEORG.

Kas bus, tą aš aiškiai matau... Marikė, aš vis-sas priguliu tau, aš tavo su viskuo, kas manyje ge-ro ar blogo yra. Ir tu žinai tą. MARIKĖ.

Ačiū Dievui, žinau. GEORG.

Kad būtų koks-nors būdas — būdo šešelis — išeiti iš to užburto rato, tuomet būtųva laisvi, mu-du galėtuva... bet ką mudu nepadarytuva — nie-kuomet nepasiluosuosiva nuo pareigų link šitų na-mų... niekuomet! MARIKĖ.

Na, tai ko gi tu nori? Viską, kas brangiausia, dailiausio buvo gyvenime, atidavėva vienas kitam. Niekio daugiau mudviem neliko. Joninių naktis pra-ėjo, lauzai užgėso... ir ant visuomet. GEORG.

Kas gi bus? MARIKĖ.

Su tavim? Nežinau. Gal tu ir būsi laimingas, gal ne. Tą tu pats nusprėsi. O aš? Ak... aš pasi-rūpįsiu savim, nesibijok. Kaip tik bus galima, aš tuoj išvažiuosiu iš čia, ne šiandien, kaip aš norėjau... tą visi patėmytų. GEORG.

Išvažiuos? Bet kur? MARIKĖ.

Iškur aš žinau. Pasaulis platus. Į Berliną. to-li, tėt, kur manęs nieks nesuras, dar gi mano Geor-gas. GEORG.

O jeigu tu pražūsi? MARIKĖ.

Nesibijok, aš išbadėjusi elgetė. Rankos mano stiprios. Žiūrėk. Ir širdis šturkšti. Dirbsiu lig negalint, paskui miegosiu lig kito darbo. Taip ir prasistumsiu. GEORG.

Išbadėjusia elgete save pavadinai. Tu žinai, aš toks-pat. Bet mudviejų sąskaitos neužbaigtos. Ta-vės laukia nelaimės ir tam aš kaltas. Kad dar gi aš tavęs nebūčiau mylėjęs — o aš mylėjau tave — tas paliks ant manęs visam mano gyvenimui... bet... Na, gerai. Nes mudu abu išbadėję elgetos, sukąski-va dantis ir, šturkščias pratiesę rankas, pasakyki-va: lik sveika! MARIKĖ (tyliai).

Būk laimingas, Georg. Niekio nereikia sakyti... Atleisk man šią dieną. Tu supranti. Kad aš ne taip labai tave mylėčiau, man būtų lengviau. Bet dabar vėl viskas gerai. Dabar aš žinau — visai be-turte aš niekuomet nebūsiu, nes vieną kartą ir del manęs degė Joninių lauzai. Tik vieną naktį. Vie-ną kartą. GEORG.

Marikė! MARIKĖ (dairydamasi).

Liaukis, liaukis! Scena XVII.

Tie patys — Kristina — Trūda ir paskui Vogelreiter. KRISTINA.

Arkliai dar nepakinkyti, vaikai? Ką gi tėve-lis sau mano? Juk jau laikas. MARIKĖ.

Anakur, rėdos, jis eina, mamyte. VOGELREITER (ineidamas).

Na, važiuojam, važiuojam. Teisybė, tu dar no-rėjai pakalbėti su manim? GEORG (pažvelgęs į Marikę).

Nereikia, jau viskas paaiškėjo. Ačiū. VOGELREITER.

Na, tai greičiau, — švarką duokit, man, švar-ką. (Meta kuž ir velkas juoda švarką, kurį Kris-tina atsinešė su savim). TRŪDA (Marikėi).

Na, ką gi? Paklausėi? MARIKĖ (linkteri galva).

Na? TRŪDA.

Vis tai niekai, mažute! Jis tik tave vieną myli. Sako, kad niekuomet, nei vienos nemylėjęs. Ir prie to jis sako būsiąs labai... labai... laimingas. TRŪDA (nudžiungus).

Georg! (Apkabina jį). VOGELREITER.

Na, o tai kas? Glamonėties galėsita paskui. Na, einam, einam! (Visi eina prie durių. Georgą išstumia Vogel-reiteris, jis atsikuska. Tiktai Marikė stovi po kairė, sukandus skepetaitę ir žiūri paskui). UŽDANGA.

Galas.

Vilnius. I. VI. 1907.

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

sutiktą moteriškę, bet „sulyg suderinimo įstatų“ (ordine generationis). Bet pats Kampanelis nurodė tai, kame jis nesutinka su Platonu. Sulyg Platono, suporinimas turėjo būti lietuojamas, kad tokiuo būdu nedailią žmogą gaves nepamanytų priešinties vyresnybei. Platonas manė, kad priešios loterijos vyresnybė galinti daryti taip, kad dailiausios žmonės tektų labiausiai užsitarnavusiems. Nieko panašaus nėra pas solarijus, nes pas juos apskritai nėra nedailių moteriškių. Fyziškas negražumas tai tik žmogaus apsilėidimo vaisius. Prie racionalio auklėjimo negali būti nedailių vyrų ar moterų. „Dalykas tame, kad per fyziškuosius mankstymus ingija jie sveiką odos išvaizdą, tvirtai išplėtotą, lankstų kūną, augstą ūgį, o dailumas anot jų supratimų — tai kūno išplėtojimas ir gyvumas. Jie stačiai nužūdytą tą, kuris užsimanytų pudruotis ar baltinties, ar nešioti dailius bei augstus sandalius ar ilgą šleifą, kad paslėpus negražias kojas. Tokias nesąmones, sako jie, daro mūsų moters iš nieko neveikimo ir tinginavimo, kurs nusilpnina jas, iš ko jos išblyksta ir kas priverčia jų kūną susitarkti... Tuoj ardo jos visą savo prigimtį ir savo vaikų sveikatą“.

Išvengęs tokiuo būdu vienos kliūties, Kampanelis užėina ant kitos, daug svarbesnės, o tai ant ingimtos žmogui išskirtinai lyties meilės. Klausama: kaip panaikino solarijai tą neįveikiamą vienas antrū valdymą? kokiame prietikiyje pas juos dirbtinas suderinimas su gamtiniais? Kaip matyti, Kampanelis nelabai pasitikėjo ingimtuųjų instinktu, nes pas jį gamtinis suderinimas pakeistas visiškai dirbtinuoju. Meilės jausmas nors dar nevisai išvartyta iš solarijų, bet užtai atstumtas visų gyvenimo sutvarkymų paskutinėn vieton. Solarijai pripažįsta meilėje tikta draugiškuosius prietikius, jausmingumas retai juos užima. „Jei kas jų karštai pamylės moteriškę, tai jiems leidžiama kalbėti ir juokauti, dovanoti vienas antram gėles ir vainikus, pavesti eiles. Tačiau, jei numanoma, jog jų vaikai nekokie būsia, tai lytinis prietikis nieku būdu neleidžiamas, jei bent ta moteriškė nėsčia būtų (tuomet reikia vyro sutikimo) arba beveislė“.

Pašalinę tokiuo būdu mažiausią seksualio subjektivizmo intekmę vaikų gimdyman, solarijai įspraudžia tą procesą vison eilėn rūsčių sąlygų, kurios, anot jų, apdraudžia visų sveikčiausias kartas. Prie tokių sąlygų priskaitoma pirmon eilėn jaunimo susiturėjimas nuo lytinį prietikių. Neturėje lytinį prietikių ligi dvidešimties vienu metų visų gerbiami ir apdainuojami hymnais viešnose susirinkimuose. Ypattingai garbingu skaitos susiturėjimas ligi dvidešimties septintų metų. Ar šiaip ar taip, vaikus „gaminti“ gali vyras nejausmenis dvidešimties vienu, o moteriškė — devyniolikos metų. Senos matronos ir senesnieji viršininkai sulaiko savo dorine intekme jausmingumą gašlesniųjų, kurie slapčiomis prisipažįsta peranksti pajutr patrauki ma.

Vaikų gimdyką prižiūri „vyriausias gydytojas“, Meilės triumvyro klausas. Jų nurodomasis dirbtinasai pritaikymas yra tame, kad valdininkai nutardavo, kas tinka vaikams gimdyti o kas ne, ir kokie vyrai bei moters tinka sulyg jų kūno sudėjimo geriausia vienas prie kito.

Apdraudę tokiuo būdu lyties, ūgio bei temperamento prietikius, solarijai apstato dar lytinį prietikį tūlais higienos reikalavimais. „Skaitoma labai didele nuodėme, jei tėvai tris dienas prieš susituokiant neužsilaukė iš visų atžvilgių padoriai, nesulaikė nuo kokių nors blogo darbo ir nebuvo išpažinties“. Toliau sėka astrologiniai spėjimai sulyg žvaigždžių, kuo Kampanelis labai interesavosi.

Tuose gi atsitikimuose, kuomet moteriškė, nežinurint suderinimo paliėka bevaikė, ją sutuokia su kitu vyriškiu. Jeigu gi ir tuomet pasirodytų beveislė esanti, tai patenka visų vyrų vartojimam ir atimama iš jos toji pagarba, kuri suteikiama matronoms kartos pratešimo taryboje, šventinyčiose ir prie stalo. Kitoje vietoje Kampanelė kalba dargi apie kažkokias „nudaletusias moteriškes“, prietikius su kuriomis jokių papročių nereguliuojami.

Po rūpesnių apie gerą užveisinimą iškyla rūpesniai apie sveiką ir normalį nėsčios metą. „Nėsčios pastojusios moteriškės dvi savaiti susituri nuo visokių judėjimų, paskui pamazėl pradeda imties lengvo fyzikinio darbo tam, kad geriau vaisius paepenėjus ir sustiprinus ir nuolatos didina darbą. Valgo jos tiktai tą, kas, sulyg daktaro nurodymų, labiausia naudinga.“ Valgiu solarijai labai rūpinasi, skaitydami gerą valgi ir normalį maitinimąsi didžiuoju fyzikinės bei moralės sveikatos akstinu. Indomu matyti, kaip solarijai išrišo vegetarianizmo

(T. b.)

NUO REVOLIUCIJOS Į APATIJĄ. 1905—1906.

Vidurvasarij 1905 m., beinant Panevėžin, radosa miške daugybę žmonių, kurie dirbo. Mės sustojova pasilsėtu. „Sunku dabar gyventi“, prabylo vienas, „žemė ir miškai ponų ir valdžios rankose, žmonėms reikia visokios mokesstis mokėti, o žmogus neturi nei kur gyvulio pasileisti. Sako, kad Panevėžij yra 300 socialistų, kurie prieš ponus eina; jei tik jie pradėtų, tai atsirastų pas mus ne 300 kas jiems padėtų“. Slinko taip toliau vasara, o kartu klujoso tarp žmonių visokios sujūdimo mintis. Gyvenau aš tais metais viename dvare, netoli Troškūnų miestelio. Dvaro bernai dažnai iš kermošių paršinešdavo poperiaus lakštelius, prirašytų prieš valdžią, ponus ir kunigus. Išgirdavome, kad ten sakė „pamokslą“ maištininkai ir išdaužė monopolį. Latvijoje sujūdimas. Artinosi rugpjūtė. To tai dvare, Ukmergės paviėte, sugrįžo pusryčio rugius pjovė darbininkai. Iš kažin-kur pasigirdo šūviai. Bernai pradėjo rengties kur tai, o vyresnieji dvare tarnai išsislapstė. Būrys darbininkų su kokiu tai geltonplankiu nudrožė Troškūnų miestelin bešandydami. Ant rytojaus pradėjo rinktis bernai, kurie kartu su „maištininkais“ prikalbinėjo kitų dvarų darbininkus, kad nedirbtų jei ponai nepadidins algos. Sujūdus žmonėms antroje, rodos, dienoje privažiuo pilnas dvaras visokių valdininkų, — išklaušinėjo kumečius ir kelius surišę nuvežė Ukmergėn kalėjiman. Vienok tas neišgasdino kitų, o tik drąsumu pridavė. Valstiečiai nebėjo kelių taisyti, mokesčių nemokėjo ir niekas jų nedrįso jūdinti. Nors kai-kuriose miesteliuose ir buvo kareivių kraštui malšinti, vienok dažnai tose pačiose vietose vakarais atsikartodavo su vėliavomis vaikščiojimas ir sujūdimo dainų dainavimas. Visokie slapsti raštai buvo skaitomi, nežinurint, kad kuningai ir bardavosi. Sujūdimo bangos apėmė visą šalį. Rudenij viskas viešai pasirodė: Susirinkimai dideliais būriais buvo atliekami, prakalbos sakoma, atstatinėjama rusai mokytojai, piningai ginklams renkama. (Rinko soė-dem. ir demokratai.) Pagaliaus valstiečiai pasiuntė išrinktus žmones Vilniaus seiman, kad nutartu kaip šaliai valdytis. Vilniaus seimo nutarimai buvo atspausiti ir šventadieniais ant rinkų atstovų skaitomi. Bet staiga skrajotojų-kareivių būrio su armotomis, kurs perėjo per visą mūsų šalį skersai ir išilgai, tapo nuslopinta. Sujūdimo veikėjai kalėjimuos kemsama, triobos intariamu žmonių armotomis sušaudoma, neišpasakyti ir nekaltų žmonių kankinimai, kareivių vogimai. Visi išsigando. Toks tai buvo metų galas.

1906—1907.

Taip tai visas Lietuvos kraštas pasijuto beėsas rankose skraidytojų-kareivių būrio su armotomis ir valdžios naujų tarnų, kurių ligšiol nebuvo, — o dabar visi didesni miesteliai kimšte prikimsti. Su antstoliais tie nauji tarnai naktimis trunkydavo si po kaimus: plėšė, vogė įsilauždami į gyvenimus, išgandindami moteris ir vaikus. Atsirado baumės užu išplėšimą 1905 m. monopolij, užnušimą valdininkų ir šiaip palaikančių valdžią žmonių. Kai-kuriose vietose (Suvalkų gub.) valstiečiai išsigandę nutarė per sueigas išduoti valdžiai kurstytojus. Artinosi 1906 m. pavasaris ir vasara. Sumtieji žmonės pradėjo iš kalėjimų sugrįžti. Atsirado laikraštis „Naujoji Gadynė“. Vėl prasidėjo tvarkymas suirusių knuopelių, skaitymas ir platinimas šventadieniais už piningus minėto laikraščio, darymas slaptų susirinkimų, pasikalbėjimų, susinėjimas su dvarų darbininkais ir kėlimas streiku, jeib tik parodyti valdžiai, kad viskas tebėra neišnaikinta. Kuningai sujudo. Pradėjo keikti „Naujosios Gad.“ skaitytojus ir platintojus, klausinėjami net per išpažintį: ar neskaityto netikusių raštų. Socialdemokratai vertė kalnus ant kuningų, kad jie iškraipytų Kristaus mokslo, valdžios ir ponų tarnai. O senesnieji draugai galabijo valdžios tarnus, policistus, ar už danėsimus; kartais sako, kad ir visai nekaltai. Daugumas prastų veikėjų, bet gabjų vaikėzų plėšdavo ir monopolius, jeib pragyventi tūrėtų iško. Iš tokių tai žmonių susidarė paskiaus įvairios jėgų sriovės, net pasiturinčius ūkininkus plėsti. Yra man žinoma, kad daugumas tėvų verkė, matydami savo vaikų toki išklydimą. — kiti išsizađėjo vaiku, kuningų prikalbėti, nors lig laiko.

1907—19...

Artinosi rinkimai 2 Valstybės Dūmon. Socialdemokratai snsipyko del kokių tai niekų su demokratais. Laikraščiuose pakilo snarkiausi barniaginėai. Atamenu per vieną socialdemokratų konferenciją Panevėžij centro komiteto atstovas iš Vilniaus prikalbinėjo draugas, kad platinų paskalas, idant neskaitytų „Lietuvos ūkininko“, o išsirašytų „Skardą“. Veikiančios knuopelės dar gyvavo ligkol socialdemokratai turėjo kasoj piningų, surinktų 1905 m. nuo sodžių sermėgių, o kai nebeteko, tai nebežinojo kas daryti toliau, jeib valstiečius dvasiškai gaivinti. Yra žinoma, kad keletas draugų ūkininkų socialdemokratų spruko Amerikon su surink-

tais maištui piningais. O ar kas davė atskaitas kiek buvo surinkta piningų judėjimo reikalams? Kokiems reikalams kiek išleido? Ar žino kas, kiek žėdnas rinkikas surinko piningų? Vargiai. O tai dirbo veiklesnį labiau žinomi Tautos Sūnus!.. Žmonės nesigailėjo, ypač 1905 m., duoti judėjimo reikalams ir davė gausias aukas. Man pačiam teko girdėti 1907 m. pavasaryj, kad socialdemokratų kasoje buvo 2000 rublių. Ar žinoma tie piningai? Daugumas pasiteisinimų iš socialdemokratų pusės man žinoma, bet tai vargiai ką jie užganėdins. Tai tik būtų be naudos, kad kas jų ir jėškotų. Pasilieku tylus, kad tie jauni sūnus ir dukteris mūsų tautos rastų ramybė ateitiė darbe. Vienok dar. Kiti dar tikėjosi, kad galima dar šis-tas nuveikti ir dirbo slaptai, kol neatsidūrė šiaurės kraštuose ar katargoj. Tai kokius-gi išpūdžius paliko anie minėti metai? Vieniems ašaras, kitiems nuskyne rytų ar pietų žemės kraugeriai (kazokai) amžinai rūtų vainikėlius (tai suvalkiečių daugiausia dukterims teko). Vieni džiaugiasi, kad nuo ponų atsiėmė plotus ganyklų ir jie vėl laukia dar tokių metų; jaunųjų radosi slapti rateliai, kurie ir ligšiol gyvuoja, turi kuningynėlius, laikraščius, daro kartais susirinkimus, — gabesnieji sodiečiai sergėja kuningiją, kad nemergeliautų, barasi smarkiai su kuningais, kurių gana daug daugiau atsirado, skaito kningas, laikraščius. Mokslus einančioji jaunuomenė, gana jau nemažas skaitlius, su pagalba draugijų rengia vakarus, rūpinasi lietuviškai pramokti, renka dainas, pasakas, priežodžius, lankosi kaimuose, daugumas negirtuokliauja, nerūko, renka Vilniaus Tautos namams aukas. Draugijos ir šiaip žmonės šelpja talentuotus žmones, kurie eina į mokslus, ir tikisi nuo jų sulaukti garsių žmonių, kurių veikalais ateityje galėtume didžiotis. Bet didesnis skaitlius lietuvių, tai užsiganėdina degtine; jiems mažai kas rūpi.

Gerulis.

SZEKSPIRAS.

Kiekvienam apšviestam, ar bent apšviėtos jėškančiam žmogui, Šekspiras yra girdėtas, beveik kiekvienas toks žmogus yra skaitęs, jei nevisus, tai bent svarbjiausius jo raštus. Kiekvienas yra girdėjęs ar matęs jo veikalą „Hamletą“; ir mūsų inteligentija tai gerai jau žino: kas jis buvo, ką veikė ir kada gyveno. Bet yra daugelis žmonių pradedančių dar tik rinktis šviesos spindulius; tiems Šekspiro vardas da apsuptas tebėra senovės ūkais, o jo veikalai — suvisai nežinomi. Šiam straipsnilyj mės bandysime peržvelgti kaip jo gyvenimą, taip ir jo veikalus. Šekspiro gyvenime yra daug vietų, kurias biografams nepasisėkė ištirti; yra dar ir veikalai, kurie nėra galutinai kritiškai apėienyti; bet tai mažmožės. Mės prisilaikysime tik to, kas yra biografuli ir kritiškai galutinai nustatyta, nors nustatyty faktų yra nedaug.

Kada tikrai Viliumas Šekspiras (William Shakespeare) gimė — nežinia. Yra tik protestoniškos bažnyčios Stratforde kningose pažymėta, kad jis krikštytas 26 balandžio 1564 m. Anglijoje tuomet buvo paprotys naujagimius krikštyti į trečią dieną; bet pasitaikydavo, kad krikštydavo ir vėliau. 23 balandžio, kaipo Šekspiro gimimo diena, yra tik spėjimu. Jo tėvas buvo ūkininko sūnumi; bet pats neapdirbinėjo žemę, o tik apdirbinėjo odas, išdirbo pirštinaites, taipgi užsiėmė ir vertelgyste. Jis prekiavo šeriais, grūdais; pardavinėjo mėsa, net užsiėmė ir miško prekyba. Kada jam prekyboje gerai sekėsi, jis vedė Marę Arden, gana turtingų tėvų dukterį, iš kurios ir gimė garsusis poetas ir dramaturgas. Tėvas vis kilo augstyn. Kuomet Viliumui buvo sukakę tik ketveri metai, jo tėvas užėmė gana žymią vietą miesto savyvaldoje, ir jis jau vadinosi Stratfordo „mėru“ (majoru). Jo turtas tuomet nešė į 500 svarų sterlingų; pagal dabartinės piningų vertės, tas lygintųsi į 2500 svarų (apie 25,000 rublių). Toks laimingas tėvų gyvenimas tesėsi, iki Viliumui sukako 14 amžiaus metų. Paskui tėvui pradėda nesisekti ir jis inpuola į neturtą. Tokiu būdu Šekspiro kūdikystė prabėgo ištekliuje.

Yra pasakojama, kad tėvas anksčiau prazūdė turtą ir kad Viliumui labai anksti prisiejo užsidirbti duoną; dar kiti pasakoja, kad Viliumas 1575 m. iš Stratfordo atvyko į Kenilwortho pylį, kad prisizūreiti švenčių iškilmėms ir lošimams, kuriuos didžiūnas Leicesteris surengė karalienės garbei. Ant kiek tas teisybė, mės nežinome; žinome tik vieną, kad Viliumo auklėjimas ir mokymas buvo nekokis.

Miestelyje buvo tik viena latiniška mokykla, kurią jis ir lankė. Kiek metų jis tebe mokykloje išbuvo ir ką išmoko, mės taipgi nežinome. Toje mokykloje galima buvo išmokti raštų, skaityt ir skaitliuot; bet taipgi truputį ir latinų kalbos. Viliumas,

turbūt, nelabai atidžiai mokinosi, nes vėliau jis karčiai juokėsi iš tos mokyklos su jos barbariška latinų kalba.

Apie 1586 metus tėvas nustoja turto ir inbrenda į skolas; bet ką tuomet veikė sūnus, mums nežinoma. Reikia manyti, kad jis prigelbsti tėvui įvairiuose amatuose, ar gal užsiima vaikų mokimu, ar gal dirba pas vietinį juristą, nes vėliau pasirodė, kad Šekspiras gana gerai pažinojo teises. Bet viskas šitas yra tik spėjimu. Tikru faktu yra tas, kad tuomet, kada tėvas buvo apverktiname padėjime, ir kada Šekspirui sukanka vos tik 18 metų, jis veda sau už moterį merginą Oną Gesve, kuri vyresnė už jį net 8 metais. Šekspiras vedė ne delto, kad nuo tėvo atsiskirt, bet delto, kad buvo verčiamas vesti tą merginą suvisai del kitos priezasties: mat po vestuvių į šeštą mėnesį jis susilaukė dukterį...

Ar buvo Šekspiras šeimynoje laimingu, nėra žinoma. Net negalima išskaityti iš jo veikalų. Vienur jis vienaip kalba, kitur kitaip. Į tris metus ženybinio gyvenimo jis susilaukė trejetą vaikų; paskui gana smarkiai susipyksta su intekmingu teisėju ir puritanu — ponu Tomu Luei; o iš kitos pusės neturtas daro Šekspirų gyvenimą Stratforde negalimu ir Viliumas persikrausto Londonan. Kada tikrai ir su koku tikslu Šekspiras persikraustė Londonan nėra žinoma. Žinome tik, kad prieš tai buvo atsilankęs pas Šekspirą aktorius Richardas Berbedžas ir gal būt jis ingundė Šekspirą užsiimti aktoryste. Reikia žinoti, kad viespataujant Anglijoje Elžbietai, aktorių padėjimas buvo geras, — jie gerai uždirbdavo. Tuomet būdavo labai pageidaujami ir lošimai, tai yra lošimų aktoriai. Gali būt, kadir pirmiaus Šekspiras tą žinojo ir bandė šibeitą rašinėti; vienok niekas nėra užsilikė.

Prieš-pat Šekspiro atsikraustymą Londonan tik-ką buvo užsiėmęs karė tarpe Ispanijos ir Anglijos, kuri grėšė ir protestoniškai religijai ir tautiškai Britanijos liuosybei. Tuomet buvo pakilusi visos tautos dvasė; draugija reikalauja naujų takų ir iš savo tarpo išstūma visus spēkas. Šekspiras įžengė į labai margą draugiją, apimtą plataus judėjimo dvasė. Teatras gi tuomet lošė kuone svarbjusiaj rolė liaudies gyvenime; nes tai išreiškimo visų liaudies geidulij vieta. Šekspiras Londonan iškart, turbūt, griebėsi įvairių darbų; bet greitai jis pradėjo teatrui tarnauti. Aktoriai tuomet daugiausiai būdavo ir lošimų autoriais; jų veiklai labai retai būdavo atspausdinti, ir jie pasilikdavo tik trupų savasčia. Aktoriai nedarydavo jokių su veikalais ceremonijų ir sulyg savo noro indėdavo savo žodžius, pagaliaus ištisas scenas ir aktus į svetimus veikalus. Vieni aktoriai nuo kitų skolindavo tėmas ir perdirbdavo saviškai. Apie plagiatą čion nebuvo jokios kalbos.

Kokin būdu Šekspiras dasigavo teatran ir kaip jam iškart tenais klojosi, mums nėra tikrai žinoma. Vieną faktą mės turime: tai Gryno priešmintinė išpažintis, kurioje jis skundžiasi ir išmetinėja visuomenei, kam jį (visuomenė) jį taip greitai pamiršo, del kokios tai „varnos“ (suprask: Šekspiro), kuris skaito save padrebintoju visos Anglijos senos. Mat Šekspiras greitai užkariavo sau gerą padėjimą, ingavo autoritetą ir aktorių bei publikos meilę. Greitai jis ingavo teisę valdyti teatro repertarus, kas labai ir inpykino Gryną, kuris taipgi buvo nemenku dramaturgu.

Šekspiras iš-pat jaunystės buvo gana taupus ir niekad bereikalingai nemėtydavo piningų; jis kartais užsiiminėdavo piningine spekuliacija. Iš to viso, o taipgi ir iš honorarų ir iš dovanų jis gerokai praturtėjo, ir pradėjo susipirkinėti savo gimtineje, Stratforde žemes. Tuom-pat laiku jo tėvas, suprantama, ir jis ingauna dvarponystę ir herbą, kas taipat nemažai kaštavo ir triūso ir turto. Ant galo jis nusiperka Stratforde namus ir žemę, kurie jam atnešdavo į metus nemažiau dviejų tūkstančių rublių.

(Užbaiga bus.)

P. Norkus.

TAIP YRA NUNAI.

Pekla pripildyta gerų sumanymų,
Tankiai gerą semia iš purvino šaltinio;
Ir kiek keiksmė yra gerų linkėjimų,
Tiek laiminime rasi keiksmo kasdieninio.

Bet tatai gyvenimui visai nekenkia —
Daugelis žmonių naudoja smarkiausius nuodus;
Ką vienas giria, kitas gi tą-patį peikia;
Vienas prastas visai, kitas labai išdidus.

Per amžius buvo taip, taip yra nunai:
Jei vienas kvailas, kitas esti išmintingas,
Nors tas ir kitas, abu nūmirs, žinai —
Bet vienas silpnas, kitas gi galingas.

J. Tvanas.

pe", tai vis mūsų naujesni reikalai, kurie mums šiandien ir labai būtų sugadu turėti skyriumi išleista.

Kadangi šiemet sueina 15 metų nuo T. M. D. inkūrimo, tai regisi ir labai vertėtų išleisti kokį jubilėjinį, rinktinį išleidimą paminėjimui. Atsišaukus, kuopos, regisi, apsiimtų surasti pragumus parūpinti kiek extra pinigų tokiam išleidimui.

T. M. D. reikalai yrėsi pirmyn labai lėtai, tykai, bet tamė daug prisidėjo įvairūs dalykai iš šalies, nes turint reikalus ar susiėšimus su kitais, taip nesiseka, neaiškliuoja viskas, kad ir bile kam ingristų. Kad pagarsinti ištraukas iš laiškų susirašinėjant reikaluose, tai visuomenė pamatyti, kiek kiti prisidėjo ap sunkinti ir trukdyti vedimą reikalų. Aš nepamenu joki reikalą per metus, kad nebūtų turėję rašinėti po kelis kartus, kur, rodosi, parašius vieną laišką buvo galima gauti atsakymą ar atlikti reikalą. Po praėjusiam seimui, rodosi, buvo galima ir kokį mėnesį laiko, kad susirašyti tarp savęs ir susiėžinoti, o mums tuomi tarpu perėjo ir keli mėnesiai, kol šiaip taip susiėžinojome ir susitvarkėme. Bet ir apie tai geriausias dalykas bus nutylėti.

Bet vis gi T. M. D. reikalai apalai imant, yra daug geresniam stovyje, negu kad pašaliniai arba laikraėčiai bando juos matyti. Nepaisant silpno finansinio stovio po praėjusiam seimui, inplaukiami iš kuopų parodo vis gi diktoką krutėjimą: kitur buvo rengiamos paskaitos, perstatymai, susirinkimai ir t. t. — tai vis neapsistojimas. Žinoma centro valdybai nepasisekė padaryti kuopose didesni subruzdima, koki pasitikejo, suteikiant narizams Dr. A. Garmaus raštus prieš seimą. Regisi, kad gana teisingai buvo laukta, kad pradžioje balandžio (kaip buvo mums prizadėta) gavus tuosius raštus, kuopose pasirodys daugiau gyvybės, mokant savo duokles, gaunant naujus narius, rūpianties apėciau dalyvauti seime ir kituose reikaluose.

Jei pasakyt porą žodžių apie save patį, tai matant, kaip seniau kai kurie mūsų laikraėčiai ēsdavo T. M. D., kaip jie nepraleisdavo mažiausios progos, kad jai lopą prisegti, ar blogoje šviesoje parodyti, išrinktas pernai ir viršininkus, aš daviau sau žodį, neduoti tiems laikraėčiams progos T. M. D. bjauruoti ir tame aš aavo atsiekiau. Kaip visur, taip ir pas mus buvo nesutikimų, dalykai nėjosi kaip vertėtų, kai kurijos dalykus teko ir gana aštri ai susiremti, bet aš visados ve lijan atlikti tą tarp savęs, ty liai, aegu išleisti aikštėn, nors kaip kame parsiejo ir labai dantis sukandus tylėti. Taigi nors ty liai, bet kuopos krutėjo, o seniau teko patėmyti, kad narizams prisiskaičius visokeriopų užpuldinėjimų, juos apima apatija, neušitėkėjimas, rūgojimas ant visko, kad paskui nei artyn prie jų negalima prieiti, nei su jais susiprasti. Bet kiti lai laikysis kitokios politikos.

Santikiai su TMD. kuopomis Europoje turėtų but geriau sutvarkyta, negu kad buvo iki šiol. Iki šiol buvo bandoma turēt centrą europinių kuopų Paryžiuje: jos i minėtąjį centrą sumoka pinigų, o centras su tais pinigais veda visus reikalus, kas jau atrodė mums bereikalingu eikvojimui pinigų, sumokėdų kningų išleidimui. Geriau kad jos viską ataėiai atliktų su T. M. D. centro

valdyba, nes tada viską geriau susiėžinoti galima. Dabar centro sekretorius negali žinoti, kiek kuris narys i kurią kuopą mokėjo, ir kiek kam kningų duoti. Taipgi Europos T. M. D. kuopų atskaitoje randasi rokunda 32 frankai, 25 santimai už nurašymą Dr. A. Garmaus paskaitų, kurią T. M. D. centro valdyba nepripažino, nes nematė, kam ji būtų reikalinga. Mums galėjo priduoti originalą, taip kaip ir antrojo Dr. A. Garmaus rašto: „Motina“.

Teke turėti pasiskundimų, kad kitos organizacijos aukavusios Dr. Kudirkos raštų išleidimui, negavo jokio atlyginimo. Kai kurijos atsitikimus tapo i kningas intrauka kaip paprasti paaukavimai, taigi nieko už tai nebuvo sinėčiama. Kiti prisiuėčiant pinigų nepažymėjo, kad jie nori gauti raštais atlyginimą, taigi kningose ir pažymėta tik tai kaip aukos.

Prie maėes kreipėsi kelios Philadelphiajos organizacijos, kad jos nieko negavusios. Taip Lietuvių Laisvės Klubas davė \$20, o nieko negavę; Šv. Antano Dr-stė davusi — \$50, taip-pat nieko negavusi; Olgerdo D-ė davusi \$25, ir gavusi tik tai du neapdarytu tomų, Dr-tė Lietuva (Frankforde) davusi \$17, o gavusi tik tai du apdarytu tomų. Kadangi sekretorius nerado nieko kas-linktų draugysėių centro kningose, tai neliko nieko daugiau, kaip tik viską perduoti seimui. Iš savo pusės patarėciau visados užganėdinti tokias mūsų organizacijas, kurios parėmia visokeriopus sumanymus, ir galima pasitikėti, kad ir ateityje, jos ne vieną dalyką gausiai parems.

(Toliaus bus).

T. M. D. pirmininkas

V. Daukšys.

UŽDUOTIS IR GALVOSUKIAI

71. Pasakyk penkias dalykus, kurie turi intėkmę ant oro mūsų krašte.
72. A, B ir C turi iš dailto ūkė (farmą), vertą \$4,500. Del A priklauso 2/5 ūkės, ir C turi 1/3 tiek kiek A. Kiek verta yra B dalis ūkėje? (Galima rīsti su pagalba algebras).
73. Kas ant svieto riebiausias?
74. Vandenyje neskenda, ugnnyje nedega ir žemėse nepūva. Kas?
75. Be ko niekas negali būt?

R. Baltruėnas.

IŠRISIMAI IŠ N 22:

61. Aguona.
62. Tas-pats laikas.
63. Svuogūnas ir krienas.
64. Tamsumas.
65. Dienos šviesa.
Išriė gerai:
V. Bernotas iš Worcester, Mass.: 61, 62, 63, 64, 65.
J. Gizevičius iš Edwardsville, Pa.: 63, 65.
Marė Ancereviėiutė iš New York City: 61, 62, 63, 65.
F. Mikelionis iš New Britain, Conn.: 61, 62, 65.
M. Paužolienė iš Philadelphia, Pa.: 61, 63, 64, 65.
P. Balčiūnas iš Detroit, Mich.: 61, 62, 63, 65.
J. Mikaitis iš E. Arlington, Vt.: 61, 62, 63, 64, 65.

Vietines Žinios.

— **Tramvajų peštukai.** Aną pamedėlį Long Island City court'e magistratas J. A. Leach pasmerkė suvirš 20 peštukų, kurie buvo nedėlioj areštuoti įvairiose vietose ant stritkarių už sukeltas riaušes, įžeidimus moterių ir merginų bei kitokias gecias. Viena peštukus nubaudė po \$3, kitus po \$10, o du pastatė žėdną po \$300 kaucijos ir eis augštesnin teisman. Areštuoti visi jauni vaikėzai nuo 17 iki 19 metų. Suma juos taip vadinamas „strong arm squad“ (stiprios rankos skvada) detektivi. Peštukams šiėmet jau riestai einasi.

— **T. M. D. susirinkimas.** T. M. D. 3-ėia kuopa šaukia poseiminį susirinkimą, kuriame delegatai išduos nuo seimo raportą. Susirinkimas atsibus p. Draugelio salėje, 23 d. berželio, nuo 3 val. po pietų.

— **Laisvamanių kuopos susirinkimas** atsibus 19. berželio, nuo 8 val. vakare, po No. 372 Bedford ave.

— **Pasimirė lietuviai:** 1. Juozas Matulaitis, 191 Frost str., 12 metų, nuo reumatizmo. 2. St. Buėma, 26 Little str. 3. Anelė Vaštarienė, 321 Plymouth str. 36 metų. 4. Juozas Novaėkas, 97 No. 4th str. nuo konvulsijų. 5. Kar. Savukaitis, 51 Box str. 46 metų, pneumonia. 6. P. Laukaitis, 280 Wythe ave. bronchitis. 7. P. Arbaėuskas, 148 Clinton ave. Maspeth, pneumonia. 8. Juozas Papeika, 95 So. 1-st str. 71 metų, prostatitis. Visi šie palaidoti ant Šv. Traicės kapinių. 9. Sofia Vitkauskienė, 55 Hudson ave. 34 metų, tuberkulozu. Palaidota ant Kryžiaus kapinių.

P. Butkus.

— „Genovaitė“. Maspeth dailės mylėtojai jau nusamdė McCaddin salę vaidinimui „Genovaitės“ ateinantį rudenį.

TANKIAU PLAUKIME KŪNĄ.

Žmogaus sveikata daugiausiai remiasi ant švarumo bei gryno užsilaikymo gyvenime; kuris žmogaus mėgsta švarumai, tasai džiaugiasi su sveikata ir doru gyvenimu, kas yra brangiausių dalykų kiekvienam žmogui.

Žmogus, kuris brangina sveikatą, privalo tēmyti, kad nevien gyvenimo kambarys būtų ēystas, bet reikia akyliai daboti, kad ir žmogaus kūnas, ypaė oda būtų ēysta. Naujosios galdnės mokslai, kaip ve sakysim chemija, medicina ir fiziologija patyrė, kad žmogaus kūnas susideda iš daugelio bilijonų mažyėių gyvų celių, kurios be paliovos juda, tai yra maĩšosi cėlės, tarsi uodų pulkas prieš lietų ore siuva; tos cėlės žmogaus kūne — viena eina iš savo vietos, o kita jau tą vietą užima.

Žmogus, kuris neplaua tankiai savo kūno, tai užleidžia odą įvairiomis nečystomis dulkmėms; per tūlą laiką odos pavirėiuje cėlės apšvelia sutromis, — ir kai tos cėlės, savo įstatymą pildydamos, ineina giliau i kūną ir užkrečia sveikatą, tada jau žmoguje gema daugelis ligų, ir vien delto, kad žmogus neplovė tankiai savo kūno bei odos.

Dr. Howard Power, skaitydamas lekeiją Massachussets homeopatų lignonbūtyj, sako, jog nuplovimas kūno reiškia sveikatos stiprumą ir žmogaus rūpestį, kad ilgian galėtų ant šios pasaulės gyventi.

Kūnas reikia plauti mažiausiai sykį ant savaitės, o vasaros laiku gerai yra del sveikatos, jei žmogus plaua savo kūną kas antra diena. Vasarinės maundnės yra vaistai palaikymui sveikatos; žmogus, turėdamas laiko vasarą privalo tankiau eiti maundynėn. Nėra geresnių chemiškų vaistų sveikatai, kaip jūrių maundynė. Maundynė einant nereikia per daug privalgyti, nes vandens spaudimas reikalauja nuo žmogaus liesumo-lengvumo; geriausiai iš maundynės išėjus valgyti bananus, orenėius ir kitus vaisius, kurie turi didesnę dalį krakmolo savyje ir priduo da kraujui riebumą, kas ir sveikatą padidina.

Mikas Stakėnas,
So. Boston, Mass.

„VELNIO“ EVOLUCIJA.

(Tęsa.)

Zacharijaus kningelėj mės randame antrą sykį paminėta apie šėtoną. Zacharijus pasakoja apie savo matymą. Anot jo, žydų „teisingasis vyras“, Jėzus Navinas, stovįs priešais Vieėpaties angelą ir laiką dešinėje rankoje šėtoną. Šėtonas būk kaltinas Jėzų Naviną, o Vieėpats teisinąs. Šiėia mės šėtoną matome pavidalė šnipo ir prokuroro.

Iė augšciaus perskaityto mės matome, kad velnias tebėra be formos. Tik tai mažai kam žinomoje kningoje Einoėiaus gyvenisiojo I-ame amžiuje prieš Kristaus gimimą, randame apraėytą velnią visoje joje formoje: su visais savo neprielankumais, bjaurumais, begaline spēka, žiaurumu jojo būdo, su uodega, ragais, su pragarine liepsna. Iš to viso galima ir manyti, kad Einoėius savo vaidentuvėje ir sutvėrė žydiškai-kriėėionišką velnią.

Tais laikais Rytų šalyse (Azijoje) žmonės buvo pripildyti visokių fantazijų; todėl ir Einoėiui greitai pavyko savąją fantaziją indėti i lūpas ir smegenis kaip Maĩžiaus, taipgi ir kitų, apie ką anie dar nebuvo ir sapnavę. Maĩžiui prikerėgė šituos žodžius: būk angelai, anot jojo, nusiėisdavo ant žemės prie moterių, kurios gimdydavo nuo jųjų milžinus, o Dievas užtat angelų nenubaudė.

Einoėius rašo suvis ką kitą: 200 angelų būvę išmesti iš dangaus ant žemės užtai, kad nusiėisdavę prie moterių ir įstumti tamso gilybėn iki „teismo dienos“, o nuo jųjų susigvyvenimo su moterims, gimę ne milžinai, bet piktieji, kurie išplatinę paleistuvystę.

Keliaudamas Einoėius, dvasios pavydale, po dangų ir ant žemės, sutikęs pakeliui nubaustuosius angelus, kurie maldavę Einoėiaus, kad jisai užtartų už juos prieš Dievą; betgi Dievas atsakę Einoėiui, kad jokios dovanos aniems nebus.

Einoėiaus kningoje velnias pasirodo, kaipo medžiotojas ir baisyolis, su savo ēiela gauja pagelbininkų. Žydų rabinai pradėjo iš savo lengvos rankos raėyti visokias nebūtas pasakas ir eiles apie velnią, suvis iakraipydami senajį įstatymą, padavimus, pilnus visokių šauksmų apie gerą ir blogą.

Tikroji mintis raėytojų apie velnią, priešinga Dievui, pirmiausiai buvo krikėėionijos priimta. Povilas apaštalas rašo, kad velnias vaikėėiojo kaipo levas staugdamas ir jieėkodamas ką praryti. Evangelistai davė šėtonui vardą žėdnas saviškai: Motiejus vadiną jį „neprieteliu“; Lukoėius —

tiesiog velniu; Morkus — šėtonu. Žodžiū sakant, šėtonas tuom laiku turėjo daug pavardžių: velnias, belzebubas (t. y. biesų kuniėaikėėtis) luciferas — vadas sukilusiųjų angelų, ir t. t.

Kaip manė Kristus apie velnią? Motiejus perduoda sekančius Kristaus žodžius: „Eikite nuo manės praėiektieji i ugnį amžiną, kurią paruoė velniai ir jo angelai.“ Tuos žodžius Kristus pasakė, kalbėdamas su mokiniiais ir pasakodamas jiems apie būsiantį Vieėpaties teismą, kur sėdintieji po karaliaus kairės ir išgirs tuos žodžius. Kristus priminė apie velnią, — kaip sako A. A. Bers, kurio kningą „Gamtinės historijos ruoėtas“ turime prieš save, — tik retkarėiais delto, kad matė žmonijos i velnią ir kitas panaėias fantazijas įsitikėjimą, o išdalias kad geriaus Jį suprastų kalbant apie nelaimingus žmones, apie palaiminimą pavargusiųjų ir turėjų kaucias. Kristus, kalbėdamas su savo mokiniiais, kaip augšciaus sakėme, nenorėjo atmesti žmonijoje išsiplėtojusios fantazijos, su kurios pagalba Jam pavyko atkreipti turėjų atidžią ant savo verguėių, nes Kristus skelbė lygybę ir brolybę, o reikalaui atsitikus, Kristus žadėjo da ir galingiesiems biesams būti pagelbininku. Iš to matyti, su koku tikslu Kristus priėmė tų laikų fantazijas kaslink šėtono.

(Užbaiga seka).

Zanavikas.

IŠ JURGELIO UŽRASŲ.

III.

Ir taip Jurgelis savo jaunystės metelius didino pas dėdę; žiėmos laiku mokindavosi skaityt ir raėyt, o vasarą patarnaudavo prie darbu, prie kokių jė galėjo.

Susilaukė 16 metų amžiaus. Jau dābar jam labiau ateidavo i galvą — kas tai yra gyvenimas? Kaip ēia būti žmogui neprigulmingu. Paėaliaux suprato, kad pas dėdę negalės visą laiką subūti: kol mažas buvo, dėdė aprūpino; bet dabar Jurgelį verėia jau prie sunkesnių darbu, o a užmokesties nėra; turtlo lygios dalies irgi dėdė nepaskirs, — nes tai netikras vaikas. Būdavo broliavai kis Jonelis ragina Jurgelį prie mokslo, sako:

— Mokinkis koki amato, paskui galėsi pasidaryti sau lengvenį gyvenimą, negu sunkiai dirbant prie žemės, o tu Jurgel, ir žemės neturi; tau būtina reikia koki amato mokintis; tu myli motiną, tai ir ją geriausiai aprūpinsi. Pameni, ką mokytojas sakė? Jurgel, kad aš jo protą galėėia turēt, bei tiek mokslo pasiekt, kaip jis, tai negalėėia savo visos ūkės ant to praleist!

— Taip, Jonel; bet kodėlgi jis, toks mokytas, o negali sau pelningesnės vietos gaut, ale taip sau trinas už mažą užmokestį?

— Tas tiesa, Jurgel; bet, kad šiandien tokis surėdymas kad viskas priklauso nuo turėjų; jei išsiranda inteligentas, kuris su savo mokslu neucina dirbti del turėjų, tai nors jis ir geriausias žmogus, bet gauna tiek, kiek turėius jam duoda... Bet mokyti žmones yra labai guodjami. Atsimeni, kaip sykį sakė mūsų mokytojas: „Aš sėju po jųjų kojų šviesos spindulėlį ir tikiuos, kad liaudis supras ir pažins mano triėso vaisius, ir aš nors ant senų dienų susilauksiu nuo jų paguodos bei geresnės prieglaudos; o jei mano galva ir nusrvirtų ant mano peėių, tai mano mokiniai, kurie supranta kas

tai yra mokslas ir ką jis suteikia, tai jie pasisėvs tai ideai ir eis mokslo keliais, šviesdami savo bėdinesnius brolius. O galų gale susilauks žmonija tos galdnės, kuri su mokslo spēka atnaujins šį sutruėėjusį gyvenimo pamatą ir išteigs gyvenimą meilės, lygybės, brolybės“. Taigi, Jurgel, palei mūsų mokytojo žodžius, mokslas viską daro, tobulina žmogaus protą ir parodo jo žmoniėkas tiesas.

— Taip, Jonel, — suprantu kas tas mokslas ir gėrbju aš jį ir trokėtu jo; bet, kaip jis man ingyt? Tu gali mokintis, tavo tėvai turtingi, tau puikiai gali klostis, nes yra kas tave remis; bet man naėliaiėiu, beturėiu, — kas gi užslykės pinigų duot ant mokslo? Sakys: iš ko-gi tu atiduosi? O žinai, kaip šiandien apšviestūnā mūsų broliai vadina, sako: tinginiai, nenori sunkiai prie žemės dirbt, tai mokiasi, o išmoke tampa dykaduoniais, užmirdėta viską, nenori del mūsų dirbt... Nors aš, Jonel, visomis savo spēkomis dirbėia del labo žmonijos, bet argi man tikės? O savo širdies jiems aš negaliu išplėšęs iš krūtines parodyti...

— Tiesa, Jurgel; bet praėyk mano tėvo, — gal jis tave su manim sykiu išleis i mokslą.

— Bandysiu, Jonel...

IV.

Po vakacijų Jonelis rengėsi i gymnaziją išvaėiuot. Jurgelis puolėsi dėdės praėyti, kad ir jį leistų sykiu i gymnaziją mokintis. Dėdė tą išgirdę net rankas pakratė, dadurdamas, girdi, jau vienas tas mano sūnus manės neklauso, nenori prie manės būti, ale mokinties ir mokinties, o biesai žino, kada iš jo to mokslo kam bus nauda; o dabar pilk kaip i upę pinigų. O tau Jurgel, tai nei nemlysk, kad leisėia i mokslą sykiu. Jau ir taip užauginau, suėiekiau daugiau, kaip pradinį mokslą, ir dar jam neuėtenka. Tik dabar turi žiūrėti motinos ir man paėiam turi atsitarant!..

Jurgelini jau nebuvo ko besitikėt, nes dėdė nenori apie mokslą ir girdėt. Atsisėveikino su išvaėiuojanėiu Joneliu ir pasiliko prie dėdės dirbti sunkų darbą.

Ir taip vargo Jurgelis prie sunkių darbu, visą savo uždarbį atiduodamas motinai. Sakydavo: „Mamyte, kol gyvas būsiu, tai su tavim duonos kaėneliu dalinsiuosi.“ Kalbėdavo motinai apie mokslą, ką jis suteikia del žmonijos; apgailėstavo savo neturtą, kad ne gali mokslo pasiekt, o dėdė nenori pagelbėti. Sakydavo motinai, kad matęs laikraėčiuose, jog Amerikoje žmonės daugiau uždirba; tēn yra laisvė, viską gali kalbėt, raėyt; tēn uėsidirbus galima ir mokintis; daug lengviau tēn darbininkui mokslas ingyti. „Bet, kaip, mamyt, tēn nuvaėiuot? Dėdė pinigų neduos, o aš jokių draugų tēn neturiu. — Rodėtūsi tēn nuvaėiuot: žmonės daugiau uždirba, ir aš gal tą laimė atraėėia ir tave, mamyt, geriausiai aprūpinėia“...

— Brangus sūneli, aš tikiu, kad tu manės neužmirėi, nes nuo-pat savo jaunystės tu mane savo žodėliais ramina, ir dabar šelpi, kiek tik tu išgali... Jurgel, parduosime savo paskutinę karvutę ir šiaip-taip gal sukrapėstysime ant kelio.

— Mamyte, kaipgi tu liksi be pasiliko senose dienose? Man gaila taip tave palikti.

— Jurgeli, aš tave myliu labiau už viską, ir tu mane mylėjai. Kad Dievas duos, vis nežėsimė.

Motina pardavė žydams karvę

ir rengiasi Jurgelis į kelionę. Su-
ejo Jurgelio draugai jo išleisti.
Sudėjo jam ant kelionės po kelia-
tą kapeikų, visi prašė Jurgelio
atleisti laiškus, kaip jam tenai
laimė klosis. Jurgelis prižadėjo
visų prašymus išpildyti. Tik vie-
nas dėdė nelinkėjo Jurgeliui ge-
ro, ale barė motiną; sako: par-
davei paskutinę karvę, išleisi jį,
išvažiuos, užmirš tave, nes ir dau-
gasius taip padaro, o tu liksi be
nieko. Kas tave prižiūrės? Aš
atsisakau tave šelpti ant toliaus,
nes ir taip jau ilgus metus šelp-
jau...

Suspaudė motinos širdį skaus-
mai nuo išmėtinėjimų, o čia labai
gailu ir Jurgelį išleisti ant ilgo
laiko, o gal ir ant visados jo ne-
berėgės, gal ištikro senatvėje pri-
sieis iš galiesčio numirti, likus be
savo mylimo sūnaus, kuris rami-
no ir šelpė...

(Da bus.)

P. J. Mockevičius.

Lietuviškas vakaras.

(Tąsa).

Praslinkus kelioms dienoms
man teko vėl būti mieste. Buvo
tai šventadienis. Einu gatve ir
mįslinū visai apie kitus daiktus,
o ne apie vakarą, nes jį, galima
sakyti, buvau jau užmiršęs. Taip
man beinant, staiga išgirdau už-
pakalyje pažįstamą balsą, prašan-
tį manęs truputį sustoti. Tas bal-
sas prigulėjo Mikui.

Aš sustojau. Dingtelėjo man į
galvą mintis — ar ne tik jis vėl
su tuo vakaru...

Ir neapsirikau. Jis pasisveiki-
no su manim nusišypsodamas ir pra-
dėjo man pasakoti apie to rengia-
mo vakaro reikalus. Pranešė jis
man, jog ateinančioj nedėlioj tur-
ės būti tas vakaras.

— Ar gi į tokį trumpą laiką
galima bus viską gerai priruoš-
ti!?! — pasakiau aš jam, many-
damas, jog jis juokaujas.

Paskui aš kaip-tik distrelėjau į
šoną ir pamaciau prie namo pri-
klijuotą afišą, kur skelbama bu-
vo apie lietuvišką vakarą, kuris
ištikrųjų būsiąs nedėlioj, kaip
Mikas sakė. Afিশose pažymėta
buvo ir dainos.

Aš labai stebėjau iš tokio sku-
botumo. Nespėjo dar, galima sa-
kyti, susirinkti visų lošikų, o jau
skelbama, klijuojama afišos.
Kada gi spės išmokti per tokį
trumpą laiką, mįslį sau.

Mikas išsiėmė iš ančio knygutę
ir paduodamas ją man kalbėjo:

— Tai tamstos rolė... Tik dabar,
tamsta, susimildamas, turėsi
nors tris kartus į savaitę ateiti
ant repeticiónj...

— Kad aš, brolyti, — atsakiau
jam, — neturiu labai laiko šių sa-
vaitę vaikščioti ant tavo tų repe-
ticiónj...

— Tai vis galėsi...

— Ale negaliu, — sakau jam. —
Argi dabar be manęs negalite da-
ryti repeticiónj. Juo labiau gali-
te be manęs, nes mano rolė tik
trečiam, paskutiniam veiksmė.
Pirma išmokinkite pirmu du
veiksmu, o trečias galės likti ant
paskutinios, nes aš išteisybjų labai
esu užimtas, o vėl — nemįslį jau,
kad tu šitą vakarą taip skubinie-
si rengti. Man rėdos, kaip aš sa-
kau, taip bus geriausia...

— Bet vis dang geriau būtų,
kad tamsta ateitum. Kad eiti,
reikia visiems eiti.

— Ne, sakau, kad negaliu, tai
ir neisiu. Ot, subatoj, prieš loši-
mo dieną — tai ateisiu, bet vaka-
re. Gerai?

— Et, kur čia bus gerai!... —

neužsiganėdino jis.

Paskui jis, turbūt, supratęs,
jog aš ištikrųjų negaliu ateiti,
nustojo manęs taip užsipuliant
prašinėti.

— Na, kaip bus, taip bus, nors,
tamsta, savo rolę gerai išmokk, o
mės ir be tamstos darysime repe-
ticiónj, — galų gale susitaikęs su
manim tarė jis. — Bet subatoj,
kaip sakei, būtina ateik...

— Na, subatoj, — sakau jam, —
žinoma, ateisiu. Tada būsiu liuo-
sas nuo savo užsiėmimų. Bet kur
susirinksimė?

— Tiesiog į klubą... Ant sees-
nos viską darysime.

— Gerai...

— Tik jau, tamsta, — priminė
jis dar man, — savo rolę gerai iš-
kalk, kad nebūtų paskui susi-
trukdymo.

— Kaslink šito — tai išmoksiu,
bet ir jūs visi gerai mokykitės,
kad spėtute gerai prisirengti...

Su tais žodžiais mudu atsisvei-
kinova ir persiskyrėva. Kada jis
nuo manęs nuėjo keletą žingsnių,
aš jam einant pasakiau dar:

— O ar negalima padaryti taip,
kad vakarą atidėjus dar ant kitos
nedėlios... Ar šiaip, ar taip kal-
bant, o toks skubotumas nėra rei-
kalingas...

— Negalima jokiū būdu! — rik-
telėjo jis man.

— Delko?

— Delto, kad utarninke man
reikia važiuoti į Maskvą.

— Ar taip jau greit mokslas
prasidėda?

— Taip. Negalima laukti nei
vienos dienos.

Užtai jis ir skubinasi vakarą
surengti! — mįslį sau. — Mat,
į Maskvą po nedėliai jam reikia
važiuoti. Kada gi jis prie tų egz-
zamenų spėsias prisirengti? Ir
man visai į galvą nebuvo atėję,
kad jis galėtų ateinančioj nedė-
lioj vakarą surengti.

— Na, jau, tamsta, — prakalbė-
jo jis ant galo, — užteks apie tai
kalbėti, o pradėkime repeticiónj...

Palaukus kiek išgirdau ir nuo
suflerius patėmijimą:
— Tamsta, advokato rolę, rei-
ktų būti kur-kas smarkesniu ir
piktėsniu, nes advokatai visada
tokie...

Aš ir jam netylėjau ir pasa-
kiau:

— Taip, aš stengsiuosi parodyti
save, kaipo tikras advokatas,
bet ir, tamsta, susimildamas ge-
riau sufleriuok, nes, kaip matyti,
skaityti dar gerai nemoki...

Čia vėl kai-kurie pasišaušėjo ir
pastatė, išvertė akis.

— Jeigu mės tik barsimės, gin-
čysimės, tai šiandieninės repeti-
cijos neatliksime ir vakaro nepada-
rysimė!... — ėmė kalbėti viena lo-
šikė.

— Taip ir bus, — pritarė kita
moteris. — Ir mus, moteris, čia
taip-pat perdaug mokina, kad net
jau pradėda įsipykti. Kodel, pa-
klausiū, mės vyrams nieko nesako
ir nemokinam jų, nors mums
išrodo, jog ir jie vietomis labai
klysta ir negerai lošia. Dabar,
jeigu mane taip vis pradės mokyti,
tampyti, tai ir aš iš savo pusės
pradėsiu jus mokyti.

— Aš tokiū būdu viską pame-
siu ir eisiu namo... — atsiliepė iš
būdelės sufleris.

Mikas išgirdo taip suflerį kal-
bant, pribėgo prie būdelės, pa-
lenkė galvą ir pradėjo jo prašyti,
kad liautųsi taip šnekėjęs.

— Ką, tamsta, šneki, — kalbė-
jo jis jam. — Tu man visą dalyką
suardytum... Dabar aš tiek esu
padėjęs triūso šito vakaro suren-
gimui, o čia su sykiu... viskas
prapuola... Tik nebūk toks žmo-
gus!...

— Tai ką tas gelbės, — atsi-
šnekėjo sufleris. — Tegul viskas
prapuola, man nieko nereikia...

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

nes ant suflerius daug nepasiti-
kėjau. O kaip žinoma, pas advo-
kata visados ant stalo guli poper-
galiai, delto nei į galvą niekam
neateis, jog aš prieš save turiu
susirašęs rolę.

Kiti lošikai man tuojuan patėmi-
jo, jog negerai aš būk padaręs,
kad, vieton išmokti rolę atminti-
nai, susirašiau ją ant poperius, iš
kurio žiūrėsiu, ką ir kaip reikia
sakyti.

Kada gi aš pradėjau atlikti sa-
vo rolę, tai nepasibaigus tam veik-
smui vienas lošikų, išpradžių iš-
reiškęs neužsiganėdinimą tuomi,
jog pirmiau neateidavau ant repe-
ticiónj, piktai prabilo:

— Jei advokato rolė taip blogai
bus atlikta, tai aš pirmutinis at-
sisakau dalyvauti lošimė!...

Aš neiškenčiau ir pasakiau
jam:

— Tamstai būtų tinkamiau rū-
pintis apie savo rolės atlikimą,
nes aš pirma kedėj sėdėdamas
mačiau, jog tamsta viską atlikti,
tarytum būtum koks-tai automa-
tas, nes tikrame gyvenime prie
panasių atsikimų, nupieštų vei-
kalė, niekas taip save nenuduoda,
kaip tamsta tai norėjai parodyti.

Man rėdos, jog tamstos nebuvo
pritaikinta nei balso intonacija,
nei gestai prie tos rolės.

Tais savo žodžiais į juos tokį
ispūdį padariau, tarytum kas-nors
staiga būtų aplicę saltu vandė-
niu. Tas, kuris man primutinis
ėmė išmėtinėti, murmėjo ką-tai
sau po nosimi ir kreivomis akimis
žiūrėjo į mane, tokiomis baisiomis
akimis, kad ir man baisu pasida-
rė. Mikas iš to piktumo tik vaik-
ščiojo greitai po sceną, nieko man
išpradžių nesakydamas. Ką jis
mįslį toj valandoj — nežinau.

— Na, jau, tamsta, — prakalbė-
jo jis ant galo, — užteks apie tai
kalbėti, o pradėkime repeticiónj...

Palaukus kiek išgirdau ir nuo
suflerius patėmijimą:
— Tamsta, advokato rolę, rei-
ktų būti kur-kas smarkesniu ir
piktėsniu, nes advokatai visada
tokie...

Aš ir jam netylėjau ir pasa-
kiau:

— Taip, aš stengsiuosi parodyti
save, kaipo tikras advokatas,
bet ir, tamsta, susimildamas ge-
riau sufleriuok, nes, kaip matyti,
skaityti dar gerai nemoki...

Čia vėl kai-kurie pasišaušėjo ir
pastatė, išvertė akis.

— Jeigu mės tik barsimės, gin-
čysimės, tai šiandieninės repeti-
cijos neatliksime ir vakaro nepada-
rysimė!... — ėmė kalbėti viena lo-
šikė.

— Taip ir bus, — pritarė kita
moteris. — Ir mus, moteris, čia
taip-pat perdaug mokina, kad net
jau pradėda įsipykti. Kodel, pa-
klausiū, mės vyrams nieko nesako
ir nemokinam jų, nors mums
išrodo, jog ir jie vietomis labai
klysta ir negerai lošia. Dabar,
jeigu mane taip vis pradės mokyti,
tampyti, tai ir aš iš savo pusės
pradėsiu jus mokyti.

— Aš tokiū būdu viską pame-
siu ir eisiu namo... — atsiliepė iš
būdelės sufleris.

Mikas išgirdo taip suflerį kal-
bant, pribėgo prie būdelės, pa-
lenkė galvą ir pradėjo jo prašyti,
kad liautųsi taip šnekėjęs.

— Ką, tamsta, šneki, — kalbė-
jo jis jam. — Tu man visą dalyką
suardytum... Dabar aš tiek esu
padėjęs triūso šito vakaro suren-
gimui, o čia su sykiu... viskas
prapuola... Tik nebūk toks žmo-
gus!...

— Tai ką tas gelbės, — atsi-
šnekėjo sufleris. — Tegul viskas
prapuola, man nieko nereikia...

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

— Susimildamas taip nesne-
kėk... — karščiau vosi Mikas.

Negražu tamstai būtų visą vaka-
rą paardyti. Nei šis, nei tas iš-
eitų...

— Tai kad aš ne visiems galiu
intikti...

— Da reikia taip šnekėti... Vi-
siems intikti niekadės negalima.
Kur, tamsta, pasakyk, matei tokį
žmogų, kuris visiems intiktų?
Nematei niekadės... Tik juokas
būtų, jei tamsta pavirstum į to-
kį užsispyrėlį. Užmiršk tą viską
ir bus geriausia...

— Tai tegul niekas čia daugiau
nesiginčija...

— Daugiau jau ir nesiginčys
niekas! — patvirtino Mikas.

Paskui ėmė gražiai prašyti mus
visų, idant pabaigtume ginčus ir
viską užmirštume, nes, anot jo,
kur ginčas eina, ten darbas ant
vietos stovi. Kreipėsi jis prie mū-
š sekančiais žodžiais:

— Vyručiai ir moterėlės! Jūs
turbūt užmiršote, kad rytoj ant
šitos štai scenos mums reikės lošti
prieš publikos akis. Aš labai
bijausi, kad lošimas neišeitų blogai,
nes tada publika liktų neuž-
ganėdinta ir apšvilptų mus. Kaip
matote, laiko labai mažai turime.

Įdelto, visus tuos barnius ir gin-
čius meskime į šalį arba atidėkime
kitam kartui. Tik patįs pamįslyte,
kas pasidarys, jei mės tik
ginčysimės, ginčysimės ir ginčy-
simės... Kada gi mės tokiū būdu
turėsimė laiko repeticiónjoms dary-
ti... Man rėdos, jog geriausia bū-
tų, jei mės dabar viską, kas prie
repeticiónj nereikalinga, mestume
į šalį, o imtumės varyti pradė-
tąjį darbą.

Lošikai, lošikės ir sufleris suplo-
jo delnais, paduodami ženklą, jog
sutinka su Miko žodžiais. Aš
taip-pat pliaukštelėjau syki.

Potam Mikas užkamandavo:
„Pradėkim“.

Ir mės pradėjome lošti.

Šiaip-taip atlošėm, atlikom sa-
vo darbą, kaip kokią baudžiavą.
Pradėjom rengties eiti kas sau na-
mo. Buvo jau beveik vidurnaktis.
Tarėmės dar, katrą valandą
rytoj susirinksimė ir kiek repe-
ticiónj dar darysimė.

— Rytoj visi anksti... — kal-
bėjo Mikas. — Apie kokią aštun-
tą valandą reiktų susirinkti.

— Na, o kad po piet... — prata-
rė vienas.

— Ne, taip negalima... — rėkė
kiti.

— Ir aš manau, — kalbėjo Mi-
kas, — jo g po piet būtų negerai,
nes nespėtume padaryti da dviejų
repeticiónj. O juk septintą valan-
dą patsai lošimas turi prasidėti,
tai žinomas daiktas, kad po piet
taip netinka daryti.

Vienas lošikų tvirtino, jog už-
tektų ir vienos repeticiónj, nes
darant dvi repeticiónj bus per-
daug nuilsime ir tokiū būdu prieš
publiką blogai atlošime. Aš šia-
me dalyke, kiek dar reiktų daryti
repeticiónj, nepadačiau savo
nuomonės. Mįslį sau — kaip ki-
ti nutars, taip ir aš darysiu.

Nenorėjau, mat, daug su jais gin-
čyties, delto ir tylėjau.

Po neilgų kalbų nutarta ateiti
visiems rytoj aštuntą valandą iš-
ryto. Taip nutarė, išsiskirstėm
namo.

Kam buvo arti namo eiti, tam
gerai. Man gi į kaimą — tris var-
stai kelio. Kolei parėjau namon
— buvo jau antra valanda nak-
ties.

Kadangi galvoj daugybė viso-
kių minėjų buvo, tai negalėjau
greitai užmigti, nors ir stengiau-
si tą padaryti, juo labiau, kad
reikės anksti išryto kelties. Ir
girdeju dar, kaip laikrodīs išmu-
šė tris, o paskui... jau užmigau
sunkiū miegu.

A. Kelmūtis.
(Užbaiga seką.)

LIETUVIAI ARIJŲ PROTĖ- VIAI.

Paryžiaus dienraštj „La
Croix“ N8947, 1912, tilpo didžiai
indomus straipsnis apie Lietuvą,
užvardyta: „Un pays interessant
(Indomi šalis) La Lithuanie“.

„Didžiūna Europos tautų“ —
pradėda savo straipsnį R. T., —
„Priguli Arijų veislei. Ilgai visi
manė, jog šių tautų lopšys yra
Iranas (Azijoj), iškur tos tautos
atsidangino į Europą ir kitur. Pirm
50 metų atsirado kitokios
nuomonės. Mės čia nebandysime
perkratinėti visas nuomones; pa-
žymėsime tik tą, kuri rodosi tik-
riausia, tai yra, jog Baltijos jū-
ros pakraščiuose reikia jieskoti
senobinės tėvynės visos Arijų vei-
slės. Išten turėjo kilti: slavai,
persai, graikai, latiniai, gallai,
germanai, frankai, saksai, nor-
mandai, — trumpai sakant, visi
užkariautojai mūsų senojos svi-
to historijoj, žinomam periode.

Patvirtinimui šito daleidimo dar
reikalingi faktai. Jeigu mės dar-
tume kokią-nors tautą, kuri dar
būtų iškilusi ant savo bočių žė-
mės, tokia tauta būtų geriausia
liudytoju, — ji turėtų būti užlai-
kiusi pilname grynume savo pir-
mykštę kalbą, būdą, senobinius
papročius, savo senobinę išvaiz-
dą, kaip apie tai liudija senovės
historijos liekanos. Aiški būtų
didelė nauda tokio atsitikimo, jei
gu šiolieninėje tautų maišatj
būtų atrastas tikras (autentiškas)
virš minėtų tautų protėvis.

Piet-rytinėje dalyj Baltijos
jūros gyvena tauta, dora, stipri
savo vertės pajautime, nors ne-
laiminga, kuri visiškai atsako
viršminėtoms sąlygoms, idant
mės ją galėtume pasveikinti kai-
po tautų protėvi: **tai yra lietuviai.**

Jie turi baltą odą, mėlynas akis,
šviesius plaukus kaip visi tie Ari-
jai kurie nesimaišydami su kitais,
nesusilpnino nei pagadino savo
veislės. Jie yra augšto ūgio. Iš
visų gyvų kalbų jų kalba yra vie-
nintėlė, kuri labjansiai primena
latinų, graikų ir sanskritų. Pa-
vyzdin mės galim duoti: **Vyrai
traukite jungą, kuris kaip du
vandens lašai atsako latiniškam:
Viri trahite jugum.** Virš simto
metų sukako, kaip tapo pastebėtas
šios kalbos panašumas į sena-
sias kalbas. Bet jau šiandien ling-
vistai turi didelę naudą iš lietu-
vių kalbos“.

Toliaus autorius išguldo lietu-
vių padėjimą, pasiremdamas p.
J. Gabrio memoire'u. Išguldęs
sunkų lietuvių padėjimą po rusų
ir vokiečių jungu, autorius su-
šunka: „Mės turime protestuoti
iš visų jėgų: pirmiausia delto,
kad tai yra persekiojimai, o mės
esame francūzai, tai yra apgyne-
jai kultūros, laisvės; pagaliaus
delto, kad šitie persekiojimai yra
atkreipti į tautą, kuri jų neuži-
tarnavo. Mės jau ir augščiau mi-
nėjome, kokią skolą yra užsitrau-
kusi Europa lietuvių link, kuri ją
išgelbėjo nuo mongolų tyranijos
iš to atžvilgio jiems priguli pa-
prasta paguodonė, kaipo geradė-
jams.

Toliaus, paprasta tarptautiška
pilietystė (urbanitė) verčia mus
labai žemai prieš juos pasilenkti,
kaipo prieš seniausią tautą. Iš-
ties, sunku yra suprasti, kokiū ne-
susipratimu rusai nesiliauja pe-
sekiuoją lietuvius. Juk ir jie tapo
kadaisiai paluosuoti nuo totorių
jungu; juk tai lietuviai sulaiškė
vokiečių žengimą į rytus. Kiek
vėliau, kuomet Baltrusija ir Uk-
raina buvo Lietuvos dalimi, turė-
jo pilną autonomiją. Šiandien,
kuomet lietuviai yra silpni, už jų
prakilnumą užmoka nedėkingi-

mu. Panašus pasielgimas žemina
galingą valstiją.

Ant laimės persekiojotojai nepa-
siekia savo tikslo, nes Lietuva,
acıu Dievui, yra gyva labiau, ne-
gu kadaisiai...“

Toliau autorius išguldo apie
uždrandimą lietuvių spaudos, pa-
sakoja apie lietuvių atgimimą ir
baigia savo straipsnį, sakydamas:
„Mės jau gana davėm čion žinių,
idant atkreipti domą į šitą mažą,
bet prakilnią tautą, kuri mus ge-
rai pažįsta. Del Francijos lietu-
viai turi labai didelį prielankumą.
Ir išties, ko jiems mūsų bijotis;
atbulai, — jie gali daug ko nuo
mūsų tikėtis: padrasinimo, mora-
liškos pasipirties, prielankumo,
užuojautos, — viso kas yra svar-
bu persekiojami tautai. Mės gi
neatsakysime jiems niekuomet vi-
so to. Pati teisybė reikalauja,
kad mės gelbėtume tiems, kurie
nori garbinti Dievą savo tėvų kal-
ba, toje kalboje, kurios senobi-
nius garsus, pilnus grožybės, kar-
toja šiandien vaikas, kaip ir mū-
sų botiai Romulo laikuose, ku-
met jisai kūrė Amžinąją pilį (Ro-
mą).“

Mės esame kalti lietuviams iki
tūlam laipsniui, mūsų kultūra,
mūsų šventata klasiška kultūra,
kuri gelbės šiandien ir Lietuvai
žengti prie aiškesnio ir augštes-
nio išreiškimo jos pačios sielos“.

P. Banys.

LIAUDIES DAINOS.

Šviesi naktis, mėnesiena,
Oi ja,
Gražu joti, vendravoti
Oi ja ja!
Bėgk žirgeli, juodberėli,
Oi ja,
Taisyk kojas į kelelį
Oi ja ja!
Reiks tau bėgti šiuo plačiuoju,
Oi ja,
Šiuo plačiuoju vieškelėliu,
Oi ja ja!
Kaip pribėgsi prie dvareljo,
Oi ja,
Sumušk kojas į žemele,
Oi ja ja!
Ir išėjo panytelė,
Oi ja,
Klausinėjo juodberėli,
Oi ja ja!
Ai žirgeli, juodberėli,
Oi ja,
Kur palikai bernuzelį,
Oi ja ja!
Ar nuskendo, ar išplaukė,
Oi ja,
Ar su kita suderėjo,
Oi ja ja!
Nei nuskendo, nei išplaukė,
Oi ja,
Nei su kita suderėjo,
Oi ja ja!
Atjos rytoje ryteli,
Oi ja,
Atneš rūtų vainikelį,
Oi ja ja!
(Užrašė A. Silas).

MUSŲ KELIAUJANTIS

agentas P. Pilėnas šiomis dienomis
lankysis Hoosiek Falls, N. Y.,
ir kitose vietose New Yorko val-
stijoje. Galite pas jį užsisakyti
„Vienybė Lietuvosninkų“ ir duoti
apgarsinimus į laikraštį ir klaus-
ti informacijų apie šifkertes ir
pinigų siuntimą į Lietuvą.

**J. J. Paukūtis & Co.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.**

Padaryk, kad butu stiprus.

Blogas upas, piktumas, aitrumas, žudymas dvasiškos lygavos, negalėjimas miegoti ir t. p. — tai suerzintų, suardytų, nusilpusių nervų pasekmės. Nervai tiesiog verkia, kad jiems ką nors sustiprinti duotumėte. Geriausias nervams sustiprinti vaistas yra

SEVEROS NERVOTONAS

(Severas's Nervoton)

Dolaris Butelka.

Eini Menkyn?

Labai gali but, kad tai pačina nuo nepakankamo ir prasto maisto, bet labiau gal nuo, kad viduriai silpni ir maisto nevirškina. Greitai pasitaisyvis visas organizmas, jeigu pasirūpinsite pataisyti sugedusius vidurius, vartodami

Severos Skilvio Biteris

(Severa's Stomach Bitters)

Dolaris Butelka.

Severos Gyduolių nusipirkti galite artimiausioje aptiekoje. Jei neturėte, rašykite mums. Daktariškus patarimus suteikiame laiškais be jokios mokesties. Adresas:

Sukietėjimas,

Tulzis,

Pageltimas,

Nesveikos

kepenis,

Nevirszkinimas,

Galvos sukimas,

Aprauktas

liezuvis,

Prirugus burna.

Kuriam-nors iš šitų nemalonumų prašalinti reikia vartoti

Severos

Pigulkos

Kepenims

(Severa's Liver Pills)

Kaina 25 centai.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Turiu išnuomojimui šviesų, gražių kambarių su naminiu, gerai pataisomu valgiu. Cienia prieinama. Galima ir be valgio. Ateikite pažiūrėti. Adresas: B. Račkauskienė, 315 E. 29th str., Butas N14, New York City.

REIKALINGOS MERGINOS.

Gormans Grand St. krautuvėje reikalinga jaunos merginos, kalbančios lietuviškai ir angliškai. Gera alga bus mokama gabioms merginoms. John J. Gorman and Co., 229-235 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Eikime ant kolonijų.

Tik viena iš geriausių ir sveikiausių gyvenimui vietų — tai ant ukės. Oras yra vienas iš geriausių ir teisingiausių daktarų. O kur gi galetu būti sveikesnis ir čystesnis oras, kad ne ant ukės.

Ar-gi negeriau būti pačiam savininku, negu dirbti pas kitą kur fabrikeje. O kiek susižėdimų ir mirčių visai bereikalingų prisitaiko bedirbant fabrikeje Ir kas iš to viso mums bepalieka?



Yra parinkta vieta dėl lietuvių kolonizacijos, rytų krašte. Ta visa vieta užima 9 pavietus New York Valstijos, 7 pavietus New Jersey, 3 pavietus Conn. ir 3 pav. Mass. valstijos. Yra tai vieta, kur visų minėtų valstijų kampai į krūvą sveičina. Tą vietą mes sujungė, aprinkome dėl lietuvių kolonija, kurioje jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pirmiausia kolonizaciją pradėdame Putnam pav. ir Orange pav. Čia yra labai gražios vietos ir labai tankiai išvedžiota žemėkeliai.

Norintieji pirkti arba parandavoti ukės Lietuvių Kolonijoje, kreipkitės pas:

A. M. MARTUS

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

o mes jums prisiūsimė knyga su mapa ir visokiomis informacijomis apie ukės-farmas.

KRASOS DEŽUTĖ.

D. J. Janulionis:— Eilutės nevykė. Žinutės Tamstai geriau sekas.

B. Kvaraciejus:— Delei Kosciūškos paminklo, kurį Yonkerse gėgužio 30. lenkai atidengė, mėš Tamstai atsakė-me laiškui.

K. Mil. Ansonia:— Kaip „grinoriai sulderi kepe“ žinutė mums netinka. Ji geriau tinka juokų laikraščiui. Todėl mėš ir pasiuntėm „Tarkai“.

A. Šilui, Šiauliuose:— „Ištrema“ apysakutė — netinka. Dainelės tai gerai. Išspausdinsime.

SAPA ANT RANDOS.

Gali gauti ant rendos šapą, didis 25x101, kampinis būdikas, šviesus, langai aplink, augštos lubos 1 floor. Dasižinokite pas H. B. Rosenson, 317 Grand st., Brooklyn, N. Y. (97)

T. M. D. DELEGATŲ ATIDŽIAI!

Paveikslai jau gatavi, taigi kas prisius 55c., Money Order, gaus vieną 8x10 colių paveikslą dykai. Adresuokite: Ig. Česna, 370 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (97)

AMŽINOS ATMINTIES.

Pasimirė Petras Vainikevičius 4 gėgužio, 1912 metų. Palaidotas ant Sv. Traičės kapinių. Vėlonis Paėjo iš Dorsuniško miestelio, Kruonio vals., Trakų pav., Vilniaus gub. Lai būna jam lengva Amerikos gemelė. Kas nori plačiau apie tai sužinoti, te kreipiasi sekančiu adresu:

Pranas Vainikevičius, 99 No. 6th st., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA.

Ant pardavimo paveikslų traukimo (Photo Studio) studija su visais naujausios sistemos intaisais. Priežastis pardavimo — užinteresuostas kitu bizniu. Pilnesnių žinių lasižinokite pas:

J. Baroff, 133 N. Main st., Pittston, Pa.

BEIKIA ŠOKIŲ DARBININKŲ.

6 jauni vyrai pagelbininkai. 6 Mergos prie lektoriavimo. 8 Spynų dirb. 4 variadirbiai. 4 Mašinistai. 3 Kalviai. 6 Blekoriai. 4 Vario liejikai. 4 Mokanti prie gaso dūdų (paipų). Atsišaukite Greenpoint Metallic Bed Co., 226 Franklin st., Brooklyn, N. Y. (26)

Didis Gydytojas Dr. IGNOTAS STANKUS M. D.

Gydo pasekmingiausiai visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis lekarstomis jo paties sutalysiomis. Dr. Ignotas Stankus jau šimtus žmonių išgydė katrie paliko ant visados sveikais, linksmams ir jam dėkingi. Jis yra **Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvis** Philadelphia, paibaigęs daktariškus mokslus Indlanos Universitete ir baigęs didžiųjų daktarų mokslą, The New York Post Graduate Medical School and Hospital.



Iš Daugelio Padėkavonių Kelias Cia Patalpiname

Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvau labai slabaas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs nodėją buti sveiku, bet kuo met atsišaukiau pas Dr. Ignotą Stankū, jis už pirmo prisiantimo gyduoliu mane išgydė. Dėkavoju širdingai ir siunčiu \$ 2.00 dovanu gastiščiaus. M. Navickis, 5 Lincoln st., Brighton, Mass. rašo taip: Bašau šiandien laišką daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksmumu, kad man sugrąžino sveikatą. Labai dėkavoju. Skausmas krutinėje, strėnuose ir sunkus kvėpavimas jau sustojo, spuoagai ir plėtmės nuo veido baigia gyti širdingai dėkavoju aš Jonas Požėla savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą angančiūsus gūsus kakle ir sugrąžinimą vyrishkumo 1601 Winter st., Philadelphia, Pa. Turiu daugybę padėkavonių nuo mergina ir moterų už išgydymą nuo neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Čia padėkavonės patalpintos su daleidimu pačiu ligoniu. Kiti visi yra užlaikomi slaptybėsje.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI.

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sənariu, kauu, strėnu ir šonu; nuo visokiu ligu, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno nežėjimo, visokiu spūgu, dederviniu, silnikimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstu, plaučiu, kepenu. Nuo visokiu nervišku ligu, neuralgijos, drebėjimo sənariu, nemiegojimo ir išpūčio, nuo greito nulisimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokiu slogu. Nuo visokiu užkrečiamu lytišku ligu ir visokiu kitokiu nusilpnėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokiu moterišku ligu, skausmingu ir neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbo ligu. Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stankū ypatiškaai arba laiškū be skiltumo, kaip toll gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagelbą.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.

Offiso } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos } Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

CLIX Cigarettes

SUMAIŠYTA ĮVAIRIAUS KELETO TAUTŲ TABAKO 10 Cigaretu už 5c

Tuose cigaretnose indėta didžiausia vertybė, kokios niekas ligi šiol neindėjo. Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilną pažintį apie įvairių kraštų tabako lapus. KIEKVIENAME PAKELIŲ RASITE KUPONĄ. RINKITE JUOS. Už dešimtį tokių kuponų gausite vieną pakelį CLIX cigaretnų dovanai. Pas visus pardavėjus.

5¢



LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviuo stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĪ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

MALUNŲ AKMENYS.

Užbėrus kviečių tarp maluno akmenų, iš grūdų susimalo mlitai; jeigu jūs neužpilsit kviečių, akmenis mals. bet jie nusidėvės. Jeigu jūs įdėsite užtektinai maisto pilvan, jis permals jį į jegą ir energiją; jeigu pilvas negali priimti užtektinai maisto, tai jis niekadosis nenuplyš, nenusidėvės. Dabok visados savo pilvą ir jeigu jis yra persilpnas, vartok Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elikvirą. Šita gyduolė yra labai sustiprinanti kaip pilvą, taip ir vidurius ir greit sureguliuos virškinimą. Ji palengvins daug sunkumų, kaip nustojimą apetito, silpnėjimą, vertigo, eruktacijas, konstipaciją, galvos skaudėjimą, nerviškumą, išblyškumą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Mėsinyčia ant pardavimo. Geroje vietoje, išdirbtas biznis, elektrikinės mašinos darymui kilbasų. Prekė pigi. Dasižinokit: „Vien. Liet.“ ofise, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szliupite-Jankaukiene.

gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Pirmutinis lietuviškas Jamaica ofisas dėl darbininkų.

Iš Brooklyno imkit ant Broadway Cypress Hills kary, peršimaitny ant Jamaica ave. karo, išlypt ant Rockaway Road, eit po tiesiai iki Lincoln ave.

A. Švirnickiūtė-Salucka 204 Henry St. Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 403 R.

KAS ČIA DO BIESAS? NAGI „TARKA“!

TARKAI SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS



Kas prisius mums dolerine Tas gaus tarką poperine. Juokū bus per visą metą, Juokai eina į sveikatą. Prisiuntęsiejį už 10c. markučiu, gausite vieną numerį dovanai. Adresuokit: P. Narvydas, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsų raumenyse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit



Dr. Richter's Pain-Expeller savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York Richter's Congo Pillės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėčiai skaity visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mėš kiekvienam patariame nusipirkti Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlių, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co. 120 Grand s. Brooklyn N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys \$1.00 Slaptinga žmogaus didybė .. 40 Mirtis ir kas tolians .. 30 Gimdymo slėpiniai .. 40 Žmonijos kelias .. 20 Visatos saranga .. 25 Likimo kilmė .. 50 Apsisvietimas .. 40 Kur protas? (vieno veiksmo komedija) .. 25 Pikoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) .. 25 Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) .. 25 Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) .. 25 Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.



Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir
Laidotuviu
Direktorai.



Laidojame
Numirelius
ant visokių
Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikščionims ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukite ypatingai
ar per telefoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

TEATRALISKOMS DRAUGYSTĖMS, KUOPOMS IR ŠIAIP VISIEMS ZINOTINA.

kreipkitės žemiau nurodytu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje knygiaus vardu:

A. B. STELMAITIS,
307 W. 30th st., New York City.
PASARGA: SLA. nariam vyršminėtas kningas parduodame už pusę ešnios.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius



Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje salūnas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus. Lietuvis, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

Telephonas: 3254—T—Market.

Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius

Gydo vyrų, moterijų ir vaikų ligas, pagalbsti prie gimdymo.

VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

Tik-ka išėjo iš spaudos gražus gr. Levo Tolstojaus veikalas „Nuo Degtinės“, dviejų veiksmų komedija, vertė V. K. Rėk. Išleido „Tėvynė“, kaina 10c.

Kiekvienam reikia turėti ir sekantiuosius kningas:

Budas Senovės Lietuvių,	217 pusl.
kaina	50c.
Lietuviška chrestomatija,	176 psl.
Diedai ir Gražina,	61 pusl.
Europos Istorija,	319 pusl.
Gipsinis Jotis,	38 pusl.
Jonas iš Kempės ir šilka,	23 psl.
Konradas Valenrodas,	24 pusl.
Kražių Skerdynė,	77 pusl.
Kun. Aleks. Burba,	29 pusl.
Kelionė į Europą,	52 pusl.
Kuomi žmonės gyvena?	56 pusl.
Naktis Edwardo Youngo,	21 pusl.
Našlaitė (drama),	10c.
Petras Zemaitis,	69 pusl.
Padėjimas Lietuvių tautos (rusų kalba)	\$1.00
Dirva,	123 pusl., 1898 m.
Politiškoji Ekonomija,	84 pusl.
Rojus ir Pažanga,	111 pusl.
Girnikas-Pašakarnis, Begėdis, Jonas,	25c.
Pražuvo,	16 pusl.

Šitas ir kitokias kningas užsisakant

Dr. O'Malley išaiškina priežastį paskmingo gydimo.



ISSIVERŽIMAS.

Verikosėle arba netikrasis išsi-veržimas. Puėkai ir visokios odos ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo ka-oidninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDIMO.

1. DĖL TO — Kad jo neskaudinanti metoda likos naudota per jį suviršum 25 metus, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupturos „Specialistus“, kurie ją ir naudoja.

2. DĖL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydė ligonių, o nekuriu pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasėkmingai gydo.

3. DĖL TO — Jog kožną savo žodį gali pinigiskai ir profesionaliskai užtikrinii, kurį duoda lgoniui, o budamas tarp jų 25 metus yra gana palidudinantiu

G. A. Fritzinger (policmanas) iš Wilksbarre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsi-veržimo 5 metai adgalios, nuo tada neshioja jokiu diržu.

Thom. R. Williams, anglekasys iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsi-veržimo, 5 metai kaip dirža neshioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes-Barre, išgydytas nuo išsi-veržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mashinistos prie Prospect brekerio, Breslau, Pa. du vaiku 3 ir 5 metų senumo, išgydyti nuo išsi-veržimo, o diržo neshioja du metu.

Su tokiomis palidudijimais delko turētum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tavo PERŽIURĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25-metinės praktikos ir nebūsi pavojuje.

Pasikalbėjimas-ypatiškai ar per paētą.

Atsiųsk adresą ir marę už 2c, tai prisijūsim knygutę su pavelskliais apie išsi-veržimą užpētytam kopertė.

Dr. Alex. O'Malley

158 Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

BIRUTE
LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTE“ išeina kas pētnyčia Tilžėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).

„BIRUTE“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

„BIRUTE“ spausdinama lietuviškėmis raidėmis ir išeina grynoj lietuvių kalboje.

„BIRUTE“ jau eina trečius metus ir supaziadina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTE“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgomams, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės ano savo tautiečių.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuvē visokių



Vyrišku Drabužiu

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA.

Kaip pavasariņu taip ir vasariņu.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgadinēt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasa. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynen, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Išitėminkite, jogei netikrojo bankioriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siuncia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Juokkis per visus metus!

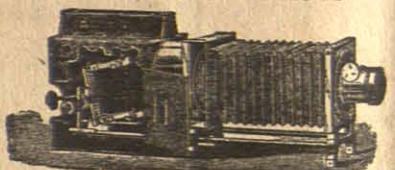
Užsirašęs „TARKA“ nuvaiksyi nuo savo kaktos visas rankšles.

Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius iš-tvirkėjus ir liurbas.

Gražių giesmelių su gaidomis Juokingų uždavinių, šaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslių. Tik vienas dol. metams.

Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.



Pirmutinė Lietuviška Krautuve Judančių Paveikslių Amerikoje.

Užlaikome visokių gatankų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniiais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Įstak užlaikome suvirę 1,000 ratų films. Importyti iš visų šalių svieto, specialiskai turime padarę daug Lietuviškų Ilustracijų dėl Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Pralekėjų, dirbam ant ordetių labai pigiai. Kuris užsimat arba norit užimti šiuoml biizniu, reikalaujanti pagelbos šaukite prie:

American Film Exchange
A. T. Raciunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3336 W. Bedford.

„BIRUTE“ tekainuoja visose Suvienyuose Amerikos Valstijose visiems metams tiktai \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išsirašyti „Birute“, tuomi paramia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

„BIRUTE“ galima užsisakyti per p. J. J. Pauksztis, 120—124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutes“ atstovu visos Ame-rica.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMA

Pagal prof. Blunčii parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia role lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogū sustiprina fiziškai ir protiskai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiama tik pašvenčiant kasdieną po desėtiką minučių ant gymnastikos. Kningute reikalinga turėti po ranka ir atvejū atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulle-tuvinta A. Vėgėles. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip historiskos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patrio-tizme ačiu historiskiem romanams Walter Skotto. Lietuvis da maža teturi historiskų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikou romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuočių tautų kalbas, ir turėjės visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogū, kuris pramiegojės šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fanta-zijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojiui tūkstančius prakilnių min-čių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealių. Ji privalo rasties kiekvieno lietuviu kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.

120—124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra Lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodys apturet. tikrą kelią in sveikatą : : : : : Musu aptiekoriaus



SU PAGARBA FRANAS URBONAS

151 Metropolitan Ave. cor. Berry St.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkė Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad nēs visados suteikiama keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

siokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120—124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

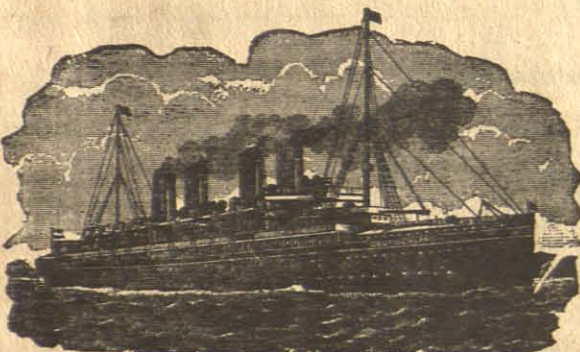
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciname pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiuoėiam fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.



Padarom aktus rejeantalus delei žemės ir kitokių priklausantių savasčių. Tą viską darom su Konsulio palididijimu.

Užsimame provomis Europiškėmis ir Amerikoniskėmis iškollektavoje mokesčių.

Darom daviernastis, išleikom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskās teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120—124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsidūda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tanka kiškoti, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip dėmedanelį, gali nešėti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynom.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, krepiklės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuoja ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynom.

Mano gyvenimo Ofisas atidaras DIENA IR NAKTĮ.

213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREPİKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ

Zmijecznik yta tikras

ŽMIJEJCZNIK
RATTLESHAKE LINIMENT

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA KAS UTARNINKA IR PĒTNYČIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverių meto 65c.

EUROPOJE Rusijoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Škotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markių.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi ariela, elius, visokis vynos, kvepenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užgandinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palaie Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos
PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsisaukia **Seniausį Bankinį Namą. Uzdėtą 1848 m.**

\$100,000 (Šimtas tūkstančių dolerių) yra mūsų kaucija sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiškortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Kraujus už pigiausių kainų. Pašportus dūl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejalistikas popieras su palidijimu Konsulto. Atjleskojimą dailų atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĒNŲ SOPĖS, SAUSGĒLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįeškok rodos pas kokius nemojintus žydėjus ar kryžiotikus savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločnį viensaujį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydantių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gydaolių“. o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant sviesto tepel senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centus ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksmā Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rusijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULE“ ir „LINKSMĀ VALANDĀ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rusiją \$4.50. in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėjį skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis sviesto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30,000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausios visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliskais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramtuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopoše kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Nepamirskit Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsiima varymu pravy visuose teismuose.

Ofisas rmmuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europon kolijaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų, Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasaziarius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo, Tiesiai į Serantona ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarų, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susisėjimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., krepiklės pas savo vietinį agentą arba rašykite pasi: George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktišką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.
Gydo naujaisiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (išsienėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia

VIENTINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiame Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

S d. į Rotterdamą	11 dieny į Liepoją	Išplaukimas iš New Yorko.
III klasa \$33	III klasa \$35	Russia June 29
II „ 48	II „ 50	Kursk July 13
I „ 65	I „ 75	

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY, NEW YORK CITY, N. Y.

817-819 Grand St.,
Telephone, 1128 W. anburgh

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažū.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered, Good model, sketch or photo. No free reports on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address, **H. B. WILLSON & CO.** Patent Attorneys Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani ariela, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atžalavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

ŠITA KNYGA parašyta naujusio mokslo ir išradimo geriausio budo gydymo, pripildyta tolia puikia medega, kad kitose iki šiol išėjusiose lietuviškose knygose to negalima rasti, kas yra patilpę knygoj „Daktaras“.

ŠITA KNYGA „DAKTARAS“ aprašo visokių ligų vartus, kaip jos prasideda, kaip apsirėikia, kaip išrodo ir kaip greičiau, geriau ir kur galima išsilydyti.

TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslaptybes bei ligas ir teip-pat apie moteris teip-aug.

ŠITŲ KNYGOJE „DAKTARAS“ dirčiai aprašo atidengiant daug paslaptybių, apie geriausias smagumas ženybinio gyvenimo ir teip-pat kaip ir kada geriausiai apsviesti ir kaip būti laimingui.

TOJ KNYGOJE „DAKTARAS“ gražiai pamokina kaip jaunus vyrus teip ir moteris, kas būtina kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems teip ir jauniems, ženotiemis ir nevedusiems.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingėjdas, o nemokantiems skaityti, tai mokantis kuris neturi dar šios knygos, su didelia ukyta perskaitys tiems garsiai, kad galės daug visko prisiklausti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori būti sveikais ir laimingai gyventi.

KNYGA „DAKTARAS“ yra pavelkis ilnuostrota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikoms teip ir sergantiems. Tik perskaitys tą knygą atstaitė viską, ko fion negalima parašyti ir dažinasi visg teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ serganties rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romanizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas ir t. t.

JEI SERGI, tai pirminis ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreipkitis prie gydytojo, reikia būtina perskaityti „DAKTARAS“.

ŠITŲ knygoje „DAKTARAS“ netik pamokina kur ir kaip išsilydyti, kaip būti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelphia M. Klinikai, dėl tai labo visomeneš, tad kiekvienas ją aptaršs, kuris tik prisigys kelias stampas už pristatimo kaštus. Aptaŗši tuojaus, tik visada reikia rašyti adresu teip:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VYRAI IR MOTERYS, kurie nesvetki ir nori būti sveiki—išsilydyti, tad kaip žodžių teip ir raštu (lietuviškai) gali atsišaukti į šitą tikrą Kliniką. Atsilaukus priimama šiomis valandomis per Klinikos Daktarą: Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėloju nuo 10 iki 3. Utarn. ir Peta. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kamps Wythe ave.)

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Drangas arba kaip mokinintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.
Naujas Budas mokinintis rašyti be mokiniojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siuskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Koseiškos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiški guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad as dirbu visus augščiau paminėtus daigtus IGERIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimama išdirbiniais įgijau geriausių praktiką ir dėl to galju viską padirbt pigiau ir geriau negu kitii fabrikai.
Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.